

11. septembar 2023. godine

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI

NACRT ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA

UVOD

U okviru Programa rada Vlade za IV kvartal 2023. godine, definisana je obaveza donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima.

Imajući u vidu posebno obaveze koje proizilaze iz Pregovaračkog poglavlja 6 - Privredno pravo, razlozi za donošenje izmjena i dopuna postojećeg zakonskog rješenja za oblast privredno pravo ogledaju se prevashodno u potrebi za dalje usklađivanje sa Direktivama Evropske unije. Dodatno, implementacija postojećeg zakona pokazala je da su potrebna dalja unaprjeđenja odredbi za koje se u praksi pokazalo da, zbog pojedinih nedorečenosti, izazivaju probleme u primjeni kao i uključivanje opravdanih sugestija biznis zajednice. Sa predmetnim izmjenama i dopunama, postigla bi se potpuna harmonizacija nacionalnog zakonodavnog okvira sa postojećom regulativom EU, čime bi se stvorili preduslovi za integrativniji pristup nacionalnog tržišta, kao i njegovu lakšu konekciju sa inostranim tržišnim ambijentom.

U vezi sa navedenim, Radna grupa koju je formiralo Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma, uz ekspertsku podršku EBRD-a, pripremila je Radnu verziju teksta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima.

JAVNA RASPRAVA

U skladu sa Uredbom o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list CG“, broj 41/18), Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma dalo je 9. maja 2023. godine na Javnu raspravu Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima.

Cilj Javne rasprave je bio da se omogući uključivanje zainteresovane javnosti (građani, naučna i stručna javnost, državni organi, strukovna udruženja, politički subjekti, nevladine organizacije, međunarodne organizacije, mediji i sve druge zainteresovane organizacije i zajednice) da se uključe u Javnu raspravu i daju svoj doprinos unaprjeđenju kvaliteta teksta Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama, dostavljanjem primjedbi, predloga i sugestija. Javna rasprava u trajanju od 37 dana, zaključena je 15.06.2023. godine i odvijala se u skladu sa predviđenim Programom Javne rasprave.

Javni poziv za učešće u Javnoj raspravi objavljen je na internet stranici Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma <https://www.gov.me/clanak/javni-poziv-nacrt-strategije->

[regionalnog-razvoja-crne-gore-za-period-2023-2027-godine-sa-akcionim-planom-za-2023-godinu](#). Dodatno obavještenje o postupku sprovođenja Javne rasprave objavljeno je 25.05.2023. godine takođe na internet stranici MERT-a [Javni poziv za Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima i Nacrt z \(www.gov.me\)](#).

Primjedbe, predlozi i sugestije dostavljali su se Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma, i to Direktoratu za industrijski i regionalni razvoj u pisanoj ili elektronskoj formi.

Takođe, u okviru Javne rasprave, u cilju otvorene diskusije i aktivnog učešća zainteresovane javnosti u procesu analize predmetnog zakona, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma organizovalo je 12. juna 2023. godine Okrugli sto, u prostorijama Hotela CUE u Podgorici. Najava povodom organizovanja Okruglog stola objavljena je na internet stranici MERT-a [Okrugli sto povodom razmatranja Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim d \(www.gov.me\)](#), dok je saopštenje nakon održanog Okruglog stola dostupno na sljedećem linku ministarstva [Održan Okrugli sto povodom razmatranja Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privr \(www.gov.me\)](#).

Pored predstavnika Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, na Okruglom stolu je učestvovao značajan broj predstavnika relevantnih državnih organa, institucija, biznis zajednice, poslovnih udruženja i NVO sektora.

U svom uvodnom obraćanju, Generalna direktorica Direktorata za industrijski i regionalni razvoj u Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma, **mr Renata Milutinović**, izrazila je zahvalnost na velikom interesovanju za učešće na Okruglom stolu. Milutinović je posebno istakla da kada je riječ o Nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama ZoPD, isti je prevashodno unaprijeđen u pogledu usklađivanja sa dijelom Direktive EU 2017/828, koja tretira pitanja podsticanja dugoročnog učešća akcionara, Direktivom EU 2019/1151 u pogledu upotrebe digitalnih alata i postupaka u okviru privrednog prava, Direktivom 2019/2121 u pogledu prekograničnih spajanja i podjela kao i Direktivom EU 2022/2381 za rodnu ravnopravnost. Dodatno, predmetni zakon je unaprijeđen sa aspekta uključivanja opravdanih sugestija biznis zajednice, suda, akademske zajednice i ostalih poslovnih udruženja kao i kroz dodatno unaprjeđenje odredbi za koje se u praksi pokazalo da postojeći zakon, zbog pojedinih nedorečenosti, izaziva probleme u primjeni. Kao što je Milutinović naglasila, prethodni period je karakterisao vrlo intezivan rad u okviru Radne grupe koja je formirana za pripremu izmjena i dopuna ovog zakonskog rješenja, koju su takođe činili predstavnici poslovnih udruženja što dodatno povećava kvalitet pripremljenog materijala.

U nastavku Okruglog stola, od strane predstavnika Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma dat je kratak osvrt na ključne aktivnosti koje su realizovane u okviru Radne grupe koja je formirana za izradu predmetnog zakona, sa posebnim osvrtom na izmjene zakonskih rješenja koje su pripremljene kao i odredbe koje su dodatno unaprijeđene u odnosu na postojeći zakonodavni okvir u ovoj oblasti.

Nakon uvodnih izlaganja, uslijedila je konstruktivna diskusija, kako bi se pružila mogućnost svim učesnicima da u direktnoj razmjeni mišljenja svojim primjedbama, predlozima i sugestijama, ukažu na određena pitanja koja se obrađuju u zakonskim rješenjima koja su pripremljena.

Irena Radović, izvršna direktorica Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore, u svom izlaganju dala je kratak osvrt na aktivnosti koje su sprovedene od strane IRFCG u saradnji sa Odborom za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore, koji je inicijator i autor Akcione agende za

ekonomsko osnaživanje žena koja je usvojena u martu 2022. godine, uz aktivnu podršku domaćih i međunarodnih partnera. Naime, Radović je iskazala snažno očekivanje da će novo zakonsko rješenje u oblasti privrednog prava sadržati odredbe direktive o uvođenju efikasnih mjera kako bi se u velikim preduzećima, državnim i privatnim, postiglo uravnoteženije učešće žena i muškaraca u odborima direktora i na rukovodećim pozicijama, sa ciljem dostizanja zastupljenosti žena od najmanje 40% od ukupnog broja neizvršnih direktora u odboru direktora, odnosno najmanje 40% članova nadzornog odbora, odnosno najmanje 33% od ukupnog broja svih direktorskih položaja, uključujući i izvršne i neizvršne direktore.

Poslanica u Skupštini Crne Gore, **Božena Jelušić**, podržala je predlog koji je iznešen u dijelu osnaživanja druge polovine stanovništva, odnosno žena i još jednom ukazala na značaj transponovanja kompletne direktive o rodnoj ravnopravnosti u predloženi zakonski tekst.

Maja Raičević, izvršna direktorica Centra za ženska prava, izrazila je saglasnost za što veće učešće žena u upravljačkim strukturama privrednih društava. Kao zemlja koja pretenduje da bude članica EU, važno je pripremiti zakone i osnažiti ravnopravnost učešća žena u svim strukturama privrede, kazala je Raičević.

Rade Bojović, iz Montenegro Biznis Alijanse, posebno je istakao da je s obzirom na broj intervencija koji je napravljen na postojeći zakon, trebalo pripremiti novi zakon a ne izmjene i dopune, kako ne bi doveli do prenormiranosti istog, kao i da određene odredbe narušavaju postojeći model funkcionisanja posebno društva sa ograničenom odgovornošću, kao jednog od dominantnih formi organizovanja privrednih društava u Crnoj Gori.

Generalni sekretar Privredne komore Crne Gore, **Mitar Bajčeta**, iskazao je rezervu u dijelu pružanja kvalitetnijeg doprinosa od strane predstavnika poslovnih udruženja, zbog načina na koji je koncipiran tekst zakona, pa je sugerisano produženje roka za dostavljanje komentara.

Suzana Radulović, Generalna sekretarka Unije poslodavaca Crne Gore uputila je saglasnost u dijelu prethodno iznijetog komentara u vezi produženja roka trajanja javne rasprave, kako bi se osiguralo adekvatnije sagledavanje predloženog teksta zakona i dali konkretniji predlozi i sugestije za njegovo unaprjeđenje.

Mila Kasalica, ekonomistkinja, mišljenja je da je potrebno pripremiti novi zakon, uz dodatne konsultacije sa akademskom zajednicom i posebno predstavnicima Privrednog suda, s obzirom da u formi izmjena i dopuna nije sigurna da li bi se u dovoljnoj mjeri obezbijedila pravna sigurnost. Prema riječima Kasalice, ono što bi takođe trebalo da proistekne iz Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata jeste formiranje Agencije za privredne subjekte, zbog pritiska koji će biti na CRPS a kako bi se obezbijedio i veći kvalitet pripreme finansijskog izvještavanja. Nadalje, neophodno je jasnije definisati odredbe koje se odnose na registar stečajnih masa, adekvatnijeg definisanja odredbi koje se odnose na DOO kao i sistemskog modela za unaprjeđenje monitoringa privrednih društava u vlasništvu države.

Načelnica u Upravi za statistiku, **Marijana Popović Rončević**, takođe je dala predlog za centralizaciju odnosno objedinjavanje na jednom mjestu evidencije o privrednim društvima.

Ana-Marija Simonović, iz Američke privredne komore, iznijela je stav u vezi objedinjavanja registra, posebno imajući u vidu analizu koja je prije dvije godine pripremljena od strane SCC. Simonović je ukazala na činjenicu da je riječ o više od 50% izmjena postojećeg zakonskog rješenja, zbog čega bi preporuka bila ipak za pripremu materijala u formi novog zakona. Kako je u pitanju veliki broj suštinskih izmjena, iznijet je predlog za pripremu prečišćenog teksta ZoPD.

Konsultantkinja za pravna pitanja u Sekretarijatu Savjeta za konkurentnost, **Marija Dragojević**, dala je kratak osvrt na aktivnosti koje su realizovane u okviru Radne grupe koja je formirana za izradu Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata.

Ana Vasiljević, iz Uprave za statistiku, podsjetila je da se ovaj organ u više navrata obraćao povodom evidencije privrednih subjekata, ne samo povodom načina vođenja registra već i sprovođenja procedure osnivanja.

Od strane predstavnika MERT, u toku Okruglog stola pruženi su povratni odgovori na identifikovane nedoumice od strane prisutnih učesnika Okruglog stola kao i date smjernice odnosno sugestije za prevazilaženje određenih problema koji su posebno istaknuti. U vezi predloga za pripremu materijala u formi novog zakona, ukazano je da su u prethodnom periodu obavljene konsultacije sa predstavnicima Sekretarijata za zakonodavstvo i Evropske komisije, nakon čega je donešena odluka da ipak budu izmjene i dopune postojećeg zakonskog rješenja. Ovdje je posebno naglašeno iskustvo iz procesa usaglašavanja važećeg ZoPD sa EK, koje je trajalo više od sedam mjeseci. Na Okruglom stolu istaknuto je da koncept zakona nije izmijenjen, već je fokus bio na unaprjeđenju određenog broja odredbi, uključivanje instrumenata koji su se u praksi pokazali kao dobro rješenje i prevashodno dodatno usaglašavanje sa direktivama EU. Takođe, naglašeno je da su u procesu pripreme izmjena i dopuna Zakona o privrednim društvima u velikoj mjeri doprinijeli predstavnici Privrednog suda ali i drugih relevantnih organa/institucija, koji su svoje iskustvo u praksi podijelili u toku rada Radne grupe. Kada je riječ o privrednim društvima u vlasništvu države, prisutni učesnici Okruglog stola su informisani da je u toku priprema novog zakonodavnog okvira u ovom dijelu, koji će prethoditi priprema analize.

PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE dostavljene elektronskim putem

Pored komentara o kojima je bilo riječi na Okruglom stolu, u nastavku slijedi sažetak primjedbi, predloga i sugestija koje su dostavljene elektronskim putem na naznačene e-mail adrese predstavnika Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja.

Redni broj	Lice/Institucija	Primjedba/predlog/sugestija na Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima	Odgovor obrađivača
1.	Fond za zaštitu životne sredine DOO, Tatjana Vukčević (e-mail od 12.06.2023. godine)	Da se u kategorizaciji Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata uvrsti i forma pravnih lica sa javnim ovlašćenjima. Konkretno Fond za zaštitu životne sredine je osnovan kao DOO, a smatramo da bi njegova transformacija u pravna lica sa javnim ovlašćenjima bila neophodna iz razloga što je osnovni problem Društva koji je prostekao iz postojeće organizacione strukture obaveza plaćanja poreza na dobit, iako prema rješenju Ministarstva finansija je u obaveza plaćanja poreza na dobit koja realno ne postoji, a drugi je problem nemogućnost korišćenja bespovratnih sredstava iz evropskih i drugih fondova gdje Eko-fond u sadašnjem organizacionom obliku kao DOO nije prihvatljiva partner za dodjelu i korišćenje bespovratnih sredstava. Shodno tome smatramo da je neophodno izvršiti izmjenu ovlašćenja na način da se unesu konkretna javna ovlašćenja i činjenicu da nije u pitanju društvo koje ostvaruju profit.	Primjedba je opravdana, ali nije tema Zakona o privrednim društvima. Tokom rada na pisanju nacrta zakona, odlučeno je da se javna preduzeća (privredna društva koja obavljaju djelatnosti od opšteg interesa) detaljno urede posebnim propisom.
2.	Leading Investments Consulting doo Podgorica, Ana Vujović (e-mail od 14.06.2023. godine)	Nije jasno opredjeljenje zakonodavca da uzmjene sprovede na ovaj način kad je očigledna intencija da se Zakon u značajnom dijelu izmijeni što samim tim nameće potrebu usvajanja novog teksta zakona. Obim predloženih izmjena Zakona je toliko ekstenzivan da je neznatan broj odredbi ostao neizmijenjen.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Donijeta je odluka da se Zakon usvaja u vidu izmjena i dopuna, budući da je prošlo svega nešto više od tri godine od kada je donijet aktuelni ZOPD, a kako bi se izbjeglo prečesto donošenje novih propisa.
		U članu 14 nacrta Zakona izvršena je izmjena člana 6 tako da je istim regulisano javno društvo umjesto podružnica. Članom 6 važećeg Zakona reguliše se podružnica i način istupanja u pravnom prometu, dok se članom 7 i 8 (koji nisu trpjeli izmjene novim nacrtom Zakona) reguliše formiranje i prestanak podružnice. Pojasniti intenciju zakonodavca.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Vrlo nejasno postavljena definicija zloupotrebe pravila o ograničenoj odgovornosti u članu 16 nacrta Zakona. Predloženom izmjenom člana 12 definicija zloupotrebe pravila o	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovaj institut je i u uporednom pravu veoma

		ograničenoj odgovornosti postavljena je vrlo široko i dosta nejasno i samim tim otvara mogućnosti različitih tumačenja.	kontroverzan za primenu. Čini mi se da je predložena definicija značajno poboljšanje u odnosu na važeću. Sada se vidi šta je suština ovog instituta.
		Članom 25 nacrta Zakona uvodi se novi član 19a koji na vrlo nejasan i reklo bi se kontradiktoran način reguliše jezik na kome mora biti poslovno i skraćeno poslovno ime. Postojanje kontradiktornosti između stava 1 i stava 2 člana 19a. Pojasniti.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Nema kontradiktornosti između dva stava. Stav 1 kaže da poslovno ime mora biti na crnogorskom jeziku. Stav 2 izuzima od primjene stava 1 naziv. To zapravo znači da se na crnogorskom jeziku mora napisati pravni oblik (na primjer, mora da stoji DOO, a ne LLC) i sjedište društva. Prema tome, ovaj predlog neće uzrokovati nikakvu promjenu poslovnih imena u CG.
		Članom 25 nacrta Zakona uvodi se novi član 19b koji upućuje na obaveznu upotrebu poslovnog imena na stranom jeziku samo sa poslovnim imenom na crnogorskom jeziku. Predloženim izmjenama dodatno se opterećuje pravni promet firmi koje pod prepoznatim inostranim nazivima posluju na tržištu Crne Gore, pa predlažemo da se isto briše.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Naziv poslovnog imena može biti i na stranom jeziku. Ali ako se želi prevesti cijelo poslovno ime (znači i pravni oblik i sjedište), onda se prevod može koristiti samo uz poslovno ime na crnogorskom jeziku.
		Članom 35 nacrta Zakona mijenja se član 26 koji reguliše ograničenja ovlašćenih zastupnika. Novom formulacijom tog člana se poništava načelo javnosti i prezumpcije istinitosti registrovanih podataka. Predloženom izmjenom došlo je do kontradiktornosti između stavova 4, 5 i 8 u pogledu dejstva registrovanih podataka prema trećim licima.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovim članom se ne poništava presumpcija tačnosti registrovanih podataka. Ovo je samo jedan izuzetak od tog principa. On je još davne 1968. godine unijet Prvom direktivom

			EU. Između stavova 4, 5, i 8 nema kontradiktornosti. Stavovi 4 i 5 su jedna cjelina, dok je stav 8 izuzetak (i on je propisan Prvom direktivom EU).
		Članom 69 nacrtu Zakona dodaje se novi član 60a koji na vrlo nejasan način reguliše izmijenjene okolnosti u kontekstu procjene vrijednosti nenovčanog uloga u društvu. Predloženom izmjenom nije jasno definisano šta se može smatrati izmijenjenim okolnostima i ko je nadležan da procijeniti da su nastupile izmijenjene okolnosti usljed kojih je neophodno izvršiti novu procjenu.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Formulacija je preuzeta iz Druge direktive EU. Imajući u vidu da nenovčani ulogi mogu biti raznovrsni, teško je apstraktno definisati koje su to okolnosti koje umanjuju vrijednost nenovčanog uloga (na primer, stan, akcije ili vituelne valute). Procjenu vrši organ uprave.
		Članom 76 nacrtu Zakona predviđeno je brisanje stava 4 člana 64 važećeg Zakona koji ne postoji. Član 64 važećeg Zakona sadrži jedan stav.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Članovi 503, 506 i 536 nacrtu Zakona i to svaki u svom dijelu uređuju princip srazmjernosti uloga člana društva u odnosu na udio i prava, uključujući i pravo glasa koji stiče u društvo na dvosmislen i kontradiktoran način. Članom 503 kojim je izmijenjen član 279 važećeg Zakona ukinuta je mogućnost da se osnivačkim aktom samostalno utvrdi udio koji član stiče u društvu u odnosu na vrijednost unijetog uloga. S druge strane, članovima 506 i 536 se ostavlja mogućnost da član društva svoja prava u društvu ne ostvaruje nužno srazmjerno učešću svog udjela (uključujući i pravo glasa u skupštini), već da isto može biti na drugačiji način predviđeno osnivačkim aktom i/ili statutom.	Primjedba je opravdana i prihvaćena. Član 279 važećeg Zakona nema potrebe da se mijenja.
		Predloženi nacrt Zakona, po uzoru na prethodno, opet ne vrši eksplicitno i pojednostavljeno normiranje društva sa ograničenom odgovornošću. DOO je najzastupljeniji oblik privrednih društava i kao takvo treba da bude prepoznato i kroz zakonske odredbe koje ga zasebno regulišu,	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Broj upućivanja je sveden na minimum. Za razliku od postojećeg zakona, gdje se sva pravila AD shodno

		a ne kroz upućujuće norme na akcionarska društva i to samo djelimično čime se stvara konfuzija i otežano čitanje i tumačenje odredaba zakona.	primjenjuju na DOO, novim rješenjem je to značajno ograničeno. To je veliki pomak u regulativi. Uostalom, broj članova koji uređuju DOO je dupliran.
	Komisija za tržište kapitala, info@scmn.me (e-mail od 14.06.2023. godine)	Član 3v brisati. Nepotrebno.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Određenje cilja privrednog društva je veoma značajno, a u uporednom pravu se sve češće unosi u zakonske tekstove.
		Član 19a brisati. Nepotrebno je ograničavati u smislu naziva, i postavlja se pitanje naziva postojećih privrednih društava koja imaju strane nazive.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovaj član ne treba brisati. On eksplicitno dozvoljava da nazivi mogu biti na stranom jeziku. U tom pogledu neće biti nikakve promjene u odnosu na dosadašnju praksu. Drugi djelovi poslovnog imena moraju biti napisani na crnogorskom jeziku (oblik i sjedište).
3.		Član 60a izmijeniti na način da isti propisuje rok od momenta procjene do pretvaranja nenovčanog uloga u trajni ulog. Navedena odedba nije dovoljno precizna za sprovođenje postupka koji ovaj član propisuje	Primjedba je nerazumljiva i, samim tim, neprihvatljiva.
		U članu 110 stav 2 precizirati račun koji je otvoren kod banke u smislu računa na ime društva u osnivanju. Neophodno je precizirati da je u pitanju račun društva u osnivanju.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		U članu 111a izmijeniti naslov da glasi „javni poziv za uplatu akcija“. U stavu 1 tačka 1 ne može se predvidjeti osnovni kapital u momentu objave poziva. Na svim mjestima brisati upis. Hartije od vrijednosti su dematerijalizovane, a upis zapravo predstavlja uplatu sredstava na račun po osnovu javnog poziva.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. U pravnodogmatskom smislu mora da se pravi razlika između upisa (kojim se izjavljuje volja za sticanjem akcija i preuzima

			obaveza unosa uloga u društvo) i uplate (kojom se izvršava preuzeta obaveza unosa uloga u društvo). To važi bez obzira na činjenicu da se u praksi oba momenta (upis i uplata) mogu poklapati (tako da se uplatom kao konkludentnom radnjom istovremeno izjavljuje volja za upisom akcija). Iako su akcije dematerijalizovane, svejedno je neophodno da dođe do njihovog izdavanja prvim zakonitim imalcima – a oni upisom izražavaju volju da steknu hartije u emisiji. Pošto se javni poziv objavljuje tek nakon usvajanja osnivačkog akta, koji obavezno sadrži osnovni kapital društva, ne postoji razlog zašto u javnom pozivu ne bi mogao da se navede osnovni kapital kao podatak iz već usvojenog osnivačkog akta.
		Član 111b brisati. Ne treba uvoditi upisnicu iz razloga postojanja dematerijalizovanih hartija od vrijednosti i nemogućnosti upisa lica koje se fizički ne nalaze u mjesto upisa.	Primjedba je opravdana i prihvaćena. Upisnica ne treba da bude isključivo u pisanoj formi, da bi se omogućilo elektronsko sticanje akcija u emisiji. Predlažem dvije alternative za član 111b: Alternativa 1: Upis je punovažno izvršen ako akcionar pismeno ili elektronski

			izjavi saglasnost da stekne određeni broj, vrstu i klasu akcija u emisiji, da uplati, odnosno unese ulog u društvo pod uslovima određenim u javnom pozivu, kao i da je upoznat i saglasan sa usvojenim osnivačkim aktom društva. Alternativa 2: Upis i uplata Upis akcija smatra se izvršenim u trenutku kada lice izvrši uplatu, odnosno unošenje uloga u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i javnim pozivom za upis i uplatu. U tekst Nacrta je unijeta Alternativa 2.
		U članu 111g preformulisati, riječ upis u uplatu. Ne treba uvoditi upisnicu.	Primjedba je djelimično prihvaćena kao opravdana. Prvi dio je odbijen, a drugi prihvaćen iz gore navedenih razloga.
		Član 111d u stavu 3 izmijeniti riječ „upisnik“. Ne treba da postoji ni upis ni upisnica, ni lice koje upisuje.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena iz ranije navedenih razloga.
		U članu 111d stav 2 precizirati većinu, te zamijeniti riječ „upisnici“. Radi jednostavnijeg tumačenja zakona precizirati većinu, a riječ upisnik ne treba da postoji, kao ni upisnica, ni upis, navedene riječi nijesu potrebne, ni prihvatljive, jer su hartije od vrijednosti dematerijalizovane.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Većina je precizirana u stavu 2. Naime, rečeno je da kvorum čine lica koja su vlasnici većine akcija.
		U članu 111e stav 1 brisati. Brisati u tački 2 riječi „koje imenuje skupština“. Navedene aktivnosti utvrđuje Komisija rješenjem o uspješnosti emisije. Brisati, jer u navedenom slučaju skupština i imenuje i bira.	Primjedba je opravdana i prihvaćena u vezi sa stavom 2, dok je u preostalom dijelu ocijenjena kao neopravdana, zbog čega nije prihvaćena.

			Aktivnosti Komisije nemaju nikakve veze sa nadležnostima osnivačke skupštine.
		U članu 115b stav 5 precizirati koja su to prava koja se mogu prenijeti iz akcija. Precizirati, jer je neophodno radi tumačenja Zakona.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Na ovo pitanje odgovor je dat u drugim odredbama zakona (na primjer, zabranjeno je prenositi pravo glasa, a dozvoljeno pravo na dividendu).
		Član 115d stav 2 uskladiti sa članom 115g stav 2. Kontradiktorno.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ne postoji kontradiktornost između pomenutih odredbi.
		U članu 115e preciznije definisati procedure ko ima pravo podnošenja zahtjeva, kako se vrši sam otkup, kao i način poništenja akcija. Neophodno je propisati postupak odnosno proceduru navedenog.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Dalju razradu bi trebalo prepustiti samom društvu, Zakonu koji uređuje tržište kapitala i podzakonskim aktima koje donosi Komisija za tržište kapitala.
		U članu 120j precizirati potrebnu većinu, te u stavu 2 brisati riječ maksimalan, i u stavu 3 izmijeniti riječ zamjenjivih akcija. Neophodno zbog tumačenja Zakona, te obavezno utvrditi broj akcija koje se dodjeljuju po osnovu svake zamjenjive obveznice.	Primjedba vezana za treći stav je opravdana i prihvaćena. Nije jasno zbog čega se traži brisanje riječi maksimalan. Kad se izda veći broj zamjenjivih obveznica i ako bi njihovi imaoći iskoristili pravo na zamjenu svih obveznica dobio bi se maksimalan broj akcija koje se mogu na ovaj način steći.
		Član 120l izmijeniti na način da skupština donosi odluku a ne odbor direktora. Neophodna izmjena, jer se radi o instrumentima duga i potrebno je	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ideja ove odredbe je bila u tome da se akcionarskim

		navesti koje bi to bile vrste dužničkih hartija.	društvima da više opcija u pogledu načina finansiranja. Ako bi se izdavanje ovih instrumenata opteretilo skupštinskom saglasnošću, izgubila bi se njihova prednost. Hartije koje obuhvata ova norma ne bi trebalo da budu definisane statusnim propisom, već zakonom koji uređuje serijske hartije od vrijednosti.
		U članu 122b stav 2 jasno precizirati slučajeve, bez navođenja u zagradi. Široko postavljenje slučajeve, bez preciziranja može dovesti do zloupotreba.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Razgraničenje prava svojine od drugih užih prava je dovoljno jasno da ga ne treba dalje precizirati.
		U članu 122v izmijeniti riječ „upisa“ u „kupovinu“. Upis ne proizvodi pravne posljedice.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Izmjenama se pravna dejstva upisa ostvaruju plaćanjem. Pravne posljedice se ostvaruju upravo upisom.
		Član 122g zamijeniti rješenjem iz važećeg zakona. Prihvatljivije rješenje.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Postojeći zakon gotovo ništa ne uređuje, zbog čega je potrebno da se ovo pitanje uredi, a tome vodi primjena predloženog rješenja.
		U članu 122d propisati potrebnu većinu. Jednostavnije tumačenje Zakona.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Većina je propisana. Upućivanje na izmjene statuta se vrši kroz cio zakon, čime je zakon dosljedan.
		U članu 123 stav 3 navesti odredbe na koje se vrši pozivanje. Neophodno je precizirati.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovo je krajnje

			nepotrebno. Zakon bi se na ovaj način usložnjavao.
		Član 123a stav 1 brisati. Komisija smatra da akcionarima treba ostaviti da glasaju po svom nahođenju, jer akcionar glasa po slobodnoj volji, ne ograničavati.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Stav 1 ne onemogućava akcionare da glasaju po svom nahođenju. Naprotiv. Oni mogu da glasaju kako god žele. Ali to ne mogu da čine tako što će sa dijelom svojih akcija da glasaju na jedan način, a sa drugim akcijama na drugi način.
		U članu 125 riječi „poseban stručnjak“ zamijeniti riječju „ekspert“. Propisi ne poznaju riječi poseban stručnjak u smislu struke i kvalifikacije.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. U duhu crnogorskog jezika „stručnjak“ je prihvatljiviji izraz od „eksperta“. Ovaj termin ne traži da ga bilo kakvi propisi poznaju i uređuju.
		U članu 141 izmijeniti riječi „dan akcionara“. Riječi dan akcionara nije prikladan.	Primjedba je opravdana i prihvaćena. Predložen je termin „dan utvrđivanja svojstva akcionara“.
		U članu 155 navesti razloge za izbor, većinu, kao i pravo da određeni akcionar ima pravo da izabere jednog ili više članova odbora direktora. Nejasno je postavljena navedena odredba.	Primjedba je neprecizna, samim tim i neprihvatljiva. Ne postoje nejasnoće u pomenutoj odredbi.
		U članu 182 stav 8 je sporan. Potrebno stav 8 izmijeniti, na način kao što je propisano u stavu 6 ovog člana u smislu navođenja opravdanih razloga, kao što je npr. Neprijavlivanje jednog pola za članove odbora direktora.	Primjedba je opravdana i prihvaćena. U prelaznim i završnim odredbama je uveden novi član, koji zaokružuje ovu temu. Stav 8 čini cjelinu sa stavom 7, dok su stavovi 5 i 6 cjelina za sebe.
		U članu 185 riječi „koje skupština imenuje“ zamijeniti riječima „koji su	Primjedba nije opravdana i nije

		na skupštini predloženi". Još uvijek su predloženi, a nakon toga ih skupština imenuje.	prihvaćena.. Ovdje se ne misli na predložene kandidate, kojih može biti mnogo više od broja članova uprave koje skupština bira. Ne može broj glasova akcionara da zavisi od broja predloženih kandidata (više kandidata više glasova), već od broja članova uprave koji se biraju.
		Član 185 stav 5 i 6 brisati. Predloženo rješenje je nejasno, zadržati postojeće odnosno kumulativno glasanje.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Imperativno kumulativno glasanje ne postoji nigdje u svijetu. Nema ništa problematično u tome da se akcionarskim društvima omogući da od njega odstupe.
		Član 193o stav 2 izmijeniti na način da člana odbora direktora bira skupština. Potrebno je da člana odbora direktora bira skupština, kao i da razrješava.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Zakonom je data veća sloboda akcionarskim društvima. Oni to mogu, ali ne moraju da prihvate.
		U članovima 205 i 206, Komisija smatra da nema potrebe za podjelom dividende na redovne i vanredne. Dividenda treba da se isplaćuje po osnovu ostvarene dobiti utvrđene revizorskim izvještajem u prethodnoj godini.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Druga direktiva EU pravi ovu razliku. Ne postoji razlog da to ne čini i CG.
		U članu 210b stav 2 i 3 brisati riječi „sa tim dejstvom“. Nejasno i nepotrebno.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ova konstrukcija je preuzeta iz jednog međunarodnog dokumenta, kojim su implementirane odredbe Druge direktive o sopstvenim akcijama. Ona treba da pokrije sve one situacije kojima se pokušava zaobići propisana

			zabrana.
		Član 210v brisati. Nepotrebno.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Značajno je precizirati pojam sticanja sopstvenih akcija.
		U članu 210z dodati stav 3 koji glasi: „Stečene akcije ne mogu prelaziti 10% osnovnog kapitala društva“. Potrebno je ograničiti mogućnost sticanja sopstvenih akcija.	Primjedba se ne prihvata. Moderne tendencije se kreću u pravcu ukidanja ovog ograničenja.
		U članu 210i dodati stav koji glasi „Ukoliko sopstvene akcije nijesu otuđene u skladu sa odredbama ovog člana istim se ne može prometovati“. U praksi postoje situacije da društva nijesu postupala u skladu sa odredbama o neophodnom otuđenju, te da bi se iste akcije mogle naći u pravnom prometu.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Nepoštovanje obaveze otuđenja sankcionisati zabranom daljeg otuđenja je potpuno nelogično.
		Članove 210m-210o zamijeniti rješenjem iz važećeg zakona. Prihvatljivije rješenje.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Predloženo rješenje je modernije. Rješenje koje sada važi je bilo dominantno u vrijeme donošenja Druge direktive (70-ih godina prošlog vijeka). Sada se predlaže liberalizacija instituta pružanja finansijske podrške. Rješenje iz Nacrta je prihvaćeno izmjenama Druge direktive.
		U članu 211 brisati riječi „ili 2) povećanjem nominalne, odnosno računovodstvene vrijednosti postojećih akcija“. U kompanijskom pravu u Crnoj Gori povećanje kapitala propisano je na način da se kapital u akcionarskom društvu povećava isključivo izdavanjem/emisijom novih akcija. Nadalje, Zakon o tržištu kapitala i pravila donesena na osnovu njega, navedeno pitanje tretiraju na isti način, te u skladu s istim ne bi bilo moguće evidentirati navedeno povećanje. Takođe, mišljenja smo da je akcionarima kao licima, koja iz navedenog postupka ostvaruju korist, mnogo prihvatljivije rješenje	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

		gdje bi dobili nove akcije u odnosu na predloženo povećanje nominalne vrijednosti, koja sama po sebi kao takva ne predstavlja pouzdani parametar za donošenje investicionih odluka.	
		U članu 212 stav 1 precizirati većinu. Potrebno je napisati koja je većina u pitanju, radi jednostavnijeg tumačenja.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Odgovor je ranije dat.
		U članu 214 stav 1 naznačiti da se radi o novčanim ulozima. U stavu 1 tačka 2 umjesto riječi upisan treba uplaćen. Ukoliko se propisuje procenat i uspješnost emisije onda su u pitanju isključivo novčani ulozi. Upis ne označava i uplatu.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Stav 1 se ne odnosi na novčane, već na sve uloge, a stav 2 samo za nenovčane uloge. Već je objašnjeno zbog čega treba zadržati riječ upisan.
		U članu 215 brisati termin „upis“ i sve što se odnosi na isti, kao i u cijelom tekstu zakona. Upis ne označava i uplatu, ako se tako misli onda to treba definisati.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Već objašnjeno.
		U članu 218g tačka 3 brisati povećanje kapitala povećanjem nominalne, već samo izdavanjem novih akcija. U kompanijskom pravu u Crnoj Gori povećanje kapitala propisano je na način da se kapital u akcionarskom društvu povećava isključivo izdavanjem/emisijom novih akcija. Nadalje, Zakon o tržištu kapitala i pravila donesena na osnovu njega, navedeno pitanje tretiraju na isti način, te u skladu s istim ne bi bilo moguće evidentirati navedeno povećanje. Takođe, mišljenja smo da je akcionarima kao licima, koja iz navedenog postupka ostvaruju korist, mnogo prihvatljivije rješenje gdje bi dobili nove akcije u odnosu na predloženo povećanje nominalne vrijednosti, koja sama po sebi kao takva ne predstavlja pouzdani parametar za donošenje investicionih odluka.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		U članu 218đ brisati riječi „ili upis povećanja nominalne, odnosno računovodstvene vrijednosti akcija“. U kompanijskom pravu u Crnoj Gori povećanje kapitala propisano je na način da se kapital u akcionarskom društvu povećava isključivo izdavanjem/emisijom novih akcija. Nadalje, Zakon o tržištu kapitala i pravila donesena na osnovu njega, navedeno pitanje tretiraju na isti način, te u skladu s istim ne bi bilo moguće evidentirati navedeno	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

		povećanje. Takođe, mišljenja smo da je akcionarima kao licima, koja iz navedenog postupka ostvaruju korist, mnogo prihvatljivije rješenje gdje bi dobili nove akcije u odnosu na predloženo povećanje nominalne vrijednosti, koja sama po sebi kao takva ne predstavlja pouzdani parametar za donošenje investicionih odluka.	
		Član 220 stav 5 brisati. Donošenje odluke isključiva je nadležnost skupštine akcionara bez obzira na predloge ili saglasnost odbora direktora, tako da je navedeni stav nepotreban.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Tačno je da je to isključiva nadležnost skupštine. Ali predlog je da se to može činiti samo na predlog organa uprave.
		Odredbu člana 224a propisati u dvije odredbe. U pitanju su dva potpuno različita postupka, gdje je potrebno prethodno okončanje prvog započetog da bi se sproveo drugi postupak.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. U praksi to ne treba da funkcioniše na pomenuti način, već dva postupka treba da se simultano odvijaju.
		Glavu Via brisati ili uskladiti sa Direktivom. Nije u potpunosti usklađeno.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ove odredbe su pisane pod uticajem Direktive o pravima akcionara.
		U glavi Vib član 233-234 Kodeks korporativnog upravljanja predložimo jedinstven kodeks kao model primjene, te izvršiti upoređivanje sa Zakonom o računovodstvu. U vezi sa Glavom X Kodeks korporativnog upravljanja, iz dosadašnjeg rada i neposrednih kontakata sa akcionarskim društvima Komisija smatra da je prihvatljivije rješenje sačiniti jedinstven Kodeks čije bi se odredbe primjenjivale na sva akcionarska društva.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Primjena jednog Kodeksa KU na sva akcionarska društva se ne smatra najboljom praksom. Zakonske odredbe nijesu prepreka za relevantne institucije da usvoje kodekse KU. Takođe, i sama akcionarska društva mogu donijeti svoje kodekse KU.
		U članu 242 stav 2 propisati da li se društvo pripaja po procijenjenoj vrijednosti ili po akcionarskom kapitalu prije pripajanja. Neophodno da ugovor sadrži navedeno.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovo nije nužno da stoji u ugovoru. O tome će biti riječi u obrazloženju, sadržanom u izvještaju organa uprave, a što

			će biti analizirano od strane revizora.
4.	CKB banka, Dragana Mugoša (e-mail od 15.06.2023. godine)	Stav 3 člana 175 kojim se definiše broj članova nadzornog i upravnog odbora je kontradiktoran i nije u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama. Naime, u stavu 3 člana 175 nacrtu Zakona, definisano je da „Umjesto upravnog odbora, akcionarsko društvo može da ima jednog direktora“. Zakonom o kreditnim institucijama je navedeno da Upravni odbor kreditne institucije mora imati najmanje 3 člana koji se imenuju na period utvrđen statutom, koji ne može biti duži od 4 godine, tim da član kome istekne mandat može biti ponovo imenovan. Nadalje se navodi da jedan od članova upravnog odbora mora biti imenovan za predjesnika upravnog odbora. Dodatno propisati, da se ove odredbe ne primjenjuju ako je nekim drugim zakonom navedeni dio drugačije određen.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. U članu 3 stavu 1 Nacrta stoji: „Ovaj zakon primjenjuje se i na privredna društva i druga pravna lica koja su osnovana u skladu sa posebnim zakonom, pod uslovima koji su propisani tim zakonom“. Prema tome, nesporno je da se na kreditne institucije prvo primjenjuje poseban zakon, a ZOPD se tek supsidijarno primjenjuje. Ove norme neće biti nikakva smetnja. Uostalom, treba znati da ne treba ZOPD da se prilagođava posebnim propisima, već obrnuto. ZOPD je osnovni statusni propis.
		Član 179 Zakona je u koaliciji sa članom 46 Zakona o kreditnim institucijama. Naime, predloženim rješenjem je definisano da upravni odbor saziva sjednice skupštine akcionara i predlaže dnevni red. Članom 46 Zakona o kreditnim institucijama je definisano da Nadzorni odbor saziva sjednice skupštine akcionara, utvrđuje predlog dnevnog reda i predloge odluka za skupštinu akcionara i kontrolira njihovo sprovođenje. Dodatno propisati, da se ove odredbe ne primjenjuju ako je već nekim drugim zakonom navedeni dio drugačije određen.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Upućuje se na odgovor koji je dat na prethodno pitanje. Kreditne institucije će dalje primjenjivati svoj specijalni propis kao osnovni. ZOPD se supsidijerno primjenjuje.
		Član Nacrta zakona 177, stav 1 navodi da Nadzorni odbor imenuje jednog od članova upravnog odbora za generalnog direktora. Zakonom o kreditnim institucijama je definisan termin predsjednik Upravnog odbora.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Isti odgovor kao i na prethodna dva pitanja.
		Član Nacrta zakona 193z, je u suprotnosti sa Odredbama odluke o	Primjedba nije opravdana i nije

		primanjima u kreditnim institucijama. Odluka o primanjima u kreditnim institucijama definiše način i obim izvještavanja Centralne banke o primanjima kao i način javnog objelodanjivanja. Dodatno propisati, da se ove odredbe ne primjenjuju ukoliko je nekim drugim zakonom navedeni dio drugačije definisan.	prihvaćena. ZOPD ne treba da se usaglašava sa podzakonskim aktima koji se primjenjuju na kreditne institucije. Već je ukazano na član 3 Nacrta i on jasno ukazuje da se specijalni propisi prvi primjenjuju, a ZOPD na sve ono što nije uređeno posebnim propisom i to na način na koji to kaže poseban propis.
		Na kraju nacrta Zakona, nedostaju prelazne odredbe. Potrebno je definisati rokove sa izmjenama koje donosi Zakon. Imajući u vidu da se veliki broj odredbi odnosi na usklađivanje sa EU direktivama, potrebno je predvidjeti odloženu primjenu odredaba. Takođe, naglašavamo da se pojedine odredbe ne mogu primjenjivati do ulaska Crne Gore u EU, kao što je npr. Prekogranična pripajanja/podjele, itd.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
5.	Crnogorska asocijacija malih akcionara, Aleksandar Raspopović mail 15.06.2023. godine) (e- od	Članom 186 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima se predviđa definisanje pojma nesaglasnog akcionara u članu 126b Zakona na način koji je uži od trenutnog, tj. akcionarima se uskraćuju prava koja sada imaju. U postojećem Zakonu akcionar može biti nesaglasan u slučaju da na skupštini akcionara glasa protiv, između ostalog promjena statuta kojima se ugrožavaju njegova prava i kada skupština ograniči ili ukine prioriteto pravo da upiše akcije ili stekne zamjenjive obveznice. S obzirom da novo rješenje ne prepozna ove dvije situacije, ostavlja se previše prostora za ugrožavanje prava prvenstveno malih akcionara i samovolju većinskih koji bi koristeći ova rješenja mogli doći u situaciju da dobiju još dominantniju poziciju u društvu, uvećavaju svoj udio i dobrim dijelom obesmisle status i položaj malih akcionara. Zbog navedenog, predlažemo da se zadrže situacije da akcionari mogu biti nesaglasni sa izmjenama statuta kojima se krše njihova prava i odlukama skupštine da se ograniči ili ukine prioriteto pravo	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Institut prava nesaglasnih akcionara je u važećem zakonu izuzetno široko postavljen. Samo Srbija i Republika Srpska imaju sličnu odredbu. U uporednom pravu ovaj institut ima daleko uži domen primjene. U Nacrtu je izvršen pokušaj da se malo ovo pravo suzi, ali tako da i dalje mali akcionari imaju daleko veća prava nego što to imaju mali akcionari u uporednom pravu. Situacija koja je u primjedbi pomenuta (izmjena statuta...) je neprimjereno široka i ne

	upisa. Takođe smatramo da je zbog ukidanja mogućnosti da u postupku restrukturiranja naknadu traže nesaglasni akcionari društva sticaoca, treba tu odredbu ukloniti jer se stvaraju dvostruki aršini za akcionare sticaoca i prenosioca. U praksi su se dešavala restrukturiranja društava kojima je kapital sticaoca nakon restrukturiranja, umanjen zbog negativnih efekata koje u svojim bilansnim pozicijama imao prenosilac, pa je logično da su pojedini akcionari sticaoca tim restrukturiranjem bili dovedeni u lošiji položaj, i da je apsolutno postojao osnov da budu nesaglasni i kao takvi traže naknadu.	odgovara logici prava akcionarskih društava.
	Članom 187 Nacrta Zakona, mijenja se član 127 Zakona, u stavu 4, u dijelu određivanja cijene za isplatu nesaglasnih akcionara, na način da se pravičnom cijenom smatra procijenjena vrijednost akcija koja se dobija primjenom savremenih metoda procjene. Ovakvo rješenje određivanja cijene smatramo lošijim od postojećeg jer se različitim metodama procjene mogu dobiti različite vrijednosti, a same procjene često sadrže subjektivnu komponentu i u zavisnosti od toga ko ih radi mogu dati različite vrijednosti. Iz tog razloga smatramo da je potrebno ostati na rješenju iz postojećeg Zakona kojim se kao cijena za isplatu nesaglasnih akcionara uzima veća između prosječne tržišne cijene koje su akcije društva imale u posljednjih šest mjeseci prije dana kada je donijeta odluka na skupštini akcionara i iznosa srazmjernog dijela neto vrijednosti imovine društva na dan kada je skupština akcionara donijela odluku. Na taj način se zadržava izvjesnost i sve strane znaju koja su prava, ali i posljedice u slučaju određenih situacija izraženo u ekvivalentnom novčanom iznosu, a da se pri tome prostor za manipulaciju minimalizuje.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Predloženo rješenje je prihvaćeno u mnogim državama (na primjer, Austriji i Njemačkoj). Svako drugo rješenje zapravo neopravdano pogoduje manjinske akcionare. Tačno je da procjene mogu biti i obojene interesima pojedinih učesnika, ali tu je zato sud koji treba da kontroliše ispravnost utvrđene pravične cijene.
	Članom 187 Nacrta Zakona se u članu 127 Zakona određuje pitanje tužbi nesaglasnih akcionara na način da se postupci spajaju ukoliko je podnešeno više od jedne tužbe. Na ovaj način se stvara prostor za potencijalno uvećavanje sudskih troškova za strane u postupku, pa predlažemo da se doda „ukoliko to po automatizmu ne povlači veće troškove nego u slučaju	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Suština spajanja postupaka je u snižavanju troškova i jednakom odlučivanju u odnosu na svakog akcionara.

	pojedinačnih postupaka“. Članom 369 Nacrta Zakona mijenja se član 225 Zakona i definiše pojam imovine velike vrijednosti na način da se pod njom podrazumijeva 30% ili više od knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine društva, iskazane u posljednjem godišnjem bilansu stanja, što smatramo lošim rješenjem. Ovo rješenje daje prevelika prava Odboru direktora koji praktično u relativno kratkom roku (za svega par godina) može donijeti dvije ili tri odluke koje nose značajne rizike da se na negativan način promijeni slika preduzeća, njegovi potencijali i budućnost. Takođe otvara velike mogućnosti za manipulaciju od strane većinskih vlasnika. Zato predlažemo da se pod imovinom velike vrijednosti jasno definiše imovina čija je vrijednost 20% neto vrijednosti imovine (kapitala), što bi zaista trebalo da predstavlja dovoljno značajnu stavku i vrijednost za svako društvo, ili da makar ostane važeća formulacija da se pod imovinom velike vrijednosti smatra ona koja je veća od 20% knjigovodstvene vrijednosti imovine društva.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
	U članu 369 Nacrta Zakona definisan je stav 3 člana 225, po kojem se neće smatrati raspolaganjem imovinom velike vrijednosti kupovina ili prodaja imovine, koja je izvršena u okviru redovnog poslovanja društva. Ovo smatramo rješenjem koje otvara prostor za manipulacije i mogućnost da se neke aktivnosti koje ne spadaju u redovno poslovanje društva, uvrste u tu kategoriju, pa predlažemo da se ova odredba ukloni.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Imajući u vidu da je procenat snižen na 20% ova odredba postaje još važnija. Ako društvo zloupotrijebi ovo pravilo propisane su veoma stroge sankcije u članu 227 (poništaj pravnog posla).
	Članom 371 Nacrta Zakona predviđena je izmjena člana 227 Zakona na način što se u stavu 1 predviđa da ako nije pribavljeno odobrenje u skladu sa članom 226 ovog zakona, društvo i akcionar, koji posjeduje ili predstavlja najmanje 5% osnovnog kapitala društva može podnijeti tužbu za poništaj pravnog posla ili pravne radnje raspolaganja imovinom velike vrijednosti, za šta smatramo da je ograničavajuće. Smatramo da se nepotrebno uskraćuju prava akcionara koji nemaju 5% akcija.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Za podnošenje tužbe je potrebno da postoji značajan interes. Po uzoru na druge institute kompanijskog prava on je postavljen na nivo od 5%.

		U članovima 385 i 401 Nacrta Zakona dodaju se članovi 239v i 242j koji između ostalog definišu maksimalnu moguću naknadu za prenosioca akcija u vrijednosti 10% nominalne vrijednosti udjela, što smatramo diskutabilnim rješenjem, jer se može doći u situaciju da akcionar prenosilac dobije manju vrijednost nego što je imao ranije. Ovu odredbu treba posebno razmotriti i potencijalno ukinuti kako ne bi došli u situaciju da akcionar prenosilac dobije manju vrijednost nego što je imao ranije.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovaj član je preuzet iz Treće direktive EU. Prema njemu akcionar društva prenosioca dobija akcije društva sticaoca. Procenat koji je propisan se odnosi na maksimalan novčani iznos koji se može platiti članovima društva prenosioca, pored akcija društva sticaoca. Tu se misli na situacije kada se ne može dati tačan broj akcija.
		Članom 216 Nacrta Zakona mijenja se član postojećeg Zakona koji definiše dostupnost materijala za sjednicu skupštine. Smatramo da je dobro rješenje da se i materijali za sjednicu skupštine moraju staviti na raspolaganje akcionarima istovremeno sa pozivom, putem ličnog uvida ili preuzimanjem sa internet stranice društva. Smatramo da bi ovaj član trebalo dopuniti na način da se zadrži mogućnost iz postojećeg zakona o dostavi elektronskom poštom na adresu koju odredi akcionar, a u slučaju nedostupnosti internet sajta/tehničkih problema u periodu između datuma objave poziva i datuma održavanja sjednice skupštine.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovakav način dostavljanja bi društvo moglo da uvede statutom. Zakonsko pravilo kojim bi se uveo ovakav način dostavljanja bi se moralo dopuniti drugim pravilima, što bi bilo prekomjerno.
6.	Adv. Maja Velimirović, od 19.06.2023. godine (008-323/23-3913/1)	Izmijeniti član 36 stav 3 i 4 Zakona o privrednim društvima. Predlog da se član 36 stav 3 i 4 važećeg Zakona o privrednim društvima brišu obzirom da su neprecizni i široko postavljeni, tako da dovode do nejasnoća i potencijalno problema u poslovanju privrednih društava. Alternativno, potrebno je dodatno precizirati značenje izraza „finansijski odnosi“ kako bi bilo jasno koji odnosi nisu obuhvaćeni, obzirom da dužničko-povjerilački i drugi odnosi putem kojih se definiše navedeni pojam takođe predstavljaju široko postavljene pojmove. Dodatno, postoji preklapanje stava 1 člana 36 važećeg Zakona o	Drugi dio primjedbe je opravdan i prihvaćen. Brisani je stav 1 člana 36. Što se tiče prvog dijela primjedbe, korišćeni pojmovi jesu apstraktni i široko postavljeni. Međutim, oni omogućavaju poslovnoj i sudskoj praksi da ih adekvatno tumače. Uostalom, pojam ličnog interesa ni ne može da se definiše precizno i

	privrednim društvima i člana 37 stav 1 kako je predložen za izmjenu članom 46 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima.	jednoznačno.
	Izmijeniti član 47 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima kojim se dodaje novi član 37a. Član 37a koji se dodaje članom 47 Nacrta Zakona potrebno je izmijeniti u stavu 4 na način da isti glasi: „(4) Kod akcionarskih društava, u slučaju da vrijednost predmeta pravnog posla koji je predmet odobrenja u skladu sa ovim članom, odnosno pravne radnje iznosi najmanje 10% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine privrednog društva iskazane u posljednjem godišnjem bilansu stanja, odbor direktora, odnosno nadzorni odbor će izvršiti procjenu o tome da li je pravni posao, odnosno pravna radnja fer i razumna iz ugla akcionarskog društva.“ Predlog da se dodaju riječi „koji je predmet odobrenja u skladu sa ovim članom“, kako bi bilo nedvosmisleno bilo jasno da procjena iz stava 37 stav 4 nije potrebna u slučaju izuzetaka iz stava 8 istog člana. Riječi „i njegovih akcionara koji nemaju lični interes“ potrebno je brisati iz razloga što Odbor direktora/Nadzorni odbor izlazi iz okvira svoje nadležnosti ako utvrđuje lični interes akcionara, koji uz to mogu biti i brojni i sa različitim interesima, već fer i razumnost radnje treba da se procjenjuje samo iz ugla društva. Dodatno, stav 8 istog člana potrebno je dodatno precizirati tako da iza svakog pobrojanog izuzetka sem posljednjeg bude unijeta riječ „ili“ kako bi bilo nedvosmisleno jasno da se radi o izuzecima koji su postavljeni alternativno, a ne kumulativno. Takođe, stav 10 istog člana je potrebno precizirati na način što će nakon riječi „više povezanih pojedinačnih poslova“ dodati riječi „koje se preduzimaju prema istom licu“, dok će se nakon riječi „u periodu od godine dana“ dodati riječi „pri čemu se kao vrijeme nastanka uzima dan preduzimanja posljednjeg pravnog posla, odnosno izvršenja pravne radnje“. Alternativno, definisati predmetni period kao finansijsku godinu.	Primjedba je djelimično opravdana i djelimično prihvaćena. Prvi dio primjedbe je prihvaćen. Izmijenjen je stav 4 i ubačen je predložen tekst „koji je predmet odobrenja u skladu sa ovim članom“. Drugi dio primjedbe nije opravdan i nije prihvaćen, jer je konstrukcija preuzeta iz Direktive koja je implementirana ovim članom (transaction is fair and reasonable from the perspective of the company and of the shareholders who are not a related party, including minority shareholders). Treća primjedba je opravdana i prihvaćena. Umjesto da se napiše osam puta riječ „ili“ izvršena je jezička promjena prije nabrojanja izuzetaka, tako što je rečeno da odobrenje nije potrebno „u sljedećim slučajevima“. Do sada je stajalo „u slučaju“ što je moglo da stvori dileme. Primjedba u stavu 10 je opravdana i na kraju je unijeto „od dana preduzimanja prvog pravnog posla, odnosno izvršene

			pravne radnje“. Drugi dio primjedbe nije prihvaćen („prema istom licu“), jer bi to prekomjerno suzilo domen primjene instituta povezanih sticanja. Bolje je ostaviti praksi da pronade pravu mjeru prilikom primjene.
		Izmijeniti član 595 Nacrta Zakona kojim se dodaje novi član 318đ na način što će stav 4 tačka 1 glasiti: „1) članovi uprave, koji su imenovani na osnovu sporazuma članova, odnosno akcionara izuzev matičnog društva ili nekog propisa.“ Skupština, ne matično društvo imenuje makar većinu članova Odbora direktora/Nadzornog odbora, dok se sa druge strane može tvrditi da se svi članovi organa uprave imenuju na osnovu osnivačkog akta, odnosno statuta društva, pa se u tom smislu predlaže izostavljanje odgovarajućeg dijela teksta iz odredbe člana 318đ stav 4 tačka 1 novog Zakona.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Izmijeniti član 599 Nacrta Zakona kojim se dodaje novi član 318i na način što će stav 1 glasiti: „1) Matično društvo ne smije samo ili preko svojih zavisnih društava da koristi mogućnost da umjesto zavisnog društva zaključuje poslove koji se ukažu njemu zavisnom društvu, a u vezi su sa djelatnostima, koje to društvo obavlja, osim ukoliko je dobilo saglasnost nezainteresovanih direktora zavisnog društva, a ukoliko njih nema, nekontrolnih članova zavisnog društva.“ Na ovaj način preciznije se izražava namjeravani smisao ove odredbe. Dodatno, potrebno je definisati pojam „nezainteresovanih direktora“.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Uvažavanjem ove primjedbe zakonska odredba postaje prekomjerno komplikovana.
7.	Privredna komora Crne Gore, Bojan Jovović (e-mail od 14.06.2023. godine)	U odnosu na član 12 stav 2, koji se odnosi na zloupotrebu pravila o ograničenoj odgovornosti, privrednici smatraju da je ovakva odredba teško primjenjiva u praksi. Mišljenja su da bi bolje rješenje bilo uvođenje krivične odgovornosti članova i akcionara, jer bi se na taj način privredno poslovanje izdiglo na ozbiljniji nivo. Do sada se sve završavalo uvođenjem stečaja u firme koje nemaju ni pokretnu ni	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Potrebno je pojačati krivičnu odgovornost članova i akcionara. Međutim, to je pitanje krivičnog zakonodavstva i rijetke primjene krivičnih djela protiv

		nepokretnu imovinu i gdje je naplata potraživanja bila gotovo nemoguća, a privatna imovina vlasnika takvih firmi je uvećavana.	privrede, koja postoje u važećem kaznenom zakonodavstvu. Član 12 je značajno unaprijeđen u odnosu na važeće rješenje.
		U odnosu na član 14 stav 5, privrednici sugerišu da je potrebno regulisati i dostavljanje putem elektronske pošte, odnosno propisati	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Za takvo rješenje

		da se urednim dostavljanjem smatra i dostavljanje na email adresu koja je registrovana u CRPS.	mora da se provjeri u kojoj mjeri bi ono bilo u skladu sa drugim zakonima. To bi bio veliki zaokret u odnosu na važeće propise. Zbog toga se primjedba za sada odbija.
		Kada je u pitanju član 19a, kojim se, između ostalog, propisuje da poslovno i skraćeno poslovno ime mora biti na crnogorskom jeziku, ostaje nedoumica šta je sa poslovnim imenima društava koja su već registrovana i koja u svom nazivu sadrže riječi drugog jezika. Ista primjedba važi i za član 19b stav 2, koji se odnosi na upotrebu poslovnog imena.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovdje nema nikakvih nedoumica. Stav 1 kaže da poslovno ime mora biti na crnogorskom jeziku. Stav 2 izuzima od primjene stava 1 naziv. To zapravo znači da se na crnogorskom jeziku mora napisati pravni oblik (na primjer, mora da stoji DOO, a ne LLC) i sjedište društva. Prema tome, ovaj predlog neće uzrokovati nikakvu promjenu poslovnih imena u CG.
		Članom 30 je potrebno propisati i obavezu notarske ovjere opoziva prokure.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovo bi bilo prekomjerno i skupo rješenje, a privrednici bi se destimulisali da angažuju prokuriste.
		Član 43 stav 4 predviđeno je da je poslovna tajna određena informacija, koja nije opštepoznata, niti lako dostupna licima koja se uobičajeno bave dotičnom vrstom informacija, ima tržišnu vrijednost, a u vezi sa kojom društvo primjenjuje odgovarajuće razumne mjere zaštite u cilju očuvanja njene tajnosti, kao i podatak koji je zakonom, drugim propisom ili aktom društva određen kao poslovna tajna. Privrednici se pitaju na koji način se utvrđuje tržišna vrijednost informacije koja može biti potencijalna poslovna tajna.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Da bi određena informacija bila zaštićena potrebno je da na tržištu ima neku vrijednost. Nebitno je kolika joj je vrijednost, već je značajno samo da vrijednost ima. Bezvrijedne informacije nisu obuhvaćene poslovnom tajnom.
		Odredba člana 60v stav 1, može predstavljati problem u praksi, u	Primjedba je opravdana i

		smislu da li navedeni organi društva imaju stručna znanja za tako nešto, te eventualno kasnije biti povod za sporove.	prihvaćena. Upravo je zbog toga to opcija, a ne obaveza za akcionarska društva.
		U odnosu na član 111a, privrednici smatraju da je prije svega potrebno izmijeniti njegov naziv, tako da glasi: "javni poziv za uplatu akcija", zatim da se u momentu objave poziva ne može pridvidjeti osnovni kapital (stav 1 tačka 1), te da je na svim mjestima potrebno brisati riječ "upis" iz razloga što su hartije dematerijalizovane, a sam upis predstavlja uplatu sredstava na račun po osnovu javnog poziva.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. U pravnodogmatskom smislu mora da se pravi razlika između upisa (kojim se izjavljuje volja za sticanjem akcija i preuzima obaveza unosa uloga u društvo) i uplate (kojom se izvršava preuzeta obaveza unosa uloga u društvo). To važi bez obzira na činjenicu da se u praksi oba momenta (upis i uplata) mogu poklapati (tako da se uplatom kao konkludentnom radnjom istovremeno izjavljuje volja za upisom akcija). Iako su akcije dematerijalizovane, svejedno je neophodno da dođe do njihovog izdavanja prvim zakonitim imalcima – a oni upisom izražavaju volju da steknu hartije u emisiji. Pošto se javni poziv objavljuje tek nakon usvajanja osnivačkog akta, koji obavezno sadrži osnovni kapital društva, ne postoji razlog zašto u javnom pozivu ne bi mogao da se navede osnovni kapital kao podatak iz već usvojenog osnivačkog akta.

		Iz razloga navedenog u prethodnom komentaru odnosno zbog postojanja dematerijalizovanih hartija od vrijednosti, kao i zbog nemogućnosti upisa lica koje se fizički ne nalazi u mjestu upisa, privrednici smatraju nepotrebnim uvođenje upisnice iz člana 111b.	Primjedba je opravdana i prihvaćena. Upisnica ne treba da bude isključivo u pisanoj formi, da bi se omogućilo elektronsko sticanje akcija u emisiji. Postoje dvije alternative za član 111b: Alternativa 1: Upis je punovažno izvršen ako akcionar pismeno ili elektronski izjavi saglasnost da stekne određeni broj, vrstu i klasu akcija u emisiji, da uplati, odnosno unese ulog u društvo pod uslovima određenim u javnom pozivu, kao i da je upoznat i saglasan sa usvojenim osnivačkim aktom društva. Alternativa 2: Upis i uplata Upis akcija smatra se izvršenim u trenutku kada lice izvrši uplatu, odnosno unošenje uloga u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i javnim pozivom za upis i uplatu. U tekst Nacrta je unijeta Alternativa 2.
		U odnosu na član 114b stav 2, privrednici smatraju da je ova odredba teško primjenjiva u praksi u slučaju akcionarskih društava sa velikim brojem akcionara, jer predviđa izmjenu statuta ukoliko se povećavaju obaveze akcionara, samo ukoliko postoji saglasnost svakog akcionara, iako je za izmjene statuta predviđena dvotrećinska većina svih akcija sa pravom glasa.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. To upravo i jeste smisao norme. Dodatne obaveze akcionarima se mogu nametati samo ako akcionar na njih pristane.

		Član 120a je potrebno izmijeniti u smislu drugačije definicije posrednika, iz razloga što posrednik nije samo investiciono društvo, a isto tako investiciono društvo ne obavlja samo usluge navedene u ovom članu. Takođe, potrebno je dodati stav kojim će se propisati pravo Komisije za tržište kapitala i drugih organa nadležnih za sprovođenje zakona da mogu utvrditi identitet akcionara odnosno krajnjeg vlasnika.	Prvi dio primjedbe je osnovan i prihvaćen. Izmijenjen je član 120a, st. (4), tako da sada glasi: Posrednici su CKDD, centralni depozitar hartija od vrednosti, investiciono društvo ili kreditna institucija, koji pružaju usluge čuvanja i administriranja akcija ili vode račune akcija za račun akcionara ili drugih lica. Drugi dio primjedbe ne spada u domen primjene Zakona o privrednim društvima, već ga treba uključiti u propis koji uređuje tržište kapitala, sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, i sl.
		Stavom 3 člana 120ž člana potrebno je utvrditi neophodan kvorum za donošenje odluke ili povećati većinu za donošenje odluke. Takođe, prilikom donošenja odluke o izdavanju zamjenjivih obveznica i varanata iz člana 120j stav 1, potrebno je precizirati potrebnu većinu. Propisivanje potrebne većine sugerise se i u odnosu na član 122d i član 212.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Odredbe o većini za odlučivanje ne treba mijenjati. Izdavanje obveznica se suštinski ne razlikuje od uzimanja kredita, za koji su predviđena slična pravila. Za druge pomenute situacije je predviđen viši kvorum, a to je onaj koji se traži za izmjene statuta (dvotrećinska većina svih).
		U odnosu na član 120l, privrednici sugerisu da odluku o izdavanju dužničkih hartija treba da donosi skupština a ne odbor direktora, s obzirom da se radi o instrumentima duga, te je potrebno navesti koje	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ideja ove odredbe je bila u tome da se akcionarskim društvima da više opcija u

		bi to bile vrste dužničkih hartija.	pogledu načina finansiranja. Ako bi se izdavanje ovih instrumenata opteretilo skupštinskom saglasnošću, izgubila bi se njihova prednost. Hartije koje obuhvata ova norma ne bi trebalo da budu definisane statusnim propisom, već zakonom koji uređuje serijske hartije od vrijednosti.
		Članom 144 stav 5 propisano je da član organa uprave ne može biti predsjednik skupštine. Predloženo rješenje bi moglo da bude otežavajuće za uspješno pripremanje i održavanje skupštine akcionara. Važeće zakonsko rješenje, da je po pravilu izvršni direktor predsjedavajući, uz mogućnost biranja i drugog lica za tu ulogu, se pokazalo kao dobro u praksi. Rukovodeća lica u društvu, organi upravljanja, nadzora i rukovođenja, u toku su sa svim aktivnostima pripreme skupštine, kompetentni su za davanje odgovora i komentara na pitanja akcionara i druga pitanja iz rada skupštine.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Razdvajanje funkcije predsjednika skupštine i člana uprave je veoma značajno iz ugla razgraničenja nadležnosti ovih organa akcionarskih društava. Praksa koja se pominje u komentaru nije dobra, jer član uprave koji rukovodi radom skupštine bi kumulirao prevelika ovlašćenja i imao priliku da uzurpira rad skupštine.
		Izmjenom člana 154 stav 3 propisano je da se dostupnost materijala za sjednicu skupštine akcionarima predviđa uvidom, dobijanjem kopija ili preuzimanjem sa internet stranice. Dostupnost materijala na internet stranici društva u praksi bi značilo da je materijal dostupan svim licima, a ne samo akcionarima. Postojeće zakonsko rješenje pokazalo se kao dobro u praksi: uvid akcionara u materijal, dobijanje kopije materijala o trošku društva ili dostavljanje materijala u elektronskoj formi akcionarima na mejl adresu koju on odredi.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Predloženo rješenje je veoma moderno i daje akcionarskim društvima više opcija. Naime, akcionarska društva mogu i dalje da akcionarima obezbjeđuju samo pravo na uvid i kopiranje materijala. Međutim, sada akcionarska društva mogu i da ovo dostavljanje učine još jednostavnijim i jeftinijim, i to

			objavom na internet stranici. Prema tome, to nije obaveza za AD, već samo njihovo pravo, što znači ako se postojeće rješenje pokazalo dobro u praksi društva mogu da nastave da ga koriste, tj. da ne iskoriste dodatnu opciju koju im zakon nudi.
		U odnosu na član 154lj, privrednici ukazuju da se postojeće zakonsko rješenje imenovanja zapisničara skupštine pokazalo kao dobro u praksi zbog eventualnog izostanka lica koja su dužna da vode zapisnik.	Primjedba nije dovoljno jasna u pogledu nedostataka predviđenog rješenja, zbog čega ista nije prihvaćena. Sekretar vodi zapisnik, a ako njega nema, predsjednik skupštine imenuje zapisničara. Rješenje je krajnje jednostavno i logično.
		U članu 159, stav 3 je nejasan, te je potrebno precizirati sastav i ulogu izvršnog odbora.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Izvršni odbor nema nikakvu posebnu ulogu u odnosu na izvršne direktore. Između njih nema suštinske razlike, osim što akcionarsko društvo može dodatno da institucionalizuje izvršni odbor (na primjer, da imaju sjednice, i sl). Zbog toga se dalja preciziranja prepuštaju praksi. Zakonske norme bi bile suvišne.
		U odnosu na član 164 stav 3, privrednici ukazuju da predloženim stavom naknadu izvršnim direktorima utvrđuje komisija za imenovanje, što je u koliziji sa nadležnostima ove komisije.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Članom 193 stav 1 propisano je da odbor direktora, odnosno nadzorni odbor javnog akcionarskog društva obavezno obrazuje	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Stavovi 1 i 3 nisu u

		komisiju za imenovanje i komisiju za naknade, dok stav 3 istog člana propisuje da ukoliko u akcionarskom društvu nisu obrazovane komisije iz stava 1 ovog člana, odbor direktora, odnosno nadzorni odbor obavlja poslove iz nadležnosti ovih komisija. Privrednici ukazuju na neusaglašenost ova dva stava, jer stav 1 propisuje obavezno obrazovanje komisije za imenovanje i komisije za naknade a stav 3 da poslove iz nadležnosti ovih komisija može obavljati odbor direktora, odnosno nadzorni odbor. Smatraju da propisivanje obaveznosti obrazovanja navedenih komisija za sva javna akcionarska društva, bez obzira na njihovu veličinu (kapital, broj zaposlenih), može predstavljati biznis barijeru, kada se uzmu u obzir i drugi članovi zakona koji propisuju sastav, nadležnosti, način rada i sredstva za rad tih komisija.	koliziji. Stav 1 uvodi obavezu obrazovanja dvije komisije za javna AD. Stav 3 govori o tome ko obavlja poslove iz nadležnosti komisija ako one nisu obrazovane, a to će biti pravilo za nejavna akcionarska društva, ali i javna AD koja nisu formirala ove dvije komisije (iako po zakonu moraju). Uporednopravno su ova rješenja uobičajena.
		Članom 196 propisano je da poslove unutrašnjeg nadzora u akcionarskim društvima vrše revizorski odbor i interni revizor u skladu sa zakonom koji uređuje reviziju i ovim zakonom (stav 1), kao i da javna akcionarska društva moraju da imaju revizorski odbor i internog revizora (stav 2). Privrednici konstatuju da stav 2 nije usaglašen sa članom 33 stav 1 Zakona o reviziji ("Sl.list CG, 1/2017), koji propisuje da je samo veliko pravno lice dužno da ima internog revizora.	Primjedba je opravdana i prihvaćena. Prikazani član je pisan imajući u vidu Zakon o reviziji. Obavezu imenovanja internog revizora treba propisati za sva javna AD, a ne samo velika. No, bolje je da se ovako nešto radi kroz izmjene Zakona o reviziji, a ne izmjene ZOPD. Prema tome, primjedba je opravdana i ovaj stav je izbrisan sa obrazloženjem da je to materija Zakona o reviziji.
		U članu 200 stav 4, privrednici sugerišu da je potrebno objasniti ulogu i sastav komisije za reviziju koja predlaže internog revizora.	Primjedba je opravdana i prihvaćena. Isprva je ideja bila da ZOPD ima komisiju za reviziju, ali to nije bilo potrebno, jer Zakon o reviziji već poznaje revizijski odbor. Otuda je sada umjesto

			komisije za reviziju stavljen revizijski odbor.
		Član 208 stav 1 bi, po mišljenju privrede, trebalo brisati i ostaviti da akcionar koji je bio akcionar društva na dan donošenja odluke o isplati dividende ima pravo na dividendu. Kad se kupi akcija na berzi nigdje ne piše kad je dan dividende, ne postoji neka zvanična metodologija za utvrđivanje dana dividende, što sve može izazvati probleme u praksi.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		U stavu 1 člana 214 potrebno je naznačiti da se radi o novčanim ulozima, jer ukoliko se propisuje procenat i uspješnost emisije, onda su u pitanju isključivo novčani ulozi. U istom stavu, tačka 2 riječ "upisan" potrebno je zamijeniti riječju "uplaćen", dok je u stavu 2 tačka 3 potrebno brisati riječi "odnosno računovodstvenu".	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Procenat i uspješnost emisije ne zavise od toga da li su ulozi novčani ili nenovčani. I nenovčani ulozi imaju procijenjenu novčanu vrijednost.
		U članu 217a, neophodno je propisati da se kod Komisije za tržište kapitala evidentira odobrenje uslovnog povećanja, kao i pretvaranje zamjenjivih obveznica, varanata ili prava zaposlenih kao za sve ostale oblike izdavanja novih akcija s obzirom da se radi o izdavanju novih akcija. Takođe, evidencija kod Komisije se predlaže i u odnosu na emisiju po osnovu pretvaranja dobiti i rezervi u osnovni kapital iz člana 218v.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena, zbog opasnosti od potencijalne neusaglašenosti sa rješenjima iz zakonskog okvira, koji definiše hartije od vrijednosti, ali i komplikovanja poslovanja privrednih društava u ovom segmentu.
		U odnosu na stav 1 člana 218g tačka 3 sugeriše se da se kapital ne povećava povećanjem nominalne vrijednosti, već samo izdavanjem novih akcija.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		U odnosu na član 219 st.2 i 3, treba predvidjeti smanjenje kapitala povraćajem uloga osnivaču.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Povraćaj uloga bilo kom članu, pa i osnivaču, je striktno zabranjen kompanijskim

			propisima.
		U odnosu na član 224a, predložimo da se smanjenje i povećanje osnovnog kapitala propiše u dva člana iz razloga što se radi o dva potpuno različita postupka, gdje je potrebno prethodno okončanje prvog započetog, da bi se sproveo drugi postupak.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. U praksi to ne treba da funkcioniše na pomenuti način, već dva postupka treba da se simultano odvijaju.
		U članu 268a, kojim se propisuju dva obavezna akta, u stavu 2, umjesto „član 114” treba da stoji „član 114a”.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		U članu 286, privrednici smatraju da je navedeni rok predug, te predlažu rok od 30 dana.	Primjedba je opravdana i prihvaćena. Rok od 90 dana je rok unutar koga se udio može prenijeti trećem licu, a rok od 30 dana za prenos članovima je ostao isti.
		Kada je u pitanju član 288, potrebno je dodati novi član ili izmjeniti već postojeći, kojim bi se predvidjelo da se udio može prenijeti i pravosnažnom presudom suda (kao i u slučaju prometa nepokretnostima). Naime, dešavali su se u praksi slučajevi da su članovi društva ugovarali prenos udjela pod određenim uslovima, pa kada se ti uslovi ispune članovi društva su odbijali da prenose udjele, a nisu mogli biti prinuđeni da to urade ni presudom, jer zakon propisuje da mora isključivo ugovor.	Primjedba je opravdana i prihvaćena. Izvršene su izmjene u članu 289 ZOPD.
8.	To Montenegro, Jadranka Bojović (e-mail od 15.06.2023.god)	Predlog da se donese novi Zakon o privrednim društvima. Pravno tehničkim pravilima za izradu propisa („Službeni listi Crne Gore“ broj 2/2010) u poglavlju III. POSEBNA PRAVILA U VEZI IZMJENA, DOPUNA I ISPRAVKI PROPISA tačka 1.2 propisuje da ako se više od polovine članova osnovnog propisa mijenja, odnosno dopunjava, potrebno je pristupiti donošenju novog propisa, što je u konkretnom slučaju riječ.	Primjedba nije prihvaćena. Donijeta je odluka da se Zakon usvaja u vidu izmjena i dopuna, budući da je prošlo svega nešto više od tri godine od kada je donijet aktuelni ZOPD, a kako bi se izbjeglo prečesto donošenje novih propisa.
		Primjedba na član 2 stav 2 Zakona o izmjenama i dopunama zakona o privrednim društvima u kome je propisano da se u stavu 2 iza tačke	Primjedba nije prihvaćena. Naime, ZOPD je <i>lex generalis</i> za statusnu materiju. On se

	2 dodaje tačka 3, koja glasi ;druge forme privrednih subjekata uređene posebnim propisima“ treba izbrisati jer nije u saglasnosti sa odredbom člana 1 Zakona o privrednim društvima. Zakon o privrednim društvima je lex specialis i isti regulise na precizniji i detaljniji način iste odnose i primenu prava, pa bi analogno tome svi drugi propisi kojima je regulisano osnvanje drugih formi privrednih društva moralo da se opredijeli za neki oblik društva propisan Zakonom o privrednim društvima.	primjenjuje i na specijalizovana privredna društva, koja su uređena i drugim propisima (na primjer, banke i društva za osiguranje). Ovaj stav je saglasnosti sa članom 1 ZOPD, a suštinski ne uvodi nikakvu promjenu.
	Član 6 Zakona o izmjenama i dopunama zakona o privrednim društvima treba dopuniti na način : „Cilj privrednih društva i drugih oblika koji obavljaju privrednu djelatnost je dugoročno uvećanje sopstvene vrijednosti i održivo poslovanje, osim ukoliko je drugačije predviđeno osnivačkim aktom ili statutom“.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. U osnovi primjedba ima smisla. Međutim, za njom nema potrebe, jer nije sporno da se ova odredba primjenjuje na specijalizovana privredna društva i djelove stranih privrednih društva (jer su to privredna društva). S druge strane, ovu normu ne treba primjenjivati na preduzetnike.
	Primjedba na član 11 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima u kome se navodi da se dodaje novi član 5g stav 2 koji glasi „Osnivački akti društva sa ograničenom odgovornošću i akcionarskog društva ne mijenjaju se“ je pravno ne održiv i treba ga mijenjati na način što će glasiti „osnivački akti društva sa ograničenom odgovornošću i akcionarskog društva se mijenjaju odlukom osnivača u skladu sa ovim zakonom“	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovo je bila tema o kojoj je Radna grupa puno raspravljala. Na kraju je zauzet stav da treba zadržati rješenje koje i sada važi.
	Prigovor na član 18 predmetnog zakona kojim mijenjate član 13 stav 1 na način što se utvrđuje „središte je jedinica lokalne samouprave na teritoriji Crne Gore iz koje se upravlja poslovanjem privrednog društva ili u kojem društvo trajno obavlja svoju osnovu djelatnost“ što	Primjedba je djelimično prihvaćena. Naime, izvršena je ispravka, te je i kod sjedišta preduzetnika umjesto mjesta stavljena jedinica lokalne

		nije propisano za Preduzetnika i ostale oblike koji obavljaju privrednu djelatnost. Ovakva formulacija predmetnog člana ne obezbjeđuje dosljednu primjenu normi i istim je napravljena diskriminacija u odnosu na preduzetnike i ostale oblike društava koji obavljaju privrednu djelatnost.	samouprave na teritoriji CG. U ostalom dijelu primjedba nije prihvaćena, jer sjedište preduzetnika nije i ne mora biti isto definisano kao i sjedište PD.
		Primjedba na član 19 kojim mijenjate član 14 u stavu 4 kojim je utvrđeno da „ako je dostava pismena društvu na adresu sjedišta društva ako društvo nema registrovanu adresu za prijem pošte, putemporučene pošiljke u smislu zakona koji se uređuju poštanske usluge bila bezuspješna, smatra će se da je dostava te pošiljke uredno izvršena istekom roka od osam dana od dana drugog slanje te pošiljke, pod uslovom da je između ta dva slanja proteklo 15 dana“ – „Način dostavljanja pismena je regulisan Zakonom o upravnom postupku, a ne Zakonom kojim se uređuju poštanske usluge. Postupak registrovanja privrednih društava je postupak u kom se primjenjuje Zakon o upravnom postuku pa shodno istom dostavljanje se mora izvršiti na način propisan istim“.	Primjedba je opravdana i prihvaćena. Zakon upravo i treba razumjeti na način kako je to napisano u primjedbi.
		Primjedba na član 25 predmetnog zakona kojim se dodaje novi član 19a stav 1 i 2 koji glasi: 1) Poslovno i skraćeno ime mora biti na crnogorskom jeziku, latiničnog ili ćirilčnog pisma. 2) Stav 1. se ne primjenjuje na naziv poslovnog imena, odnosno sraćeni naziv skraćenog poslovnog imena -formulacija zbunjuje i konfuzna je, stav 1 i stav 2 se međusobno isključuju i neprimjenjivi su. 1) Poslovno i skraćeno ime mora biti na crnogorskom jeziku, latiničnog ili ćirilčnog pisma. Da li ovo znači da se ne smiju upotrebljavati strani nazivi ispisani latiničnim pismom npr. GREEN (ZELENI). Usvajanjem ovakvog predloga, uzrokovalo bi veliki broj promijena a samim tim i obiman posao zaposlenima u CRPS	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Upravo suprotno. Stav 1 kaže da poslovno ime mora biti na crnogorskom jeziku. Stav 2 izuzima od primjene stava 1 naziv. To zapravo znači da se na crnogorskom jeziku mora napisati pravni oblik (na primjer, mora da stoji DOO, a ne LLC) i sjedište društva. Prema tome, ovaj predlog neće uzrokovati nikakvu promjenu poslovnih imena u CG.
		Ispraviti Član 29 „U Članu 21 stav 3 mijenja se i glasi:	Primjedba je opravdana i

		(3) „pismeno“ u pisano	prihvaćena.
		Sugestija u članu 31 predmetnog zakona : „U članu 23 u stavu 1 dodaje se nova tačka 4, koja glasi: 4) sadrži neistinite podatke. Iza stava 1, dodaju se novi stavovi 2 i 3, koji glase: (2) Nadležni organ za registraciju ne smije upisati u registar naziv privrednog društva koji nije u skladu sa stavom 1. ovog člana. (3) Ako su nadležnom organu za registraciju podnijete dvije prijave poslovnog imena, čiji nazivi su istovjetni ili slični, zbog čega može doći do zamjene društava od strane učesnika u pravnom prometu, u registar se upisuje ono poslovno ime koje je ranije prijavljeno. Dosadašnji stavovi 2, 3, 4 i 5 se brišu.	Nije najjasnije na šta se primjedba odnosi. Ako je ideja da se na kraju doda riječ „Dosadašnji“ ona je prihvaćena.

		U članu 42 predmetnog Nacrta riječ supružnik zamijenjena je riječima „lice sa kojim imenovani živi u vanbračnoj zajednici“ pa bi odredbe člana 32 stav 1 i 2 glasile ovako: „Povezanim licem, u smislu ovog zakona, u odnosu na određeno fizičko lice smatra se: 1) njegov srodnik u pravoj liniji, srodnik u pobočnoj liniji zaključno sa trećim stepenom srodstva, bračni i vanbračni <u>lice sa kojim imenovani živi u vanbračnoj zajednici ovih lica</u>; 2) njegov bračni ili vanbračni <u>lice sa kojim imenovani živi u vanbračnoj zajednici</u> njihovi srodnici zaključno sa drugim stepenom srodstva;„ Shodno naprijed prečišćenoj verziji predmetnog člana, neophodna je nova formulacija.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
9.	Investiciono razvojni fond CG, Ana Tanasijević (e-mail 09.06.2023.god.)	Predlaganje novog Zakona o privrednim društvima umjeso Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Donijeta je odluka da se Zakon usvaja u vidu izmjena i dopuna, budući da je prošlo svega nešto više od tri godine od kada je donijet aktuelni ZOPD, a kako bi se izbjeglo prečesto donošenje novih propisa.
		Nepostojanje prelaznih i završnih odredbi u Nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		U prelaznim i završnim odredbama Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima, u vezi sa članom 260 kojim se mijenja član 182, dodati novi član koji glasi:	Primjedba je opravdana i prihvaćena. Uveden je član 327a.

		Javna akcionarska društva iz stava 5 člana 182 dužna su da do 30.06.2026. godine obezbijede da manje zastupljeni pol predstavlja: 1) najmanje 40% od ukupnog broja neizvršnih direktora u odboru direktora, odnosno najmanje 40% članova nadzornog odbora ili 2) najmanje 33% od ukupnog broja svih direktorskih položaja, uključujući i izvršne i neizvršne direktore. Ako nije ispunjen nijedan od uslova iz stava 1 ovog člana, u rokovima utvrđenim ovim Zakonom, nadležni organ za registraciju će odbiti upis u registar svih članova odbora direktora, odnosno nadzornog odbora. Početak primjene ovog člana prestaju da važe odredbe stava 5 člana 182 ovog Zakona.	
10.	Terna Crna Gora d.o.o., Valerio Mastragostiono, (e-mail od 14.06.2023. god.)	Član 312 Nacrta kojim se predlaže izmjena člana 203, Raspodjela imovine i zaštita povjerilaca, predlaže se da se u stavu 3 na kraju doda „osim u slučaju smanjenja kapitala“ kao što je naveden izuzetak u stavu 2 istog člana. Ukoliko predložena izmjena ne bi bila unijeta raspodjela imovine bi značila da se vrši isključivo isplatom dividende ili da je smanjenje kapitala moguće samo u slučaju pokrivanja gubitaka dakle bez prenosa imovine. Predlogom izmjena člana 219 dodavanjem stavova 2 i 3 se međutim precizira da (2) smanjenje osnovnog kapitala može biti sa ili bez prenosa imovine društva na akcionare ; (3) smanjenje osnovnog kapitala bez prenosa imovine na akcionare vrši pokrivanjem gubitaka društva.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Provjeriti da li je došlo do greške u kucanju broja 261 u članu 356 Nacrta koji predviđa izmjene člana 220 zakona u stavu 6.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 358 Nacrta koji u predlogu izmjena člana 222 Izuzeci od obaveze zaštite povjerilaca, u stavu 1 tačka 2, zamijeniti riječi „pisani izvještaj revizora“ sa „pisani izvještaj nezavisnog eksperta (za nezavisnog eksperta se može odrediti revizor, sudski vještak ekonomske struke ili ovlašćeni procjenitelj kao fizičko lice ili društvo	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

		za reviziju, koga odredi odbor direktora, odnosno upravni odbor društva)	
		Član 64 Nacrta koji u predlogu izmjena člana 56, stav 2 dodaje nakon riječi akcija riječi „smanjenjem osnovnog kapitala, korišćenjem prava nesaglasnih članova“ zamijeniti sa „plaćanja u vezi sa smanjenjem osnovnog kapitala, plaćanja u postupku likvidacije društva“ – Usaglašavanje predloga novog člana 56 stav 2 zakona sa predlogom novog člana 202 stav 2.	Primjedba je opravdana i prihvaćena. Izmijenjen je član 56 stav 2.
11.	Američka privredna komora, Ana Marija Kaluđerović, (e - mail od 15.06.2023.god.)	Umjesto izmjena i dopuna donijeti Novi Zakon o privrednim društvima usljed karaktera i obimnosti izmjena predloženog teksta. Pravno-tehnička pravila za izradu propisa („Službeni list CG“, broj 2/10) koja se „primjenjuju se na izradu zakona, drugih propisa, kao i drugih akata, za čiju pripremu, predlaganje ili donošenje su nadležni Vlada Crne Gore i ministarstva, kako bi se obezbijedila jednoobraznost u izradi propisa, njihov kvalitet, izbjegli pravno-tehnički propusti i greške, ubrzala procedura donošenja i na taj način ostvario cilj i svrha zbog kojeg se propis donosi“, u glavi III POSEBNA PRAVILA U VEZI IZMJENA, DOPUNA I ISPRAVKI PROPISA potpoglavlje 1. Izmjene i dopune propisa tačka 1.2. jasno propisuju da „ako se više od polovine članova osnovnog propisa mijenja, odnosno dopunjava, potrebno je pristupiti donošenju novog propisa“.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Donijeta je odluka da se Zakon usvaja u vidu izmjena i dopuna, budući da je prošlo svega nešto više od tri godine od kada je donijet aktuelni ZOPD, a kako bi se izbjeglo prečesto donošenje novih propisa.

12.	Univerzitet Crne Gore, Igor Đurović (e-mail od 09.05.2023.god.)	Primjedba u dijelu koji se odnosi na „preciziranje“ prava nesaglasnih akcionara tako što će se u novom članu 187 prethodnom 127 ostaviti golema pravna praznina sa stavom: „(4) Pravična cijena je procjenjena vrijednost akcija koja se dobija primjenom savremenih metoda procjene.“ U prethodnom Zakonu je pisalo: „(3) Po zahtjevu akcionara iz stava 1 ovog člana, društvo je dužno da obračuna iznos prosječne tržišne cijene koje su akcije društva imale u posljednjih šest mjeseci prije dana kada je donijeta odluka na skupštini akcionara i iznos srazmjernog dijela neto vrijednosti imovine društva na dan kada je skupština akcionara donijela odluku i da akcionaru isplati veću od te dvije vrijednosti.“ Član 127 aktuelnog Zakona o privrednim društvim je bila jedna od rijetkih svijetlih tačaka prethodnog Zakona koja je štitila akcionare od arbitrarnih procjena većinskog vlasnika što je to „pravično“ i „savremeno“. Predviđena odredba u Nacrtu ukida jednu od posljednjih, ako ne i posljednju, zaštitu manjiskih akcionara pa smatram da predstavlja konačni kraj berze koja i sada jedva da funkcioniše.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Nije na mjestu konstatacija da je definisanjem pravične cijene, kao vrijednosti koja se dobija primjenom savremenih metoda procjene, nastala „golema pravna praznina“. Ovakvo rješenje se koristi i u uporednom pravu. Svaki drugi dodatak, tj. alternativno određivanje cijene se u praksi može pokazati kao nepošteno prema ili manjinskim akcionarima ili akcionarskom društvu.
13.	Anđela Milošević (e-mail od 26.05.2023.	Za oblik registracije „preduzetnik“ prikladniji naziv bi bio „Samostalni preduzetnik“ i skraćeno „S.P.“ Ovaj predlog je iz razloga što je po definiciji preduzetnik osoba koja ima ideju i kreće u poslovni poduhvat, pti tome ulaže resurse i preuzima rizik od poslovanja, sa ciljem ostvarivanja dobiti. Preduzetnik, pri tom može izabrati bilo koji oblik registracije za koji odluči da je prikladan i dozvoljen za djelatnost kojom se bavi, znači, preduzetnik je npr. i vlasnik D.O.O.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. U ovom trenutku to nije potrebno. Nekada se ovaj oblik zvao STR, tj. samostalna trgovinska radnja, pa se od nje odustalo. U pravu ne postoji pojam preduzetnika, van ovoga

	godine)	Dakle preduzetnik je mnogo širi pojam od onoga kako je taj problem kao oblik registracije „Preduzetnik“ definisan sadašnjim Zakonom o privrednim društvima. Naziv „Samostalni preduzetnik“ bi jednostavno mogao zamijeniti dosadašnji naziv „Preduzetnik“, te da bi se mogla koristiti i skraćenica „S.P.“ za ovaj oblik registracije. Na ovaj način izbjegle bi se nedoumice i zabune koje sada postoje kada je ovaj pojam u pitanju.	što je definisano ZOPD. Ekonomisti koriste termin preduzetnik u širem smislu.
14.	Privredna Komora Crne Gore, Sanja Marković (e-mail od 7.06.2023. god.)	Veći broj objekata individualnog smještaja obavlja svoju djelatnost u svojoj zoni. Trenutno registraciju i plaćanje poreza kod iznajmljivanja smještajnih kapaciteta fizičko lice može vršiti: neposredno (podnošenjem godišnje prijave poreza na dohodak po osnovu prihoda od imovine) ili posredno (preko turističke agencije- registrovanog posrednika kod prodaje usluga smještaja).u skladu sa Zakonom o elektronskoj fiskalizaciji i Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica Vid oporezovanja individualnih smještajnih kapaciteta, kao dopunska djelatnost, je postojao u ranijem periodu i bio je definisan čl.9 Zakona o djelatnosti preduzetnika ("Službeni list RCG", br. 043/95 i 001/96) koji glasi: Član 9 Izuzetno od odredbe člana 8 stav 1 tačka 2 ovog zakona, lica koja su u radnom odnosu mogu obavljati sljedeće dopunske djelatnosti: jednostavnu zanatsku djelatnost, poljoprivrednu djelatnost manjeg obima, domaću radinost, usluge smještaja i ishrane u domaćinstvu i izdavanje zemljišta za kampovanje, promet robe na pijacama i drugim prodajnim mjestima, javni prevoz na moru, jezerima i rijekama, manjim plovnim objektima, prikupljanje i prodaja otpadaka i uzgoj školjki i ribe. Preduzetnici iz stava 1 ovog člana ne mogu zapošljavati radnike. Stupanjem na snagu Zakona o privrednim društvima, ovaj propis je prestao da važi i onemogućeno je poslovanje u vidu dopunske djelatnosti. U cilju suzbijanja sive ekonomije u privatnom smještaju, smatramo da je potrebno omogućiti jednostavnu registraciju i obračun poreza (vid dopunske djelatnosti), kako bi se registrovali svi izdavaoci privatnog	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Problem je očigledan. Međutim, to nije tema koju treba uređivati ovim zakonom. Uostalom, ZOPD ne poznaje pojam dopunskih djelatnosti. Svaki preduzetnik može da obavlja svaku zakonom dopuštenu djelatnost.

		smještaja, u dijelu izmjene zakonskog okvira na način da izdavaoci privatnog smještaja do 15 kreveta plaćaju paušalni porez po krevetu kao vid dopunske djelatnosti Registracija i plaćanje poreza za individualni smještaj su regulisani drugim zakonima, ali ako želimo da pojednostavimo procedure i registrujemo ih kao dopunsku djelatnost, onda moramo imati upućujuću odredbu u Zakonu o privrednim društvima jer prestankom važenja Zakona o djelatnosti preduzetnika, dopunska djelatnost nije nigdje drugdo definisano. i zato nije moguća primjena.	
15.	Mila Kasalica, ekonomistkinja (e-mail od 11.06.2023.god.)	Primjedbe se u bitnom odnose na predloženi Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama zakona o privrednim društvima (u daljem tekstu: Izmjene) koji shodno primjedbama predstavlja regulatorni tekst zaustavljanja reformi za ovako važnu oblast uređenosti u vezi poglavlja 6 iz EU agende pridruživanja. Takođe, i primjedba da se i trenutno važeći Zakon primjenjivao nepune tri godine što, parafrazirajući, predstavlja kratak vremenski period od donošenja do izmjena istog Zakona. Predlog – „Povući nacrt Izmjena iz javne rasprave, pošto se regulatorni tekst o privrednim društvima ili subjektima, saglasno saradnji sa EU i zahtjevima poglavlja 6, mora raditi u najkvalitetnijoj saradnji sa crnogorskom akademijom, strukom i EU stručnjacima.“2	Primjedba je uopštena i nije prihvaćena, jer nema nikakve konkretne sugestije na predloženi tekst.
16.	Sekretarijat Savjeta za konkurentnost, Marija Šuković(e – mail od	Član 4 Predlog da se član 4 važećeg Zakona izmijeni. Izostavljen je, obrazloženje dato u narednom komentaru (član 14)	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

	25.05.2023. godine)		
		Član 14 Član 4 važećeg Zakona (društvo od javnog interesa) je izostavljen, a ovaj član – javno društvo se na to odnosi. Dakle, trebalo je član 4 da se mijenja i glasi :Javno društvo – a ne član 6. Član 6 se odnosi na podružnicu i način istupanja u pravnom promet i član 6 je trebalo brisati jer je dosadašnja podružnica sad regulisana kao dio privrednog društva (od člana 594). Dodatno, trebalo je navesti da se članovi 7 i 8 koji se odnosi na formiranje, odnosno prestanak podružnice brišu.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 15 Trebalo je i stav 1 ovog člana mijenjati, stav 1 je glasio:”Za obaveze preuzete u postupku osnivanja društva, prije njegove registracije, u ime budućeg društva, solidarno i neograničeno odgovaraju osnivači I lica su preuzela te obaveze, osim ukoliko je to drugačije određeno prilikom preuzimanja obaveze.” Predlog da se izmijeni i član 10, imajući u vidu da će svojstvo članova društva (izuzev ad) sticati na osnovu Zakona o registraciji a ne Zakona o privrednim društvima, kao što je bilo do sad. Predlog člana bio je: (1) Svojstvo člana ortačkog društva, komanditnog društva i društva sa ograničenom odgovornošću stiče se danom nastupanja dejstava registracije vlasništva nad udjelom u registru privrednih subjekata, u skladu sa zakonom o registraciji. (2)Svojstvo akcionara stiče se danom upisa akcije, odnosno akcija društva na njegov račun kod Centralnog klirinškog depozitnog društva (u daljem tekstu: CKDD), u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.	Primjedba je opravdana i prihvaćena. Primjedba je opravdana i prihvaćena.

		(3) Svojtvo člana ortačkog, komanditnog i društva sa ograničenom odgovornošću prestaje danom nastupanja dejstava registracije brisanja člana društva iz registra privrednih subjekata, u skladu sa zakonom o registraciji. (4) Svojtvo akcionara prestaje na dan brisanja svih akcija društva sa njegovog računa kod CKDD, u skladu sa zakonom kojim se uređuje	
		Član 29 Predlog da je neophodno bilo mijenjati i prva dva stava, jer nije "naziv" nego "poslovno ime". Treba praviti razliku između ova dva pojma. Predlozi prva dva stava: (1) U poslovno ime privrednog društva može se unijeti ime i prezime (lično ime) fizičkog lica, uz njegov pisani pristanak, a ako je to lice umrlo uz saglasnost svih njegovih nasljednika. (2) Ako privredno društvo svojim poslovanjem ili na drugi način vrijeđa čast i ugled fizičkog lica čije ime i prezime je unijeto u njegovo poslovno ime, to lice, odnosno njegovi nasljednici, mogu podnijeti tužbu nadležnom sudu, kojom zahtijevaju brisanje njegovog ličnog imena iz poslovnog imena društva i naknadu eventualne štete koja mu je prčinjena." Predlog da se i u stavu 4 moraju riječi naziv zamijeniti riječima poslovno ime. Predlog je bio: (6) Tužba iz stava 5. ovog člana može se podnijeti u roku od tri meseca od dana prestanka svojstva člana privrednog društva čije je ime i prezime ostalo u poslovnom imenu tog društva".	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 31 Predlog da se i naziv člana izmijeni u: "Zaštita naziva od strane nadležnog organa za registraciju."	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 34	Primjedba je opravdana i

		Predlog da se izmijeni član 25 i da glasi: (1) Osim zakonskih zastupnika, zastupnici društva, u smislu ovog zakona, su i lica koja su osnivačkim aktom ili statutom ovlašćena da zastupaju društvo. (2) Lica iz stava 1. ovog člana se obavezno registruju u skladu sa zakonom o registraciji.“	prihvaćena.
		Član 39 U stavu 4 neophodno uputiti na Zakon o registraciji. Dakle, da se opoziv i otkaz prokure daju u pisanoj formi i registruju u CRPS, u skladu sa Zakonom o registraciji.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 42 Nije ispravno da se riječ “supružnik” zamijeni riječima “lice sa kojim imeovani živi u vanbračnoj zajednici”, već je potrebno da ostane “bračni supržnik”, a umjesto “vanbračni supržnik”, ovo kako je predloženo. Isti komentar i za stav 2 predmentog člana. U tački 1 stava 1 predviđeno je bilo “krvni srodnik u pravoj liniji, bez obzira na stepen srodstva”, dok je u tački 2 istog stava bilo predviđeno “supržnik i vanbračni partner i njigovi krvni srodnici, zaključno sa drugim stepenom srodstva. Tih izmjena nema u ovom tekstu, a smatramo da su značajnije od izmjena koje su predviđene.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 45 Predlog da Posle ovog člana treba da ide član koji se odnosi na tužbu zbog povrede obaveze dužne pažnje. Predlog člana bio je: Društvo može podnijeti tužbu protiv lica iz člana 45. stav 1. tačke 4. do 8. ovog zakona za naknadu štete koju mu je to	Primjedba je već uključena u član 44 izmena zakona.

		lice prouzrokovalo povredom obaveze dužne pažnje iz člana 47. ovog zakona“.	
		Član 46 Ukazuje se da je ponovljena odredba iz stava 1 člana 36 važećeg Zakona. Predlog da se briše iz tog člana.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 47 Predlog da se u stavu 4 riječ procenu zamijeni riječju procjenu.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 61 Ukazuje se da fali odredba koja se odnosi na to da se osnovni kapital registruje u skladu sa Zakonom o registraciji.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 67 Predlog da se riječ akcija ne briše, nego samo bez naminalne vrijednosti..	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 70 Član 60b stav 1 Predlog da se riječ zahteva zamijeni riječju zahtjeva	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 71 Član 60v stav 1 Predlog da se riječ vrednosti zamijeni riječju vrijednosti.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 73 Poslije ovog člana bio je predlog da ide član: Glava VII PRESTANAK PRIVREDNOG DRUŠTVA Postupci koji vode prestanku privrednog društva Član 83 Privredno društvo prestaje brisanjem iz registra privrednih subjekata na osnovu: 1) statusne promjene koja ima za posljedicu prestanak društva; 2) sprovođenja postupka likvidacije na osnovu odluke društva	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

		(dobrovoljna likvidacija); 3) sprovođenja postupka likvidacije na osnovu sudske odluke (sudska likvidacija); ili 4) sprovođenja postupka stečaja u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj.	
		Član 74 Trebalo je izmijeniti i član 62 jer upućuje na Zakon o registraciji a u stavu 2 je dat sadržaj registracione prijave, što ne trrba ovaj Zakon da reguliše.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 75 Član 62a stav 2 Predlog da se riječ mesto zamijeni riječju mjesto.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 76 Predlog da član 76 ide prije dodatog člana 62a.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 78 Član 62v stav 2 Predlog da se riječ primer zamijeni riječju primjer. Član 62v stav 3 Predlog da se riječ primjenjuje zamijeni riječju primjenjuje.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 80 Član 80 stav 3 – Ovo treba odvojiti u dva stave. Potrebno je navesti da se poslovođa registruje u skladu sa Zakonom o registraciji.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 81 Član 63a stav 1 Predlog da se riječ primer zamijeni riječju primjer.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 83	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

		Predlog da član 65 stav 4 „U registracionoj prijavi iz stava 3. ovog člana, preduzetnik može da navede dan prestanka obavljanja djelatnosti, pri čemu je dan prijema registracione prijave najraniji dan koji se može navesti. Ako u prijavi nije naveden dan prestanka obavljanja djelatnosti, kao dan prestanka će se smatrati dan donošenja rješenja o brisanju od strane nadležnog organa za registraciju.” bude poseban stav.	
		Član 84 Član 65a stav 3 Predlog da se riječ rešenja zamijeni riječju rješenja.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 85 Član 65b stav 1 Predlog da se riječ propisanoj zamijeni riječju propisanog	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 87 Predlog da se izmijeni i naziv člana u “Ugovor o osnivanju”. Naročito jer je za komanditno društvo izmijenjeno pa treba voditi računa o dosljednosti.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 89 Član je bio bitno drugačije definisan u Radnoj verziji: (1) Ortaci unose u društvo uloge jednake vrijednosti, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno. (2) Ortaci stiču udjele u društvu srazmjerno svojim ulozima u društvo, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno. (3) Ortak nije dužan da poveća ulog iznad iznosa utvrđenog ugovorom o osnivanju, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 90 Stav 3: Odredbe stavova 1 i 2 ovog člana ne isključuju pravo ortčakog društva da zahtijeva naknadu veće štete.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

	Član 91 Predlog da se doda još jedan stav: (4) Ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno, ortak ne može prenijeti svoj udio na treće lice, u cjelosti ili djelimično, bez saglasnosti svih ostalih ortaka.	Primjedba je opravdana, ali može se smatrati da je obuhvaćena postojećim stavom 1.
	Član 92 Član 72 stav 2 Predlog da se riječ zastarjeva zamijeni riječju zastarijeva.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
	Član 99 Stav2: 2) Predlog da se riječ primer zamijeni riječju primjer	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
	Član 100 Predlog da se u tački 1 izmijeni "naziv" u "poslovno ime".	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
	Član 103 Ukazano da su i prva dva stava ovog člana drugačije predložena: (1) Ortak koji je ovlašćen za zastupanje ne može izdati punomoćje za zastupanje ni zastupati društvo u sporu u kojem je on suprotna strana. (2) Pravilo iz stava 1. ovog člana se primjenjuje i ako je druga strana u sporu sa društvom lice povezano sa ortakom u smislu ovog zakona.	Primjedba je opravdana i prihvaćena za uvođenje stava (2). Što se tiče prvog stava, on je u osnovi sadržan u postojećem stavu (1), te nije bilo potrebe da se mijenja.
	Član 107 (4a) Nasljednici koji ne steknu svojstvo ortaka odgovaraju za obaveze umrlog ortaka po propisima koji uređuju odgovornost nasljednika za dugove ostavioca. (4b???) Ako ortačko društvo nastavi da posluje bez nasljednika	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

		umrlog ortaka u smislu stavova 1, 2 i 4 ovog člana, nasljednici imaju pravo na isplatu naknade srazmjerno vrijednosti udjela ostavioca u skladu sa članom 90 ovog zakona. Upitnici kod člana 4b	
		Član 109 Predlog da se u Stavu 2, iza riječi „istupanja dodaju riječi „odnosno dana isključenja”, iza riječi „koji istupa iz društva“ dodaju se riječi „ili je isključen iz društva“, iza riječi „na dan istupanja“ dodaju se riječi „odnosno isključenja“.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 110 Predlog da se riječ zahtjevati zamijeni riječju zahtijevati	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 117 Stav 5 (dodat) - Član 99 – Registracija promjena je trebalo brisati jer je to uređeno kroz član 114 izmjena i dopuna – “Registracija komanditnog društva i promjena podataka” .	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 120 Ovaj član odnosi se na prestanak statusa komplementara i komanditora i prenijet je iz radne verzije. U tom slučaju član 102 važećeg Zakona je potrebno brisati jer se odnosi na isto pitanje, dakle ponavljaju se odredbe.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 121 Predlog da se izmijeni i stav 1 tako da glasi: “Akcionarsko društvo je privredno društvo čiji je osnovni kapital utvrđen i podijeljen na akcije koje su u svojini jednog ili više akcionara“.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 123 Ukazano da je član bolje i jasnije bio formulisan u radnoj verziji:	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

	Osnovni kapital akcionarskog društva Član 146 (1) Akcionarsko društvo ima osnovni kapital. (2) Osnovni kapital akcionarskog društva mora iznositi najmanje 25.000 eura (minimalni osnovni kapital). (3) Uplaćeni iznos novčanog dijela osnovnog kapitala ne može biti niži od minimalnog osnovnog kapitala iz stava 2. ovog člana. (4) Posebnim zakonom može biti predviđen veći iznos minimalnog osnovnog kapitala od iznosa iz stava 2. ovog člana, a primjenjuje se na posebne oblike akcionarskih društava uređene tim zakonom.	
	Član 125 Predlog da se stavu 1 tačka 7 izmijeni na način da glasi: 7) registracijom u CRPS, u skladu sa Zakonom o registraciji. U stavu 2 riječi „, u visini emisione vrijednosti akcije koje se nude na prodaju, briše se” - komentar ukazuje da je s obzirom da je u nastavku dat predlog cijelog izmijenjenog stava 2, ovaj dio bi trebalo brisati. U članu 111, stav 1 tačka 5 trebalo je izmijeniti da glasi: 5) registracijom u CRPS, u skladu sa Zakonom o registraciji	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
	Član 126 Stav 4 je trebalo izmijeniti tako da glasi: 4) Ako jedan ili više osnivača nijesu uplatili novčane uloge, odnosno unijeli nenovčani ulog u roku utvrđenom osnivačkim aktom, osnivači koji su uplatili, odnosno unijeli uloge mogu izmijeniti ugovor o osnivanju akcionarskog društva u dijelu koji se odnosi na osnivače i njihove akcije, pod uslovom da zbir blagovremeno uplaćenih novčanih uloga iznosi najmanje 25.000 eura. Izmjena je bitna jer osnivači unose uloge a ne akcije kako je u važećem Zakonu, akcije stižu kad se društvo registruje.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

	Član 133 Predlog da se zamijeni redosljed prva dva stava.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
	Član 144 Član 115đ stav 3 Predlog da rečenica glasi: „Kod nekumulativne povlašćene akcije neisplaćena dividenda se ne može prenijeti kao obaveza društva, odnosno pravo akcionara u narednu poslovnu godinu.”	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
	Član 147 Član 115z stav 4 Predlog da se riječ overa zamijeni riječju ovjera.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
	Član 150 U članu 12 izmjena i dopuna je uveden član – Poništaj osnivanja privrednog društva, a ovdje nije mjenjan član 116 – Poništavanje osnivanja AD. Dakle, ili da se briše član 116 ili da se mijenja i uskladi jer su ovako u koliziji.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
	Član 151 Predlog da se i član 119 briše. Registracija je uređena u članu 138 izmjena i dopuna.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
	Član 154 Član 120b stav 3 Predlog da se riječ zahtjeva zamijeni riječju zahtijeva. Član 120b stav 9 Predlog da se riječ zahtjeva zamijeni riječju zahtijeva. Član 120b stav 10 Predlog da se riječ zahtjeva zamijeni riječju zahtijeva. Član 120b stav 11 Predlog da se riječ zahtev zamijeni riječju zahtjev.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

	Član 155 Član 120v stav 6 Predlog da se riječ zahteva zamijeni riječju zahtijeva.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
	Član 160 Član 120ž stav 1 Predlog da se riječ zahteva zamijeni riječju zahtijeva.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
	Član 167 Predlog da se član 122 stav 1 mijenja i glasi 2) pravo da učestvuje u raspodjeli imovine društva, <u>koja preostane nakon namirenja svih povjerilaca, po okončanom postupku likvidacije, odnosno stečaja, u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona koji uređuje stečaj;</u>	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
	Član 171 Član 122g stav 4 Predlog da se riječ cenu zamijeni riječju cijenu.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
	Član 176 Član 123b stav 2 "Na zahtjev akcionara posebne klase akcijam.." brisati slovo m na kraju.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
	Član 182 Član 125b stav 4 Predlog da se riječ procjeni zamijeni riječju procijeni. Član 125b stav 5 Predlog da se riječ meseca zamijeni riječju mjeseca. Član 125b stav 6 Predlog da se riječ izvještaj zamijeni riječju izvještaj.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
	Član 183 Član 125v stav 2, "Ako izvještaj posebnog stručnjaka pokaže da je predlog za njihovo angažovanje.." riječ njihovo zamijeniti riječju njegovo.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
	Član 184	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

		Stav 8 „ Ako se odgovor na postavljeno pitanje ne može dati za vreme trajanja sjednice..” riječ vrijeme zamijeniti riječju vrijeme.	
		Član 185 Član 126a stav 1 „Ako je po tački dnevnog reda u vezi sa kojom je postavljeno pitanje u skladu sa članom 154ž ovog zakona, a na koje je uskraćen odgovor, donijeta odluka skupštine, akcionar kojem je neosnovano uskraćen odgovor ima pravo da u roku od dvije nedjelje od dana održavanja sjednice zahtjeva..” riječ zahtjeva zamijeniti riječju zahtijeva. Član 126a stav 3 Predlog da se riječ zahtkevu zamijeni riječju zahtijevu.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 186 Član 126b stav 1 Predlog da se riječ zahteva zamijeni riječju zahtijeva. Član 126b stav 4 Predlog da se riječ obaveštenje zamijeni riječju obavještenje.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 190 Član 127v stav 1 „U postupku po likvidacijskoj tužbi sud može, umesto..”Predlog da se riječ umesto zamijeniti rječju umjesto. Član 127v stav 5 Predlog da se riječ zahtjeva zamijeni riječju zahtijeva.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 199 2) Predlog da se riječ sednice zamijeni riječju sjednice.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 212 Član 150 stav 2 Predlog da se riječ zahtjevati zamijeni riječju zahtijevati.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

		Član 150 stav 6) Predlog da se riječ zahtevima zamijeni riječju zahtjevima.	
		Član 214 Član 152 stav 4 Predlog da se riječ gde zamijeni riječju gdje.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 215 Član 153 stav 3 Predlog da se riječ gde zamijeni riječju gdje Član 153 stav 4 Predlog da se riječ sednice zamijeni riječju sjednice	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 216 Član 154 stav 3 tačka 1 Predlog da se riječ zahtjeva zamijeni riječju zahtijeva.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 220 Član 154g stav 3 Predlog da se riječ zahtjevaju zamijeni riječju zahtijevaju.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 225 Član 154z stav 4 Predlog da se riječ obavjestiti zamijeni riječju obavijestiti.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 253 Član 176 stav 6., Predsjednik nadzornog registruje se kod nadležnog organa za registraciju.” Posle riječi nadzornog dodati riječ odbora.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 315 Član 206 stav 1 Predlog da se riječ raspodeli zamijeni riječju raspodjeli.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 333	Primjedba je opravdana i

		Član 210lj stav 3 „Poništavanjem zamenljivih obveznica i varanata..” Predlog da se riječ zamenjivih zamijeni riječju zamjenljivih.	prihvaćena.
		Član 336 Član 210nj stav 1 Predlog da umjesto termina banaka i drugih finansijskih institucija stoji termin kreditne institucije.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 353 Član 218đ stav 1 Predlog da se riječ zahtev zamijeni riječju zahtjev.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 356 Predlog ovog člana je bitno drugačije bio formulisan: (1) Odluku o smanjenju osnovnog kapitala akcionarskog društva donosi skupština dvotrećinskom većinom glasova akcionara prisutnih lično ili putem punomoćnika, osim ukoliko sud ne odluči drugačije. (2) Odluka skupštine o smanjenju osnovnog kapitala kojom se prenosi imovina na akcionare u smislu člana 255. stava 2. ovog zakona ostvaruje pravna dejstva samo ako ju je predložio ili se saglasio sa predlogom odbor direktora, odnosno upravni odbor. (3) Ako je društvo emitovalo akcije različitih klasa, odluka skupštine akcionara o smanjenju osnovnog kapitala donosi se posebno za svaku klasu akcija na čija prava utiče odluka o smanjenju. (4) Obavještenje o sazivanju skupštine sadrži naročito razloge smanjenja osnovnog kapitala, kao i način na koji će se izvršiti smanjenje osnovnog kapitala u smislu člana 255. ovog zakona. (5) Odlukom o smanjenju osnovnog kapitala utvrđuju se cilj, obim i način tog smanjenja, a naročito da li se smanjenje osnovnog kapitala sprovodi u skladu sa članom 261. ovog zakona. (6) Izuzetno od stava 1. ovog člana, odluku o smanjenju osnovnog kapitala može donijeti odbor direktora, odnosno upravni odbor, u slučaju poništenja sopstvenih akcija društva.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

	Stav 5 mijenja se i glasi: (5) „Odluka skupštine o smanjenju osnovnog kapitala kojom se prenosi imovina na akcionare u smislu člana 219 ovog zakona ostvaruje pravna dejstva bez obzira na to da li ju je predložio ili se saglasio sa predlogom odbor direktora, odnosno upravni odbor.” Predlog da ostvaruje pravna dejstva samo ako ju je predložio a ne bez obzira. <i>„(8) Odluka o smanjenju osnovnog kapitala evidentira se kod Komisije za tržište kapitala.</i> <i>(9) Osnovni kapital se smatra smanjenim kada se izmjene statuta registruju u CRPS.”</i> Ovaj dio se odnosi na registraciju odluke o smanjenju OK i bitno je drugačije propisan radnom verzijom: (1) Odluka skupštine akcionara o smanjenju osnovnog kapitala dostavlja se nadležnom organu za registraciju bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja odluke. (2) Odluka iz stava 1. ovog člana koja nije registrovana u roku od 30 dana od dana donošenja odluke ništava je. Predlog da se obriše stav 10. Nema objavljivanja u “Službenom listu”. Nigde u Zakonu nije ostala	
	Član 357 Stav 2 je drugačije formulisan u radnoj verziji. Dodatno, nema objavljivanja u Službenom listu i treba voditi računa da je to trebalo mijenjati u stavovima. Predlog stava glasi: (6) Prava iz stava 4. ovog člana poverioci mogu da ostvaruju u roku od 30 dana od dana objavljivanja odluke o smanjenju osnovnog kapitala u skladu sa članom 257. ovog zakona, odnosno od dana prijema individualnog obaveštenja iz stava 3. ovog člana.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

	Stav koji je dodat (6) „Pravo na namirenje ili obezbjeđenje nemaju povjerioci čija su potraživanja u cjelosti obezbjeđena. ” Predlog da umjesto riječi obezbjeđena stoji riječ obezbijedena. Stav koji je dodat (8) „Društvo ne može da smanji osnovni kapital sve dok se ne namire ili obezbjede sva potraživanja povjerilaca koji su podnijeli pisani zahtjev društvu u smislu stava 4. ovog člana, ili dok nadležni sud ne utvrdi da su njihovi zahtjevi bili neosnovani primjenom člana 221, stav 4 ovog zakona.” Predlog da umjesto riječi obezbjede stoji riječ obezbijede. Stav koji je dodat (9),, Smanjenje osnovnog kapitala sprovedeno protivno odredbama ovog člana, kao i svaka odluka donijeta u tom pogledu, ništavo je.” Predlog da umjesto riječi ništavo je stoji riječ ništava je. Stav koji je dodat 11) Predlog da se riječ zahtjevaju zamijeni riječju zahtijevaju.	
	Član 362 Član 224b stav 1 Predlog da se riječ zahtev zamijeni riječju zahtijev. - Član 244b stav 4 Predlog da se riječ izjavu zamijeni riječju izjava.- Predlog da se riječ namirena zamijeni riječju namirenja.- Predlog da se riječ obezbjeđena zamijeni riječju obezbijedena.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
	Član 366 Predlog da se riječ raspodjeljene zamijeni riječju raspodijeljene. Član 224d stav 3 Predlog da se riječ zastarjeva zamijeni riječju zastarijeva.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
	Član 376	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

		Član 231 stav 8 tačka 6 Predlog da se riječ rešio zamijeni riječju riješio.	
		Član 407 Član 245 stav 2 Predlog da se riječ pobijanju zamijeni riječju pripajanju. Član 245 stav 3 Predlog da se riječ pobijanju zamijeni riječju pripajanju.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 432 Član 249p stav 1 Predlog da se riječ društvo obriše, jer se ponavlja.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 456 Član 252m stav 11 Predlog da se poslije riječi zahtjev briše riječ je.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 465 Predlog da se obriše, a kako je gore u komentaru navedeno prije preduzetnika predivdjeti član koji se odnosi na prestanak privrednog društva.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 485 Nakon riječi "saglasni sa postupkom dobrovoljne likvidacije staviti zarez i riječi "uz obavezno dostavljanje vanrednog finansijskog izvješaja koji nije stariji od 30 dana, od dana podnošenja zahtjeva i koji je verifikovan od strane ovlašćenog računovođe nadležnom organu uprave. Pitanje zašto je obrisani ovaj dio a stajao je u Radnoj verziji.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 499 Predlog da se u tački 2 izmijeni riječ „naziv“ u poslovno ime.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
			Primjedba je opravdana i

		Član 503 Pitanje zašto se briše.	prihvaćena.
		Član 513 Predlog člana 287 glasio je: "Prodaja udjela u izvršnom postupku Član 427 (1) Članovi koji imaju pravo preče kupovine u odnosu na udio u društvu zadržavaju to pravo i u izvršnom postupku koji se sprovodi nad udjelom. (2) Sud je dužan da o prodaji udjela u društvu u izvršnom postupku obavijesti članove društva."	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 515 I u nekoliko ranijih članova je u radnoj verziji umjesto "onsivačkim aktom" bilo predviđeno "statutom" pa to nije mijenjano. Neophodno je voditi računa o dosljednosti normi.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 565 Član 303 stav 2 tačka 6 brisati riječi u kojima jer se ponavljaju.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 567 Članovi 303 i 304 koji su mijenjani su glava VII, kako se briše? Misli li se na glavu VIII?	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 613 Fale prelazne odredbe.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
17.	Omer Markišić (Invent, e- mail od 13.05.2023.	Član 3 Predlog da izmjene i dopune Zakona treba da tretiraju i Javna	Primjedba je opravdana, ali nije tema Zakona o privrednim društvima, zbog čega nije

godien)	preduzeca –preduzeca čiji su osnivači država i opštine ostvaruju javni interes. Na određeni način potrebno je inkorporirati ovo pitanje ako se ne planira donošenje drugog zakona	prihvaćena. Tokom rada na pisanju nacrtu zakona, odlučeno je da se javna preduzeća (privredna društva koja obavljaju djelatnosti od opšteg interesa) detaljno urede posebnim propisom.
	Član 3v U tekstu je potrebno inkorporirati ekološke standarde i pitanje zelene enregije.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Materija ekologije, ma koliko značajna, nije i ne treba da bude dio statusnog propisa. Ekološke standarde treba inkorporirati u ekološke propise.
	Član 5a Funkciju sekretara može vršiti i izvršni direktor.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovo nije potrebno posebno stavljati u zakonski tekst, jer se podrazumijeva da zakonski zastupnik ima ovo ovlašćenje. Ovaj član govori samo o tome ko ima obavezu.
	Član 5b Sadržaj informacija sa sajta registracionog organa definiše se podzakonskim aktom -pravilnik o minimalnom sadržaju informacija.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Upućivanje na taj pravilnik sadržano je u Zakonu o registraciji, te nema potrebe pominjati ga u ZOPD.
	Član 14 Javna društva su i društva koja ostvaruju javni intres na teritoriji opstina i republike.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Treba praviti razliku između javnih društava (public companies) i javnih preduzeća. Ovim zakonom se definišu samo javna društva, dok će javna preduzeća biti uređena posebnim zakonom.

		Član 18 U naizivu privrednog društva ne može se koristiti prezime osnivača.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovakvu zabranu zakon ne sadrži, a nije ni potrebna. Svako ima pravo da u naziv privrednog društva koje osniva stavi i svoje prezime. Ovo će naročito biti često kod društava lica.
		Član 21 Predlog da se pretežna djelatnost reguliše bliže Pravilnikom o pretežnoj djelatnosti ili u tekstu Zakona o registraciji da se ne bi dogodile zabune, posebno u postupcima javnih nabavki	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Tačno je da se pretežna djelatnost može regulisati i tim propisima. No, to nije materija ZOPD.
		Član 17 Predlog da se insistira na poštovanju propisa kojim se reguliše upotreba imena, grba I dr .	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ti propisi u svakom slučaju moraju da se poštuju. Referenca sadržana u članu 20 je za statusni propis sasvim dovoljna.
		Član 32 Predlog da se ime društva registruje kod Zavoda za intelektualnu svojinu.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovaj predlog je isuviše radikaln. Potrebno je da se svi podaci u vezi sa privrednim društvom registruju na istom mjestu, a to je CRPS.
		Član 40 Predlog da se predvidi da se dostavlja dokument nadležnog organa kao prilog o davanju prokure	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovakav zahtjev bi bio prekomjeren i opterećivao bi poslovanje.
		Član 40 Suvisan -ovo se regulise stavom –najbolji principi korporativnog upravljanja	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Moguće je da se moglo i bez ovog člana. No, on je veoma koristan, kako bi se

			naglasilo kako se zakonski zastupnik potpisuje u ime društva.
		Član 46 Društva su u obavezi da primijene i donesu ISO standardi o zabrani i sprečavanju kooptivnih radnji.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovo je tačno, ali nije materija ovog zakona.
		Član 54 U normativnim aktima društva, u skladu sa zakonskim propisima regulišu se pitanja poslovne tajne. .Pojasniti podatke.Euro je zvanicna valuta u Crnoj Gori, stvar je osnivača-uplatioca da se obrarti stručnoj instituciji radi potvrde koliko to iznosi u eurima Pojasniti povećanje kapitala -pravima, radu i uslugama.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Podatak, tj. informaciju je veoma teško definisati, zbog čega je dato više njenih karakteristika. Zakonodavac je uputio na druge propise i interne akte društva. Drugi dio pitanja (u vezi sa eurom i povećanjem kapitala) je nejasan.
		Član 61 Član je konfuzan, treba pojasniti vrijednost osnovnog kapitala.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 64 Potrebno je pojašnjenje člana, kao i način izbora procjenitelja.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Član 64 izmjena je dovoljno jasan, jer on uvodi više zabrana koje svugdje postoje. Kada je riječ o izboru procjenitelja, ta tema je uređena članom 58a.
		Član 58a Procjenitelj mora ima sertifikat ovlašćenog procjenitelja , izdat od nadležnog –strukovnog organa kojem je Vlada povjerila poslove izdavanja.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Pitanje ovlašćenog procjenitelja se uređuje posebnim propisima.
		Član 60	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovaj član je imala u

		Ovaj član može da bude predmet zakona i drugih propisa o o registraciji	vidu i radna grupa koja je pisala Zakon o registraciji, te su sva rješenja usklađena.
		Član 60b Pitanje šta ako nova procjena nije u skladu sa propisima Konkretizovati dio koji se odnosi na izuzetke od obavezne procjene nenovčanih uloga	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Dalja konkretizacija bi bila prekomjerna. Ovo je uređeno na nivou EU.
		Član 60 v Član konfuzan, moraju se konkretizovati pitanja. - Kao ponderisana prosječna cijena - Procjena treba da bude izvršena u skladu sa opšteprihvaćenim standardima procjenjivanja u Crnoj Gori Konkretizovati dio koji se odnosi na pobijanje sporazumno utvrđene vrijednosti nenovčanog uloga.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovo su sve termini dobro poznati ekonomistima, a naročito računovođama.
		Član 60d Predlog da poslovno ime preduzetnika bude u skladu sa Zakonom o autorskim i srodnim pravima	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Zakon o autorskim i srodnim pravima precizno definiše svoj domen primjene.
		Član 62a Primjedbe kao za društva i ad	Primjedba je nejasna i nije prihvaćena.
		Član 123 Predlog da se jasnije iskaže.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 125 Podtacka 2 suvišna, to je stvar Zakona o registraciji	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovo pitanje može biti uređeno i Zakonom o registraciji. No, imajući u vidu da je Zakon o registraciji pisan

			zajedno sa ovim zakonom, oni su usaglašeni. Mijenjanje ovog zakona bi možda tražilo i izmjene Zakona o registraciji.
		Član 126 Član 111a – Predlog na pozivanje na Zakon o hartijama od vrijdnosti –trziste kapitala	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Kad bi Zakon o HOV sadržao ove norme upućivanje bi bilo opravdano.
		Član 114 Statuom se obavezno reguliše pitanje Politike kankanda	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Politika naknada je detaljno uređena zakonom (član 193e i dalje). Ona nije dio statuta.
		Član 158 Promijeniti izraz “olakšavanje “. Konkretnije definisati i sam pojam predlog za angažovanje posebnog stručnjaka.	Primjedba je opravdana i prihvaćena. Zbog toga je izraz „olakšavanje“ zamijenjen izrazom „lakše ostvarivanje prava akcionara“.
		Član 125 Umjesto 10 staviti 5 % i razjasniti šta je posebana stručnjak , to može biti samo lice koje posjeduje ekspertska znanja i licence ,sertifikate iz te oblasti Šta sadrzi izvještaj posebnog stručnjaka?	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Radna grupa je smatrala da je 10% adekvatan procenat. No, i 5% je prihvatljivo, jer se na taj način daje više prava manjinskim članovima. Poseban stručnjak ne može da se više precizira, jer ko će to biti zavisi od zadatka za koji se imenuje. Izvještaj stručnjaka će zavistiti od pitanja koje mu je postavljeno, tj. zadatka koji je dobio.
		Član 125b Odredbe su konfuzne, to se rjesava klauzulom o povjerljivosti i naknade eventualne štete za zloupotrebu podataka.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. U ovom članu ne postoji bilo šta konfuzno.

	Član 125v Ova pitanja su stvar principa korporativnog uparvljanja i odredbi statute. - Potrebno je pojasniti podtacke 3, 4 , 5 kao i pitanja pravednosti , pravične cijne i dr- Predlog da se naknada troškova bliže reguliše.- Pitanje na osnovu čega sudija predlaže aleternativne mjere, da li na osnovu mišljenja –izvještaja –sudskog vještaka , procjenjivača , eksperta i dr.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Nejasno je na šta se tačno misli da je materija KU i statuta. Takođe, u ovom članu nema pravične cijene, pravednosti... Da bi sudija izrekao mjeru (ukoliko se misli na član 127v) neophodno je da je predloži tužilac ili akcionarsko društvo. Nije potreban nikakav poseban izvještaj.
	Član 246 Nadležnost za utvrđivanje naknade članovima odbora direktora	Nejasna i neprihvatljiva primjedba.
	Član 164 Politika naknada	Nejasna i neprihvatljiva primjedba.
	Član 279 Usvajanje politike naknada	Nejasna i neprihvatljiva primjedba.
	Član 193 e Pojašnjenje - konkretizacija	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovaj član je veoma konkretan.
	Član 281 Pitanja - usvajanje i sadržina izvještaja o naknadama	Nejasna i neprihvatljiva primjedba.
	Član 193 z Konkretizacija i skraćivanje –vjerovatno bi bio potreban i podzakonski akt Vlade koji bi se odnosio na osnovna pitanje-smjernice za poltike naknade po pojedinim segmentima	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ne bi trebalo ići u tom pravcu. Predloženo rješenje je dovoljno konkretno i svako društvo ga može prilagoditi svojim potrebama.
	Član 282	Nejasna i neprihvatljiva

		Član 193z član 193i Pojasniti pitanja -Revizija, glasanje i objavljivanje izvještaja o naknadama	primjedba.
		Član 193i Konkretizacija	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena, ovaj član je veoma konkretan.
		Član 283 Pojašnjenja – primjerenosti	Pravni standard, s tom razlikom što je ovdje i dodatno preciziran.
		Član 284 Pojašnjenje	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovo je materija za kodekse korporativnog upravljanja. Zakon treba da ostane samo orijentir u ovom pogledu.
		Član 285 Otkaz ugovora o stečajnom postupku Član 193lj - Usaglašenost sa zakonom o stečaju - Nadležnost za vršenje unutrašnjeg nadzora - Unutrašnju reviziju –interenu reviziju imaju i društva koja vrše poslove od javnog interesa usglasiti sa odredbama zakona o računovodstvu i Zakona o reviziji	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ova odredba je lex specialis. Ona uređuje koje to potraživanje ima pravo da prijavi član uprave u slučaju prestanka ugovora. Primjedba vezana za internu reviziju je opravdana i izvršeno je dodatno usaglašavanje sa Zakonom o reviziji.
		Član 300 Član 198 mijenja se i glasi: Statuom i poslovnikom se bliže definišu zadaci Revizorskog odbora - Sastav i imenovanje revizorskog odbora Svi članovi revizorskog odboa moraju imati znanje iz oblasti računovodstva i revizije.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovi predlozi su prekomjerni i ako se uvode trebalo bi da budu dio Zakona o reviziji. ZOPD je postavio samo neke minimalne standarde u ovom pogledu.

		Svi članovi revizorskog odbora, kao i predsjednik odbora, moraju ispunjavati uslove nezavisnosti, koji se zahtijevaju za nezavisne članove odbora direktora. U principu članovi revizorskog odbora se biraju javnim pozivom.	
		Član 301 Član 199 Pitanja se regulišu statutom i poslovnikom	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ne postoji ništa problematično u tome da se zakonom da pravo revizorskom odboru da pozove na svoje sjednice određena lica, bez obzira šta o tome kažu statut i poslovnik.
		Član 302 Član 200 mijenja se i glasi: Intereni revizor se imenuje u skladu sa statutom i propisima kojima se reguliše interna revizija i mora imati sertifikat interne revizije od nadležne ovlašćene institucije. Pitanja se regulišu Zakonom o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola međunarodnim standardima intrene revizije , Interni revizor mora biti sertifikovano lice.	Primjedba nije prihvaćena. Ovo nije pitanje za ZOPD, već za Zakon o reviziji.
		Član 201v Predlog da se naknada revizoru određuje na osnovu planiranih sati revizije i osoblja koje će učestvovati u reviziji	Primjedba nije prihvaćena. Normi ovakve sadržine nije mjesto u ZOPD.
		Član 311	Primjedba nije opravdana i nije

		Definisati konkretnije Pojam raspodjele imovine Precizirati šta je neto imovina.	prihvaćena. U zakonu teško da se može dati precizniji pojam. Prvo je dat opšti pojam, zatim primjeri, a na kraju i izuzetak.
		Član 366 Povraćaj nezakonito raspodjeljene imovine društva. Uloga eksterne i interne revizije i revizorskog odbora u potvrđivanju činjenica definisanih članovima.	Primjedba nije jasna i nije prihvaćena. Navedena lica svakako mogu da imaju značajnu ulogu i u ovim pitanjima, ali u okviru nadležnosti propisanih ZOPD. No, ovdje je to definisano kao pravo akcionara.
		Član 224d Treba jasnije definsirati odgovornost članova skupštine akcionara a koji su glasali za tu odluku. Ko je savjetnik, koju licencu treba da ima i koje su njegove odgovornosti?	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. U kompanijskom pravu se ovakva odgovornost nikada ne uvodi, već samo odgovornost članova uprave. Slične odredbe su sadržane i u pravu EU. U ovom članu se ne pominje savjetnik. Ako se misli na savjetnika za glasanje, to lice nije uređeno propisima o tržištu kapitala u crnogorskom pravu. Odredbe su preuzete iz prava EU.
		Član 380 Član 234 mijenja se i glasi: Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja	Nejasna i neprihvatljiva primjedba.
		Član 234 Ko donosi ko priprema ko usvaja i ko je obavezan da sačini izvještaj	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Nezavisni ekspert je definisan u članu 242b stav 3.

		nezavisnog eksperta?	Član 234 ne pominje nezavisnog eksperta.
		Član 242 b Predlog da konkretnije glasi definicija prividnog kapitala sa izvještajem revizora. Zadaci revizora- konkretizacija i sadržaj Odluke Dio koji se odnosi na DOO treba skartiti i upodobiti sa logikom koja vazi za AD—članovi od 262 do 330 odnosno 490 -599	Nejasno je na koje odredbe zakona se misli, zbog čega primjedba nije prihvaćena. Kada je riječ o DOO, na nekoliko mjesta je izvršeno upućivanje na konkretne institute prava AD.
		Jedan broj pitanja koja traže rješenja nije sadržan u izmjenama i dopunama Zakona kao na primjer član 242 kojim se traži saglasnost nadležnog suda, te je potrebno analizirati opravdanost-cjelishodnost da se umjesto izmjena i dopuna sačini novi tekst zakona. 2.Mandat članova odbora direktorau jednočlanim društvima , posebno u vecinskom vlasništvu države kada jedan od članov podnese ostavku ili dr /svrsihodnost ptomejen svih članova / 3.Mandata članova revizorskog odbora kada jedan od članova podnese ostavku /svrsihodnost ptomejen svih članova / 4.zamrzavanje poslovanja usled objektivnih mogućnosti 5.pocetak rada doo nije dan registracije nego dan aad počinju aktivnosti I kada se aktivra žiro račun-način regulisanja obaveza I sistacijama “prekida rada”	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Donijeta je odluka da se Zakon usvaja u vidu izmjena i dopuna, budući da je prošlo svega nešto više od tri godine od kada je donijet aktuelni ZOPD, a kako bi se izbjeglo prečesto donošenje novih propisa. DOO nastaje upisom u registar i to je jedino relevantno iz ugla ZOPD. Kad počinje da radi nije tema ovog zakona.
18.	Jugopetrol AD, članica Savjeta stranih investitora u Crnoj Gori.(e-mail od Arijane Nikolić od 10.07.2023. godine)	Član 36 (Važećeg Zakona o privrednim društvima) Predlog da u članu 36 Zakona o privrednim društvima (Službeni list Crne Gore 65/2020 i 146/2021; dalje: Važeći ZoPD) treba da se stav 2 tačka 3 i stav 3 uklone Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima (dalje: Nacrt zakona) jer su preširoke i nejasne, a imajući u vidu dalju razradu odredbi koje se odnose na dužnost prijavljivanja ličnog interesa postaju suviše	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ova materija se ne može dodatno precizirati, jer je riječ o nešto udaljenijem i manje vidljivom ličnom interesu. Takođe, zadržavanje ovih stavova je opravdano, zato što oni zaista i predstavljaju situacije kada nesporno postoji lični interes.

	Relevantni član: Način prijavljivanja ličnog interesa Član 36 (1) Lice iz člana 31 ovog zakona dužno je da obavijesti ortake, komplementare, članove društva sa ograničenom odgovornošću, odbor direktora, odnosno nadzorni odbor o postojanju ličnog interesa ili interesa sa njim povezanih lica u pravnom poslu koji društvo zaključuje, odnosno pravnoj radnji koju društvo preduzima. (2) Lični interes za lica iz člana 31 ovog zakona postoji u slučaju: 1) zaključivanja pravnog posla između društva i tog lica ili sa njim povezanog lica; 2) preduzimanja pravne radnje (preduzimanje radnji u sudskim i drugim postupcima, odricanje od prava i drugo) koju društvo preduzima prema tom licu ili prema sa njim povezanim licem; 3) zaključivanja pravnog posla između društva i trećeg lica, odnosno preduzimanja pravne radnje društva prema trećem licu, ako je to treće lice sa njim ili sa njim povezanim licem u finansijskom odnosu i ako se može očekivati da postojanje tog odnosa utiče na njegovo postupanje. (3) Finansijski odnosi iz stava 2 tačka 3 ovog člana su dužničko-povjerilački, kao i drugi odnosi kod kojih se može utvrditi povezanost ekonomskih interesa između lica.	
	Član 37a Predlog da novi član 37a koji je uveden članom 47 Nacrta zakona treba izmijeniti na sledeći način:	Primjedba br. 1 nije opravdana i nije prihvaćena, jer predložena konstrukcija mora da ostane, jer je preuzeta iz Direktive koja je implementirana ovim članom

		1. U stavu 4 riječi : "i njegovih akcionara koji nemaju lični interes" treba da budu uklonjene s obzirom da Odbor nema ovlašćenja da procjenjuje da li je pravna transakcija ili radnja fer i razumna iz perspektive akcionara; ova procjena se može vršiti samo iz perspektive društva; 2. U stavu 8, riječ "ili" treba dodati na kraju svake tačke izuzev poslednje, tako da je jasno da su izuzeci postavljeni u ovom pasusu alternativno, a ne kumulativno. 3. Stav 10 treba da se glasi kako slijedi (dodate podvučene riječi): <i>(10) Pod jednim pravnim poslom, odnosno jednom pravnom radnjom koja se odobrava u skladu sa odredbama ovog člana, smatraće se više povezanih pojedinačnih pravnih poslova, odnosno pravnih radnji zaključenih ili preduzetih u periodu od jedne <u>finansijske godine sa istom ugovornom stranom odnosno prema istom licu.</u></i> Relevantni član: Odobrenje pravnog posla, odnosno pravne radnje u slučaju postojanja ličnog interesa Član 37a (1) Nakon prijema obavještenja u skladu sa članom 37 ovog zakona, pravni posao, odnosno pravna radnja se odobrava: 1) u slučaju ortačkog društva, odnosno komanditnog društva, većinom glasova svih ortaka, odnosno komplementara kod kojih ne postoji lični interes; 2) u slučaju društva sa ograničenom odgovornošću i akcionarskog društva, običnom većinom glasova svih članova odbora direktora (kod jednodomnog sistema upravljanja), odnosno nadzornog odbora	(transaction is fair and reasonable from the perspective of the company and of the shareholders who are not a related party, including minority shareholders). Druga primjedba je opravdana i prihvaćena. Umjesto da se napiše osam puta riječ „ili“ izvršena je jezička promjena prije nabiranja izuzetaka, tako što je rečeno da odobrenje nije potrebno „u sljedećim slučajevima“. Do sada je stajalo „u slučaju“ što je moglo da stvori dileme. Treća primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Predloženo rješenje bi prekomjerno suzilo domen primjene instituta povezanih sticanja. Bolje je ostaviti praksi da pronade pravu mjeru prilikom primjene.

		(kod dvodomnog sistema upravljanja), kod kojih ne postoji lični interes. (2) U slučajevima iz stava 1. tačka 2. ovog člana, ako svi članovi odbora direktora ili nadzornog odbora imaju lični interes ili je broj članova koji nemaju lični interes nedovoljan za postizanje kvoruma za rad, odluku o odobravanju zaključivanja pravnog posla, odnosno preduzimanju pravne radnje donosi skupština članova društva sa ograničenom odgovornošću, odnosno skupština akcionara akcionarskog društva, većinom glasova prisutnih članova, odnosno akcionara kod kojih ne postoji lični interes. (3) Osnivačkim aktom ili statutom može se odrediti da odobrenje iz stava 1. tačka 2. ovog člana daje isključivo skupština društva. (4) Kod akcionarskih društava, u slučaju da vrijednost predmeta pravnog posla, odnosno pravne radnje iznosi najmanje 10% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine privrednog društva iskazane u posljednjem godišnjem bilansu stanja, odbor direktora, odnosno nadzorni odbor će izvršiti procenu o tome da li je pravni posao, odnosno pravna radnja fer i razumna iz ugla akcionarskog društva i njegovih akcionara koji nemaju lični interes. (5) Izvještaj iz stava 4. ovog člana se sačinjava samo kod akcionarskih društava i obavezno se dostavlja organu iz stava 1. tačka 2, odnosno stava 2. ovog člana, prije donošenja odluke o odobrenju zaključenja pravnog posla, odnosno pravne radnje u kojoj postoji lični interes. (6) U slučaju da odbor direktora, odnosno nadzorni odbor odobri zaključivanje pravnog posla, odnosno preduzimanje pravne radnje u skladu sa stavom 1. tačkom 2. ovog člana, odbor direktora odnosno nadzorni odbor dužan je da informiše skupštinu društva o razlozima davanja odobrenja na prvoj narednoj sjednici, u posebnoj tački	

	dnevnog reda. (7) Za potrebe utvrđivanja kvoruma za donošenje odluke iz stava 1. i 2. ovog člana, kao ukupan broj glasova uzeće se ukupan broj glasova onih članova društva koji nemaju lični interes u predmetnom pravnom poslu, odnosno radnji. (8) Odobrenje iz stava 1. i 2. ovog člana nije potrebno u slučaju: 1) zaključivanja pravnog posla ili preuzimanje pravne radnje, ako vrijednost predmeta pravnog posla, odnosno pravne radnje iznosi najviše 5% knjigovodstvene vrednosti ukupne imovine privrednog društva iskazane u posljednjem godišnjem bilansu stanja; 2) da zaključivanje pravnog posla ili preuzimanje pravne radnje spada u redovno poslovanje privrednog društva i sadrži uobičajene tržišne uslove, osim ukoliko privredno društvo osnivačkim aktom ili statutom ne odluči drugačije; 3) da pravni posao zaključuje, odnosno preuzima prema drugom pravnom licu u kojem to privredno društvo, direktno ili indirektno, posjeduje sve akcije ili udjele; 4) da pravni posao zaključuje, odnosno preuzima prema zavisnom društvu, u kome nijedno drugo lice povezano sa privrednim društvom nema, direktno ili indirektno, učešće u osnovnom kapitalu; 5) postojanja ličnog interesa kod jedinog člana društva ili svih članova društva; 6) upisa, odnosno kupovine udjela ili akcija po osnovu prava prečeg upisa, odnosno prava preče kupovine članova društva; 7) sticanja sopstvenih udjela, odnosno akcija od strane društva, ako	

		se to sticanje vrši u skladu sa ovim zakonom; 8) zaključivanja ugovora o radu ili drugog odgovarajućeg ugovora o angažovanju sa direktorom; 9) poslovi koje se nude svim članovima, odnosno akcionarima pod jednakim uslovima. (9) Za potrebe utvrđivanja postojanja izuzetka iz stava 8. tačka 2. ovog člana, odbor direktora, odnosno nadzorni odbor će utvrditi interni postupak unutar koga će periodično ispitivati da li su uslovi za primjenu ovog izuzetka ispunjeni. U tom postupku ne smije učestvovati lice koje u izuzetom pravnom poslu, odnosno pravnoj radnji ima lični interes. (10) Pod jednim pravnim poslom, odnosno jednom pravnom radnjom koja se odobrava u skladu sa odredbama ovog člana, smatraće se više povezanih pojedinačnih pravnih poslova, odnosno pravnih radnji zaključenih ili preduzetih u periodu od godinu dana.	

		Član 318 đ Predlog da se novi član 318đ koji je uveden članom 595 Nacrta zakona izmijenit na sledeći način: Stav 4 tačka 1 treba da glasi: <i>4) Dužnost postupanja po obavezujućim uputstvima nemaju sljedeća lica:</i> <i>1) članovi uprave koji su imenovani od strane akcionara odnosno članova koji nisu matično društvo ili članovi iste grupe ili na osnovu nekog propisa.</i> Stav 4 tačka 1 kako sada glasi ne uzima u obzir da članove Odbora, odnosno najmanje većinu njih, imenuje Skupština, a ne matično društvo. Pored toga, svi članovi uprave se imenuju na osnovu osnivačkog akta ili statuta društva, tako da bi isto trebalo ukloniti iz stava 4 tačka 1 kako bi se izbjegle nepreciznosti. Relevantni član: Upravljanje grupom privrednih društava Član 318đ (1) Matično društvo ima pravo da daje obavezujuća uputstva organima uprave svakog zavisnog društva. (2) Zavisno društvo može da primi obavezujuća uputstva od bilo kog matičnog društva, uključujući i stranog privrednog društva. (3) Organi uprave zavisnog društva su u obavezi da postupaju u	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

	skladu sa uputstvima, koje je dalo matično društvo, osim ukoliko ovim odjeljkom nije drugačije predviđeno. (4) Dužnost postupanja po obavezujućim uputstvima nemaju sljedeća lica: 1) članovi uprave, koji nijesu imenovani od strane matičnog društva, već na osnovu osnivačkog akta, statuta, sporazuma članova, odnosno akcionara ili nekog propisa; 2) nezavisni članovi odbora direktora, odnosno nadzornog odbora; 3) direktori, koji su predstavnici zaposlenih. (5) Zavisno društvo, koje nije potpuno zavisno društvo, u smislu člana 318b ovog zakona, je dužno da obavijesti nadležni organ za registraciju, u skladu sa zakonom o registraciji, o tome da li njegovim poslovanjem upravlja matično društvo, uzimajući u obzir broj obavezujućih uputstava, njihov značaj, kao i postojanje politike, koja se primjenjuje unutar cijele grupe privrednih društava. (6) Potpuno zavisno društvo može da obavijesti nadležni organ za registraciju, u skladu sa zakonom o registraciji, o tome da li njegovim poslovanjem upravlja matično društvo. U slučaju da suprotno nije registrovano, pretpostavlja se da matično društvo upravlja potpuno zavisnim društvom preko obavezujućih uputstava.	
	Novi član 318i Predlog da se novi član 318i koji se uvodi članom 599 Nacrta zakona izmijeni na sledeći način, kako bi se osigurao veći stepen jasnoće (podvučene riječi dodate): 1. Stav 1 treba da glasi:	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

	(1) <i>Matično društvo ne smije samo ili preko svojih zavisnih društava da koristi mogućnosti za zaključenje <u>poslova umjesto zavisnog društva</u>, koje se ukažu njemu zavisnom društvu, a u vezi su sa djelatnostima, koje to društvo obavlja, osim ukoliko je dobilo saglasnost nezainteresovanih direktora zavisnog društva, a ukoliko njih nema, nekontrolnih članova <u>odnosno akcionara zavisnog društva</u>.</i> Takođe je potrebno definisati pojam „nezainteresovanih direktora“. Relevantni član: Korišćenje poslovnih mogućnosti unutar grupe Član 318i (1) <i>Matično društvo ne smije samo ili preko svojih zavisnih društava da koristi mogućnosti za zaključenje poslova, koje se ukažu njemu zavisnom društvu, a u vezi su sa djelatnostima, koje to društvo obavlja, osim ukoliko je dobilo saglasnost nezainteresovanih direktora zavisnog društva, a ukoliko njih nema, nekontrolnih članova zavisnog društva.</i> (2) Stav 1. ovog člana ne primjenjuje se na potpuno zavisna društva.	
	Razmotriti mogućnost da se u uvodnom dijelu zakona definišu svi potrebni pojmovi.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. U opštem dijelu zakona su već definisani brojni pojmovi relevantni za ZOPD.
	Predlažemo donošenje novog zakona umesto izmjena i dopuna postojećeg zakona.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Donijeta je odluka da se Zakon usvaja u vidu izmjena i dopuna, budući da je prošlo

			svega nešto više od tri godine od kada je donijet aktuelni ZOPD, a kako bi se izbjeglo prečesto donošenje novih propisa.
		Obezbijediti period implementacije ne kraći od 9 mjeseci da društva prilagode svoju strukturu i procedure.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
19.	Rade Šćekić, član Pregovaračke radne grupe za poglavlje 6. (na prečišćeni tekst) e-mail od 17.07.2023. godine	Član 2 Definicija da su privredna društva pravna lica koja obavljaju privrednu djelatnost nije adekvatna, jer privrednu djelatnost kao pravna lica obavljaju i NVO a nijesu privredna društva. Mislim da bi trebalo dopuniti sa definicijom da su "Privredna društva pravna lica koja obavljaju privrednu djelatnost radi sticanja dobiti". Član 2 stav 2 tačka 3 Koristite termin "privrednih subjekata" a nemamo definiciju sta se smatra pod tim pojmom kao privredni subjekat. Ovaka kako je navedeno to su privredna društva i ova tri oblika. Kada se navodi druge forme privrednih subjekata uređene posebnim propisima onda se ovdje mogu uključiti i svi oblici koji su definisani kroz odredbe člana 3 ovog zakona što mislim da je pogrešno. Privredna društva i druga pravna lica prema odredbama člana 3 su "pravna lica koja obavljaju privrednu djelatnost" pa samim tim su privredna društva na ne druge forme privrednih subjekata.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Prilikom definisanja privrednog društva zakonodavac nije naveo da je jedina njihova karakteristika obavljanje privredne delatnosti. Navođenje sticanja dobiti u definiciji privrednog društva (na primjer, tako je u srpskom pravu) je prevaziđeno. Što se tiče termina „privredni subjekt“, on nije prepoznat, ali je ovo prilika da se on uvede u crnogorsku terminologiju. Stav 3 tačka 3 ne predstavlja nikakvo ograničenje, već naprotv omogućava da se i drugim propisima uređuju drugi privredni subjekti.
		Član 5 Ako se već navodi trebalo bi da se definise sta je to poslovna sposobnost društva. Ovako je definisana samo pravna sposobnost društva.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. ZOPD se u uvodnom dijelu bavi temom sticanja pravnog subjektiviteta privrednog društva, tj. pravnom sposobnošću. Koji je obuhvat

			poslovne sposobnosti je definisano kod djelatnosti društva, a to je dobrim dijelom zasnovano na primjeni drugih propisa.
		Član 6 Termin "javno društvo" je u našoj praksi ustaljen termin za društvo u vlasništvu države CG. Mislim da je ovo nešto što je dobrim dijelom već definisano kroz odredbe koje s eodnose na "društvo od javnog interesa".	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. U praksi se koristi termin javno preduzeće, a to nije javno društvo.
		Član 15 Ne postoji poseban propis kojim se obavezuje upotreba pečata već samo propisi koji definišu da je jedan od elemenata nekog dokumenta treba da sadrže pečat društva.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Iz ugla ovog člana to je isto. Radna grupa je dugo razmatrala ovu temu (koja u suštinski i nije kompanijska), bilo je puno predloga, a na kraju je izvršeno upućivanje na druge propise, što je možda i najbolje rješenje.
		Član 52 stav 2 Nije definisana sama struktura kapitala. Kapital je jednak neto imovini, ali ne definišete koje stavke čine (ukupan) kapital. U nastavku se često koristi pojam osnovni kapitala a sama definicija ukupnog kapitala je ostala nejasna, Predlog je da se iskoristi odredba koja je bila u prethodnom zakonu a to je da ukupan kapital cine stavke koje su predviđene odredbama MRS/MSFI kod finanisjskog izvjestavanja.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. U materiji kompanijskog prava ne postoji pojam kapitala. Postoji osnovni kapital, neto kapital, imovina, minimalni osnovni kapital, ali i kapital, odnosno ukupni kapital.
		Član 53 stav 3	Primjedba nije opravdana i nije

		Prodaja stečajnog dužnika kao pravnog lica ne dovodi do promjene osnovnog kapitala. Razlika između vrijednosti imovine i cijene koju kupac plaća je "goodwill" po računovodstvenim propisima. Dakle ništa se ne mijenja na kapitalu već samo u okviru "aktive" samog društva.	prihvaćena. Ovdje dolazi do modifikacije, jer lice koje kupi stečajnog dužnika kao pravno lice platilo je cijenu za koju se pretpostavlja da je realna (procijenjena vrijednost pravnog lica). Taj iznos osnovnog kapitala je sigurno realniji nego osnovni kapital koji je ranije registrovan.
		Član 58 stav 2 Definicija da se procjena vrši "prije prihvatanja" nenovčanog uloga je djelimično pogrešna. Redosled koraka mislim da bi trebao da bude sledeći: 1. Donosi se odluka o unosu nenovčanog uloga,2. Vršiti se procjena vrijednosti nenovčanog uloga,3. prihvata se ulog u nenovčanom obliku4. Vršiti se registracija u CRPS. Ovako definisana odredba da procjenitelj vrši procjenu "prije prihvatanja nenovčanog uloga" dovodi do dileme kako procjenitelj da procijeni nešto za šta ne postoji opredjeljenje da će ta imovina biti unijeta kao ulog u društvo.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Procjenitelj vrši procjenu neke stvari ili prava koja treba da postane ulog u društvo. Za procjenitelja nije od značaja da li će ulog zaista i biti unijet.
		Član 59 stav 1 tačka 1 Suvišno ako nenovčani ulog vrši fizičko lice kao ulagač kada je u pitanju pravno lice koje unosi nenovčani ulog to može imati smisla, ovako definisano mislim da je preširoko i nepotrebno.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. U ovom stavu je napisano da izvještaj o procjeni nenovčanog uloga sadrži „1) ime i prezime ili poslovno ime (naziv) vlasnika imovine“. Ne postoji ništa preširoko i nepotrebno.
		Član 61 Ovakvom definicijom ste "eliminirali" sva ona lica koja nemaju potpunu poslovnu sposobnost (djelimične invalide) koji na ovaj način mogu da	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Poslovna sposobnost je sposobnost da svojim izjavama volje proizvodite pravna dejstva.

		ostvare svoj prihod. Recimo da neki invalid koji može da koristi ruke pravi pojedine rukotvorine koje mogu da se prodaju. On će biti onemogućen da na pravno valjan način uredi svoje poslovanje. Mislim da je sasvim dovoljno staviti da je to "fizičko lice".	Invalidi, koji su ovdje pomenuti, imaju potpunu poslovnu sposobnost. To što neko, primjera radi, nema ruku ili nogu, ne utiče na njegovu poslovnu sposobnost. Prema tome, ta lica nijesu izuzeta od pojma preduzetnika. Izuzeta su lica koja imaju djelimičnu poslovnu sposobnost (na primjer, lica sa nedovoljnim koeficijentom inteligencije), koja nemaju poslovnu sposobnost (maloljetnici) ili su lišeni poslovne sposobnosti (na primjer, alkoholičari na liječenju).
		Član 62 g Preduzetnik bi trebalo da može da prekine obavljanje djelatnosti kad on to želi. Odredbom da "ima pravo da u određenom periodu prekine obavljanje djelatnosti" se otvara prostor za njegovo "mirovanje" u određenom periodu, što mislim da je u suprotnosti sa odredbom člana 65. Pitanje "prekida obavljanja djelatnosti" mislim da je suvišno jer je problematičan njegov status za period kada je prekinuo djelatnost pa nastavio potom obavljanje djelatnosti. Sve što treba je urediti pitanje "registracije" i prestanka registracije a ne uvođenje pojma "prekid obavljanja djelatnosti"	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovaj institut sam po sebi nema veliki značaj, osim u dijelu informisanja trećih lica. Međutim, koristan je jer u budućnosti poreski propisi se mogu osloniti na ovaj pojam i umanjiti finansijske obaveze preduzetnicima.
		Član 65 b Tranformacija fizičkog lica u pravno lice. Po prvi put u CG. Mislim da će izazvati velike probleme u poreskom smislu. Sam prelazak iz jedne djelatnosti koja se obavlja u statusu fizičkog lica u pravno lice nije "trenutna radnja" već proces koji može dovesti do problema kod utvrđivanja poreskih obaveza.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Praksa je u više navrata tražila da se uvede ovo pravilo, zbog čega je izmjenama ono i uvedeno. Ono postoji u srpskom pravu.

		Da li je ovo naša novina ili ovo rješenje postoji negdje da se vidi kako je to regulisano?	
		Član 66 - Ako se daje mogućnost da ortaci mogu biti "pravna lica" onda je trebalo definisati kakav je status dva ili više pravnih lica koja osnivaju "ortračko društvo". Ovo bi trebalo promovisati kao "konzorcijum" koji bi na ovaj način dobio status "pravnog lica" na konkursima gdje se bira pravno lice a pojedinačno društva koja učestvuju ne mogu da ispune uslove konkursa a zajedno imaju mogućnost. Ovako kako je dato ortakluk od strane pravnih lica kao i u prethodnom periodu ostaje "mrtvo slovo na papiru". - Da li je advokatska kancelarija u kojoj dva ili više advokata obavljaju advokatsku djelatnost u obavezi da se registruje kao "pravno lice" jer bi bili u statusu privrednog društva.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovo pravilo je zadržano iz važećeg zakona („ortak može biti fizičko ili pravno lice“). Premda se ono može problematizovati, danas je u uporednom pravu pravilo. Odgovor na drugo pitanje treba da da Zakon o advokaturi.
		Član 73 Vođenje poslova od strane ortaka dovodi da ortaci nijesu u radnom odnosu a samim tim i nemaju svoje osiguranje. Smatram da bi trebalo definisati da "ortak koji rukovodi" treba da ima zasnovan radni odnos jer ovako ostaje da ortračko društvo može da posluje a da nemaju u ranom odnosu ni jedno lice, jer sami ortaci nemaju tu obavezu. Mislim da je to "značajan" nedostatak.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovo je tema za radno zakonodavstvo.
		Član 76 U poreskom smislu potpuno "sporan prihod fizickog lica". Ukoliko bi u skaldu sa prethodnom preporukom to lice imalo status po osnovu radnog odnosa sve ovo je smisljeno.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovo pitanje nije kompanijskopravne prirode. Njega treba riješiti radnim, socijalnim i poreskim

			zakonodavstvom.
		Član 77 Na ovaj način se uvodi obaveza pokrića gubitka za koju ne vidim da je nekim propisom obavezna.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. U predlogu novog Zakona stajala je samo odredba prema kojoj se dobit raspodjeljuje između ortaka na jednake djelove, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno. Prilikom pretvaranja zakona u izmjene zadržan je postojeći član 77.
		Član 127 stav 4 Šta znači termin "savremenih metoda procjene"? Kojim propisom je definisano šta je savremeni a šta "nesavremeni" metod procjene?	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ovdje se misli na one metode procjene koji su u tom trenutku aktuelni i koji se koriste u ekonomiji kao dominantni.
		Član 197 Ovaj član je suprotan odredbama Zakona o reviziji, jer je njime uređena nadležnost revizorskog odbora. Neophodno je usaglasiti oba zakona ili brisati odredbe Zakona o reviziji koje se odnose na revizorski odbor	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. ZOPD se oslonio na Zakon o reviziji i regulisao neka pitanja revizorskog odbora. Tamo gdje je bilo potrebe malo su dopunjene odredbe Zakona o reviziji, kao što je to ovdje, kod nadležnosti. Ne postoji neusklađenost. Praktično su odredbe o revizorskom odboru dodatno prilagođene akcionarskim društvima.
		Član 198 stav 3 Ni jednim propisom nije uređeno "znanje iz oblasti računovodstva". Trenutno postoje dva nivoa znanja iz oblasti računovodstva:	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. „Znanje iz oblasti računovodstva“ nemaju samo ovlašćene računovođe. Ovo je

	1. Ovlašćeni računovođa kao profesionalno znanje koje izdaje NVO, i 2. Ovlašćeni računovođa kao nacionalna stručna kvalifikacija koje se izdaje na osnovu licence Ministarstva prosvjete. Neophodno ovo definisati. Član 201 Revizija i obveznik revizije je uređeno Zakonom o reviziji. Nepotrebno unositi dileme oko obveznika revizije u ovom zakonskom propisu. Takođe u reviziji postoji i postupak "prethodne revizije" koja se vrši tokom godine da revizor može da stekne jasan uvid u poslovne aktivnosti za koje će po sastavljanju finansijskih iskaza dati svoje mišljenje. Tako da se revizija "vrši po završetku godine" može biti sporna.	malo fleksibilniji standard. Za potrebe revizorskog odbora i profesor ekonomije koji predaje finansijsko računovodstvo ili upravljačko računovodstvo bi se smatrao licem koje posjeduje navedena znanja. Odredbe člana 201 su nesporne i u skladu sa Zakonom o reviziji.
	Član 201 b stav 3 Revizor ima obavezu da prisustvuje skupštini akcionara a ne da ima pravo. Na ovaj način se daje prostor revizoru da ne mora da bude prisutan na sjednici akcionara što je potpuno suprotno od namjere za koje se revizor angažuje- Dakle "revizor ima obavezu da prisustvuje sjednici akcionara"	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
	Član 202 Potpuno nepotrebna odeljak. 1. Imovina je resurs sa kojim društvo raspolaže i koji je u bilansu stanja iskazan kao "IMOVINA-AKTIVA". Kada se vrši isplata dividende ne vrši se raspodjela imovine društva već se plaća "obaveza prema osnivaču u vidu dividende". 2. Ovako definisana "raspodjela imovine" je i plaćanje obaveze prema dobavljačima, plaćanje rate kredita, isplata zarada zaposlenih i mnoge druge redovne aktivnosti društva. Svaka od ovih aktivnosti koje sam naveo dovodi do smanjenja	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Imovina i raspodjela imovine nisu isključivo računovodstveni pojmovi. U pravu oni imaju specifično značenje. Pravno je isplata dividende raspodjela imovine društva, a kako se to knjiži, tj. na kojim kontima, za pravo je malo relevantno. Imajući u vidu primjere koje je

		imovine društva, a po ovoj odredbi je "raspodjela imovine". Značajan nedostatak računovodstvenog znanja u definisanju pojedinih odredbi ovog propisa	dao, pisac komentara je očigledno pogrešno shvatio pojam raspodjele imovine. Prenos mora biti izvršen akcionarima i to je ono što se posebno uređuje kompanijskim pravilima. Plaćanje obaveze dobavljaču nije raspodjela imovine u smislu ovih pravila.
		Član 204 stav 1 Koristi se pojam "neto dobit" a samim propisom nije ovaj pojam definisan. Moglo se koristiti odredba "neto dobit iz bilansa uspjeha", i onda bi ovaj pojam bio jasan sa stanovišta šta se pod njim obuhvata.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 218 g Povećanje osnovnog kapitala ne može se vršiti iz "neto imovine" jer je ovaj pojam samo matematička razlika između vrijednosti imovine i obaveza društva. Koje stavke se obuhvataju kroz ovaj iznos koji predstavlja "neto imovina" nije dat pa samim tim se ne može govoriti o povećanju osnovnog kapitala iz neto imovine. već se može govoriti o povećanju osnovnog kapitala iz ostalih stavki koji čine iznos "ukupnog kapitala" društva.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 221 stav 6 Predlog da opunite "nekim od sredstava koji su zakonom predviđeni kao sredstva obezbjeđenja". Ovako se ne zna na koji način su povjeriocu "u cjelosti obezbijeđeni".	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. U osnovi tačno, ali nije potrebno, jer se samo tako i može tumačiti.
		Član 222 stav 1 tačka 2	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

		“Izveštaj revizora” je dokument koji revizor izdaje kao svoje mišljenje na finansijske iskaze za koje vrši reviziju. Ovaj izvještaj se radi za godinu koja je završena pa izvještaj revizora nije mjerodavan za zaštitu povjerilaca tokom godine kada se vrši smanjenje osnovnog kapitala. Treba da se koristi pojam “Izveštaj procjenitelja” koji će biti dat na dan donošenja odluke o smanjenju osnovnog kapitala, kao i odgovornost procjenitelja ako se pokaže da povjerioci nijesu bile obezbijeđeni, Takodje ste kod povećanja osnovnog kapitala putem nenovčanog uloga koristili mišljenje procjenitelja pa je dosledno da se i kod smanjenja osnovnog kapitala koristi izvještaj procjenitelja.	
		Član 244 g Privredno društvo je pravno lice za obavljanje privredne djelatnosti, pa uvođenjem odredbe da skupština može da donese odluku o davanju poklona je “miješanje” skupštine na poslovanje društva. Ovo je sve “sporno sa poreskog aspekta” pa ovakva odredba je diskutabilna i sa ovog aspekta, a posebno kada se definiše da “ako je to razumno”. Svako davanje koje je ovdje navedeno je “neposlovni trošak” koji načelno nije spojiv sa privrednim društvom. Za ove svrhe postoje posebne organizacije i suvišno je za to koristiti privredno društvo. Može se dati ovlašćenje direktoru ili odboru direktora da može za ove svrhe koristiti neki određeni iznos, ali da to radi skupština akcionara je po meni suvišno.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Tematika davanja poklona od strane privrednog društva je trenutno potpuno neuređena. Ovu neuređenost neka privredna društva (naročito ona u državnom vlasništvu) obilato zloupotrebljavaju. Zbog toga je uveden ovaj član, koji treba da unese red u ovu oblast.
		Član 254 stav 1 Nejasna odredba “ima dovoljno sredstava za izmirenje svih svojih obaveza”. Predlažem precizniju odredbu “ima vrijednost imovine iznad vrijednosti obaveza u bilansu stanja na dan donošenja odluke o	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

		likvidaciji. Podjesćam da je odredbama Zakona o računovodstvu jedna od predviđenih obaveza i sastavljanja bilansa na dan donošenja odluke o "dobrovoljnoj likvidaciji". Takođe bi trebalo koristiti termin "dobrovoljna likvidacija" umjesto termina "likvidacija"	
20.	Ckb (e - mail od 15.06. 2023.) dopunjen dopis sa sugestijama	Član 175 stav 3 Član 175 stav 3 kojim se definiše broj članova nadzornog i upravnog odbora je kontradiktoran i nije u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama. Naime, u članu 175 stav 3 Nacrta Zakona definisano je da „Umjesto upravnog odbora, akcionarsko društvo može da ima jednog direktora. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Zakonom o kreditnim institucijama je navedeno da Upravni odbor kreditne institucija mora imati najmanje tri člana koji se imenuju na period utvrđen statutom, koji ne može biti duži od 4 godine, s tim da član kome istekne mandat može biti ponovo imenovan. Nadalje se navodi da jedan od članova upravnog odbora mora biti imenovan za predsjednika upravnog odbora. Dodatno, propisati, da se ove odredbe ne primjenjuju ako je nekim drugim zakonom navedeni dio drugačije određen.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. U članu 3 stavu 1 Nacrta stoji: „Ovaj zakon primjenjuje se i na privredna društva i druga pravna lica koja su osnovana u skladu sa posebnim zakonom, pod uslovima koji su propisani tim zakonom“. Prema tome, nesporno je da se na kreditne institucije prvo primjenjuje poseban zakon, a ZOPD se tek supsidijerno primenjuje. Ove norme neće biti nikakva smetnja. Uostalom, treba znati da ne treba ZOPD da se prilagođava posebnim propisima, već obrnuto. ZOPD je osnovni statusni propis.
		Član 179 Član 179 Zakona je u koaliciji sa članom 46 Zakona o kreditnim institucijama. Naime predloženim rješenjem je definisano da upravni odbor saziva sjednice skupštine akcionara i predlaže dnevni red. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Članom 46 Zakona o kreditnim institucijama je definisano da	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Upućuje se na odgovor koji je dat na prethodno pitanje. Kreditne institucije će dalje primjenjivati svoj specijalni propis kao osnovni. ZOPD se supsidijerno primjenjuje.

		Nadzorni odbor saziva sjednice skupštine akcionara, utvrđuje predlog dnevnog reda i predloge odluka za skupštinu akcionara kontroliše njihovo sprovođenje. Dodatno propisati da se ove odredbe ne primjenjuju ako je već nekim drugim zakonom navedeni dio drugačije određen.	
		Član 177) Član Nacrta zakona 177 stav 1 navodi da Nadzorni odbor imenuje jednog od članova upravnog odbora za generalnog direktora. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Zakonom o kreditnim institucijama je definisan termin predsjednik Upravnog odbora.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Odgovor je istovjetan kao i na prethodna dva pitanja.
		Član 193 z Član Nacrta zakona 193 z je u suprotnosti sa odredbama Odluke o primanjima u kreditnim institucijama. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Odluka o primanjima u kreditnim institucijama definiše način i obim izvještavanja Centralne banke o primanjima kao i način javnog objedinjavanja. Dodatno propisati, da se ove odredbe ne primjenjuju ukoliko je nekim drugim zakonom navedeni dio drugačije definisan.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. ZOPD ne treba da se usaglašava sa podzakonskim aktima koji se primjenjuju na kreditne institucije. Već je ukazano na član 3 Nacrta i on jasno ukazuje da se specijalni propisi prvi primjenjuju, a ZOPD na sve ono što nije uređeno posebnim propisom i to na način na koji to kaže poseban propis.
		Član 155 Članom 115, kod registracije akcionarskog društva je navedeno da podaci o poslovnom imenu, sjedištu i pretežnoj djelatnosti društva, imenima članova organa uprave i članovima drugih organa društva registrovanih u nadležnom registru, revizora i sekretara društva,	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

		datum donošenja osnivačkog akta, usvajanja statuta i registracije akcionarskog društva, objavljuju se na zvaničnoj internet stranici nadležnog organa za registraciju u skladu sa zakonom o registraciji Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Potrebno je da poslije riječi sekretara društva dodati – ukoliko ga društvo ima, jer nije eksplicitna obaveza društva. Sekretar društva je obavezan, ako nije drugačije propisano posebnim zakonom kojim se uređuje poslovanje akcionarskog društva. Na kraju Nacrta Zakona, nedostaju prelazne odredbe.	
		Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Potrebno je definisati rokove sa izmjenama koje donosi Zakon, imajući u vidu da se veliki broj odredbi odnosi na usklađivanje sa EU direktivama, potrebno je predvidjeti odloženu primjenu odredaba. Takođe naglašavamo da se pojedine odredbe ne mogu primjenjivati do ulaska Crne Gore u EU, kao što je npr. prekogranična pripajanja/podjele, itd.	Primjedba je opravdana i prihvaćena. Uvedena su dva nova člana u Prelaznim i završnim odredbama.
21.	Unija poslodavaca Crne Gore (e-mail od 17.07.2023. godine)	Član 36 Preispitati tačku 3 stava 2 i stav 3 člana 36 radi brisanja Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Preispitati navedene odredbe, budući da su preširoko postavljene i kao takve nedovoljno jasne, a imajući u vidu dalju razradu odredbi koje se odnose na dužnost prijavljivanja ličnog interesa, postavlja se pitanje da li su i suvišne.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Korišćeni pojmovi jesu apstraktni i široko postavljeni. Međutim, oni omogućavaju poslovnoj i sudskoj praksi da ih adekvatno tumači. Uostalom, pojam ličnog interesa ni ne može da se definiše precizno i jednoznačno. Inače, ove odredbe nisu suvišne, jer se naredni članovi nadovezuju na njih.
		Član 56	Primjedba je opravdana i

	Predlogom izmjena člana 56 stav 2 riječi „smanjenjem osnovnog kapitala, korišćenjem prava nesaglasnih članova“ zamijeniti sa „ plaćanja u vezi sa smanjenjem osnovnog kapitala, plaćanja u postupku likvidacije društva“. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Usaglašavanje sa predlogom novog člana 202 stav 2.	prihvaćena.
	Novi član 37a koji je uveden članom 47 Nacrta zakona Novi član 37a koji je uveden članom 47 Nacrta zakona treba izmijeniti na sledeći način: U stavu 4 predlažemo da se brišu riječi : "i njegovih akcionara koji nemaju lični interes" U stavu 8 riječ "ili" treba dodati na kraju svake tačke. Kraj stava 10 dopuniti, tako da isti glasi: (10) Pod jednim pravnim poslom, odnosno jednom pravnom radnjom koja se odobrava u skladu sa odredbama ovog člana, smatraće se više povezanih pojedinačnih pravnih poslova, odnosno pravnih radnji zaključenih ili preduzetih u periodu od jedne finansijske godine sa istom ugovornom stranom odnosno prema istom licu. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Za stav 4 predlažemo brisanje riječi „ i njegovih akcionara koji nemaju lični interes“ s obzirom da Odbor nema ovlašćenja da procjenjuje da li je pravna transakcija ili radnja fer i razumna iz perspektive akcionara. Naime, ova procjena	Primjedba je djelimično opravdana i djelimično prihvaćena. U odnosu na prvi dio primjedbe, ističe se da ovakvo rješenje mora da ostane, jer je konstrukcija preuzeta iz Direktive koja je implementirana ovim članom (transaction is fair and reasonable from the perspective of the company and of the shareholders who are not a related party, including minority shareholders). Druga primjedba je opravdana i prihvaćena. Umjesto da se napiše osam puta riječ „ili“ izvršena je jezička promjena prije nabrojanja izuzetaka, tako što je rečeno da odobrenje nije potrebno „u sljedećim slučajevima“. Do sada je stajalo „u slučaju“ što je moglo da stvori dileme.

		se može vršiti samo iz perspektive društva; Za stav 8 dali smo predlog radi preciznosti same norme, kako bi bilo jasnije da su izuzeci postavljeni alternativno, a ne kumulativno.	Primjedba u stavu 10 nije prihvaćena, jer bi to prekomjerno suzilo domen primjene instituta povezanih sticanja. Bolje je ostaviti praksi da pronađe pravu mjeru prilikom primjene.
		Član 203 U okviru predložene izmjene člana 203 predlažemo da se u stavu 3 na kraju dodaju riječi „osim u slučaju smanjenja kapitala“ kao izuzetak koji je naveden i u stavu 2 istog člana. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Ukoliko predložena izmjena ne bi bila unijeta onda bi to značilo da se raspodjela imovine vrši isključivo isplatom dividende ili da je smanjenje kapitala moguće samo u slučaju pokrivanja gubitka – dakle bez prenosa imovine. Predlogom izmjena člana 219 i dodavanjem stavova 2 i 3 se precizira da (2) smanjenje osnovnog kapitala može biti sa ili bez prenosa imovine društva na akcionare; (3) smanjenje osnovnog kapitala bez prenosa imovine na akcionare se vrši pokrivanjem gubitaka društva.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		U predlogu izmjena člana 222 U predlogu izmjena člana 222 – izuzeci od obaveze zaštite povjerilaca, u stavu 1 tačka 2 riječi „pisani izvještaji revizora“ zamijeniti sa „pisani izvještaj nezavisnog eksperta“ (a za nezavisnog eksperta može se odrediti revizor, sudski vještak ekonomske struke ili ovlašćeni procjenitelj	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

	kao fizičko lice ili društvo za reviziju koga odredi odbor direktora, odnosno upravni odbor društva). Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Predlaže se zamjena „revizora“ sa „nezavisnim ekspertom“ u cilju usklađivanja zahtjeva sa članom 242b i imenovanja nezavisnog eksperta koji sačinjava izvještaj u postupcima pripajanja a koji daje mogućnost nezavisnog imenovanje eksperta iz šireg kruga stručnih lica a ne samo revizora.	
	Član 560 Nacrta Zakona Preispitati odredbu novog člana 302 g (član 560 Nacrta Zakona) Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Postavlja se pitanje da li se sa ovako formulisanim članom (direktoru društva sa ograničenom odgovornošću može se dati naknada za obavljanje tih dužnosti) uvodimo ugovorni odnos kao alternativni pored radnog ili kao jedini mogući. Ovo posebno sa razloga što Zakon o radu prepoznaje isključivo radni odnos za izvršnog direktora sa tzv. ugovorenom zaradom.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
	Novi član 318 đ koji je uveden članom 595 Nacrta Zakona Novi član 318đ koji je uveden članom 595 Nacrta zakona treba izmijeniti u stavu 4 tačka 1 tako da glasi: „4) Dužnost postupanja po obavezujućim uputstvima nemaju sljedeća lica: 1) članovi uprave koji su imenovani od strane akcionara odnosno članova koji nisu matično društvo ili članovi iste grupe ili na osnovu nekog propisa.“	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

		Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Čini nam se da predložena tačka 1 u stavu 4 ne korespondira sa time da članove Odbora, odnosno najmanje većinu njih, imenuje Skupština, a ne matično društvo. Pored toga, svi članovi uprave se imenuju na osnovu osnivačkog akta ili statuta društva, tako da bi isto trebalo brisati iz stava 4 tačka 1 kako bi se izbjegle nepreciznosti.	
		Novi član 318i koji se uvodi članom 599 Nacrta zakona Novi član 318i koji se uvodi članom 599 Nacrta zakona treba izmijeniti na sledeći način: Stav 1 treba da glasi: (1) Matično društvo ne smije samo ili preko svojih zavisnih društava da koristi mogućnosti za zaključenje poslova umjesto zavisnog društva, koje se ukažu njemu zavisnom društvu, a u vezi su sa djelatnostima, koje to društvo obavlja, osim ukoliko je dobilo saglasnost nezainteresovanih direktora zavisnog društva, a ukoliko njih nema, nekontrolnih članova odnosno akcionara zavisnog društva. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Izmjena je predložena kako bi se osigurao veći stepen jasnoće. Takođe, predlažemo definisanje pojma nezainteresovani direktor zavisnog društva.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
22.	Bojan Jovović (Privredna komora Crne Gore, e -mail od	Dužnost prijavljivanja ličnog interesa Privrednici smatraju da Nacrtom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima treba da bude obuhvaćena i odredba	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Korišćeni pojmovi jesu apstraktni i široko postavljeni. Međutim, oni

12.07.2023. godine) dodatni komentari	–	člana 36 važećeg Zakona, na način da se stav 2 tačka 3 i stav 3 brišu, jer su navedene odredbe nejasne i suvišne, posebno imajući u vidu dalju razradu odredaba koje se odnose na predmetnu dužnost.	omogućavaju poslovnoj i sudskoj praksi da ih adekvatno tumači. Uostalom, pojam ličnog interesa ni ne može da se definiše precizno i jednoznačno. Inače, ove odredbe nisu suvišne, jer se naredni članovi nadovezuju na njih.
		Odobrenje pravnog posla odnosno pravne radnje u slučaju postojanja ličnog interesa U članu 37a stav 8 riječ “ili” treba dodati na kraju svake tačke izuzev posljednje, tako da bude jasno da su izuzeci u ovom stavu postavljeni alternativno, a ne kumulativno. U stavu 10 ovog člana, umjesto riječi “godinu dana” treba zamijeniti riječima “jedne finansijske godine sa istom ugovornom stranom odnosno prema istom licu”.	Prva primjedba je opravdana i prihvaćena. Umjesto da se napiše osam puta riječ „ili“ izvršena je jezička promjena prije nabiranja izuzetaka, tako što je rečeno da odobrenje nije potrebno „u sljedećim slučajevima“. Do sada je stajalo „u slučaju“ što je moglo da stvori dileme. Primjedba u stavu 10 nije prihvaćena, jer bi to prekomjerno suzilo domen primjene instituta povezanih sticanja. Bolje je ostaviti praksi da pronade pravu mjeru prilikom primjene. Dodatno je prezirano od kog momenta teče rok od godinu dana.
		Korišćenje poslovnih mogućnosti unutar grupe Odredbu člana 318i stav 1 treba izmijeniti tako da glasi: “Matično društvo ne smije samo ili preko svojih zavisnih društava da koristi mogućnosti za zaključenje poslova umjesto zavisnog društva, koje se ukažu njemu zavisnom društvu, a u vezi su sa djelatnostima koje to društvo obavlja, osim ukoliko je dobilo saglasnost nezainteresovanih direktora zavisnog društva, a ukoliko njih nema, nekontrolnih članova	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

		odnosno akcionara zavisnog društva.” Dopunom navedene odredbe osigurao bi se veći stepen jasnoće, pri čemu se predlaže da se posebno definiše pojam “nezainteresovani direktor”.	
23.	AmCham Montenegro (Ana Marija Simonović e - mail od 12.07.2023. godine)	AmCham Montenegro je stava da je neophodno donijeti novi Zakon o privrednim društvima, usljed karaktera i obimosti izmjena predloženog teksta. Napominjmo da verzija Zakona o privrednim društvima koja je stavljena na javnu raspravu nije u skladu sa konceptom koji je usaglašen u okviru Radne grupe, čiji je član bio i AmCham Montenegro. U okviru radne grupe, aktivno smo sudjelovali i blagovremeno davali komentare, i, u krajnjem, verificovali radnu verziju novog Zakona o privrednim društvima. Pravno-tehnička pravila za izradu propisa („Službeni list CG“, broj 2/10) koja se „primjenjuju se na izradu zakona, drugih propisa, kao i drugih akata, za čiju pripremu, predlaganje ili donošenje su nadležni Vlada Crne Gore i ministarstva, kako bi se obezbijedila jednoobraznost u izradi propisa, njihov kvalitet, izbjegli pravno-tehnički propusti i greške, ubrzala procedura donošenja i na taj način ostvario cilj i svrha zbog kojeg se propis donosi“, u glavi III POSEBNA PRAVILA U VEZI IZMJENA, DOPUNA I ISPRAVKI PROPISA potpoglavlje 1. Izmjene i dopune propisa tačka 1.2. jasno propisuju da „ako se više od polovine članova osnovnog propisa mijenja, odnosno dopunjava, potrebno je pristupiti donošenju novog propisa”. S tim u vezi, napominjemo da važeći Zakon o privrednim društvima ima 333 člana, dok Nacrt zakona o i izmjenama i dopunama Zakona koji je na javnoj raspravi ima 613 članova, što nesumnjivo ukazuje na to da se mijenja odnosno dopunjava više od polovine teksta zakona. Nejasno je zašto se predlagač propisa opredijelio da odustane od zajedničkog stava radne grupe, te da Nacrt zakona o privrednim društvima „pretoči“ u izmjene i dopune tog propisa, koje je nemoguće ispratiti usljed obimnosti i potrebe poznavanja pravne nomo-tehnike.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Donijeta je odluka da se Zakon usvaja u vidu izmjena i dopuna, budući da je prošlo svega nešto više od tri godine od kada je donijet aktuelni ZOPD, a kako bi se izbjeglo prečesto donošenje novih propisa.

		Na ovaj način se demotiviše zainteresovana javnost da doprinese unapređenju teksta propisa, i ispravi eventualne greške koje ovaj propis sadrži u odnosu na veliki broj unesenih intervencija. Imajući u vidu značaj koji isti ima za privredne subjekte, mišljenja smo da bi ove greške rezultirale nemogućnošću primjene zakonskih odredbi u praksi, ugrozile postojeći poslovni ambijent i unazadile crnogorsko kompanijsko pravo. Mišljenja smo da je prije stavljanja na javnu raspravu tekst Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima trebalo dostaviti Sekretarijatu za zakonodavstvo na zvanično mišljenje, koji, shodno Uredbi o organizaciji i načinu rada državne uprave, pruža stručnu pomoć i obezbjeđivanje stručno-metodološkog jedinstva u postupku pripreme zakona, drugih propisa i opštih akata u skladu sa Pravno-tehničkim pravilima za izradu propisa i nadležan je za davanje mišljenja o nacrtima i predlozima zakona i drugih propisa. Iz svih gorenavedenih razloga, predlažemo da Ministarstvo povuče iz procedure Nacrt izmjena i dopuna Zakona o privrednim društvima i stavi na javnu raspravu tekst Nacrta zakona o privrednim društvima koji je usvojila radna grupa formirana sa ciljem da uredi pomenuti propis.	
24.	Advokatska kancelarija Jovović, Mugoša & Vuković (Bojana Nikčević, e – mail od 11.07.2023. godine)	Član 3b tačka 2 Kod broja pasoša treba dodati i država izdavanja i „datum izdavanja i datum važenja pasoša“	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 19a Nejasno je zašto bi poslovno i skraćeno ime moralo biti na crnogorskom jeziku. Pogotovo jer sve više stranaca posluje na teritoriji Crne Gore i sve više društava iz inostranstva usmjeravaju	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. U zakonu je jasno rečeno da je naziv izuzet od ovog pravila (član 19a stav 2). Prema tome, naziv može biti na nekom

		svoje poslovanje i ulažu kod nas, što bi onemogućilo da posluju pod njihovim imenom, odnosno imenom koje je identično imenu njihove matične kompanije.	drugom jeziku. Ostali elementi poslovnog imena moraju biti na crnogorskom jeziku. Primjera radi, DOO mora da koristi u CG tu oznaku, a ne LLC. Ovim izmjenama se ništa suštinski neće promijeniti, osim što će se unijeti red u ovu oblast.
		19b stav 2 Nejasno je, ukoliko bi ostala odredba da društvo može da registruje poslovno ime na stranom jeziku, zašto bi se ime moglo koristiti samo zajedno sa poslovnim imenom (ili skraćenim) na crnogorskom jeziku, kad bi oba bila registrovana u CRPS i javno dostupna svima.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Odgovor je veoma jednostavan: privredno društvo se nalazi i posluje u CG, pa je onda i sasvim logično da mora da koristi poslovno ime „države domaćina“. Da li će koristiti i poslovno ime na drugom jeziku, to je stvar samog društva.
		Član 19v Postupak registracije naziva nije detaljnije uređen zakonom o registraciji, te ono što je propisano zakonom o registraciji (radnom verzijom zakona) se ne poklapa sa onim što je predviđeno izmjenama i dopunama ZOPD. Naime, radna verzija Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata (čl. 33) predviđa u stavu 1: <i>Nadležni organ za registraciju rezervisaće naziv za isključivu upotrebu podnosioca prijave i to na period od 60 dana, dok je u nacrtu ZOPD stavljen rok od 90 dana. Pri tome, procedura rezervacije nije regulisana radnom verzijom Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata, te je potrebno u članu tog zakona detaljnije razraditi rezervaciju imena ili uputiti na podzakonski akt koji će ovo regulisati.</i>	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Na Radnoj grupi je dogovoreno da rok bude 90 dana. U svakom slučaju ovi elementi dva zakona moraju da se poklapaju.
		Član 20 stav 3 i 4	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Kao što je već

		U suprotnosti je sa odredbom koja kaže da se pravno lice mora biti na crnogorskom jeziku.	rečeno, naziv društva ne mora biti na crnogorskom jeziku (član 19a stav 2).
		Član 23 stav 1 t. 2 Nejasno je šta znači „ili sličan nazivu drugog privrednog društva“ pogotovo pri činjenici što društva koja se bave sličnom djelatnošću često imaju slične nazive (na primjer ako se bave zaštitarskom djelatnošću imaju u nazivu riječi <i>security guard</i> i slično) . Samim tim, u odnosu na stav 3 ovog člana, mislimo da ne mogu zaposleni organa nadležnog za registraciju da određuju koja su slična poslovna imena društva.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Sličan znači baš ono što u zakonu stoji: da je poslovno ime takvo da „može doći do zamjene društva od strane učesnika u pravnom prometu“. Nadležni organ za registraciju će odbijati upis očigledno sličnih poslovnih imena. Uostalom, CRPS ima razvijenu praksu u ovom pogledu. Nelogično je da sve prebacujemo na sud. Sud je postavljen kao korektivni organ u odnosu na CRPS.
		Član 23b stav 4 Ovaj član nema 6 stavova (poslednji je 4. stav). Takođe, nije jasno zašto bi društvo na svom sajtu moralo da drži podatak kao što je registarski broj, kao i iznos osnivačkog kapitala, ali i ostale podatke navedene u ovom članu. Ovo su javno dostupni podaci na sajtu CRPS-a.	Primjedba je opravdana i prihvaćena. Zbog toga je obaveza objave informacija i na internet strani društva obaveza samo akcionarskih društava.
		Član 43 st. 3 Definicija poslovne tajne: mislimo da bi nakon dijela „ima tržišnu vrijednost“ trebalo dodati i „ili bi mogla imati ekonomsku vrijednost ili bi treća lica korišćenjem takve informacije mogla korišćenjem ili saopštavanjem iste mogla ostvariti ekonomsku korist“	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
		Član 71	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Način sticanja

		Potrebno je predvidjeti da udio koji je prenijet na drugo lice se stiče danom registracije prenosa u CRPS, jer naredni član predviđa odgovornost prenosioca i sticaoca od dana registracije prenosa udjela, a da prethodno nije navedena obaveza registracije prenosa udjela.	svojstva člana je uređeno u opštem dijelu zakona i to članom 15a.
		Član 120 Do sada su sve promjene društva objavljivane u Službenom listu Crne Gore. Nije jasno zašto to više nije obaveza, već postoji mogućnost da se podaci, odnosno promjene objave.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ukinuta su objavljivanja u Službenom listu CG. To je zastario i skup metod objave.
		Član 120v Da li eventualno dodati da svaki akcionar ima pravo da zna ko je tražio informacije o njegovom identitetu?	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Akcionar nije učesnik u tom postupku. On se tu ništa ne pita. To je odnos između akcionarskog društva i posrednika.
		U konačnom, po našem mišljenju, ne treba raditi izmjenu i dopunu Zakona o privrednim društvima ("Sl. list CG", br. 65/2020 i 146/2), već treba staviti važeći zakon van snage i odrediti da stupa na snagu novi zakon. Mislimo da bi se izmjenama i dopunama otežalo praćenja novih odredaba i važećih pravila, a pogotovo pri činjenici da je dosta noviteta unijeto, kao i da je dosta normi izmijenjeno, što bi znatno otežalo i primjenu istog u praksi. Treba uzeti u obzir da sadašnji zakon ima 333 člana, te bi otežano bilo pratiti izmjene i dopune u odnosu na tekst zakona koji je trenutno na snazi, što ukazuje na potrebu donošenja novog zakona, a ne mijenjanja važećeg. Zbog svega navedenog, mislimo da je praktičnije odrediti da sada važeći zakon prestaje da važi i da stupa na snagu novi zakon.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Donijeta je odluka da se Zakon usvaja u vidu izmjena i dopuna, budući da je prošlo svega nešto više od tri godine od kada je donijet aktuelni ZOPD, a kako bi se izbjeglo prečesto donošenje novih propisa.
25.	Rade Bojović direktor MEDIA D.O.O (E- mail	Generalna primjedba/predlog/sugestija 1 Sistemski pristup u reformi poslovnog zakonodavstva mora obuhvatiti dugoročno, usklađeno i stabilno rješavanje institucionalnog,	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena, jer je previše uopštena i ne odnosi se na

	od 13. jula 2023. godine)	pravosudnog i normativnog okvira. To bi podrazumijevalo: 1) Formiranje samostalne ustanove za registraciju poslovnih subjekata i pravnih lica koja nijesu obuhvaćena drugim javnim registrima; 2) Rješavanje svih prvostepenih sporova vezanih za pravna lica koja se registruju u poslovnom registru kod Privrednog suda čime bi se isključila sadašnja primjena upravnog postupka u registracionim sporovima; 3) Donošenje Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata kojim bi se uredio i pravni položaj samostalne ustanove za registraciju poslovnih i drugih subjekata; 3) Donošenje novog Zakona o privrednim društvima koji bi implementirao EU direktive i istovremeno maksimalno liberalizovao i pojednostavio funkcionisanje i organizaciju privrednih društava u cilju privlačenja investitora, podsticanja biznisa, međunarodne konkurentnosti crnogorskog tržišta i apostrofiranja izrazite lakoće poslovanja. Zakonski tekst bi trebao da bude jasan, relativno kratak, naglašeno dispozitivan i sa posebnom tendencijom da krajnje pojednostavi registraciju, organizaciju, upravljanje i forsira autonomno funkcionisanje naročito društava sa ograničenom odgovornošću (koja obuhvataju 98% poslovnih subjekata na crnogorskom tržištu). Sistemska reforma bi trebala da obezbijedi superioran poslovni ambijent koji bi putem institucionalne kompetentnosti i brzine, pravosudne efikasnosti i normativnog liberalizma obezbijedio Crnoj Gori poziciju jedne od najprivlačnijih biznis destinacija u svijetu Obrazloženje generalne primjedbe/predloga/sugestije 1 Svaki drugi pristup osim sistemskog, stabilnog i dugoročnog rješavanja svih referentnih pitanja koja su od presudnog značaja za crnogorsku poslovnu zajednicu je palijativan, selektivan i kontroverzan. Zato je sporno i krajnje upitno putem masovnih izmjena i dopuna postojećeg Zakona, suprotno nomotehničkoj logici i sa birokratskim pristupom koji maksimalizuje administriranje i imperativno nameće brojne procedure i rješenja vezane za upravljanje i organizaciju privrednih društava (posebno DOO)	konkretno segmente teksta nacrtu zakona.

		intervenirati u važećem zakonskom tekstu. Predloženim izmjenama i dopunama Zakona <i>de facto</i> bi se donio preobiman, iscrpljujući i po biznis gušeći Zakon gdje se poslovanje u Crnoj Gori podređuje destruktivnom normativizmu i time se destimuliše preduzetništvo i prirodna ekonomska logika privrednih subjekata. Ova revizija ide u pravcu hipernormiranja unutrašnjih odnosa u privrednim subjektima, redukuje slobodu statutarnog uređivanja biznisa i osnivačima kompanija pravi brojne probleme, teškoće i izdatke. To je i razlog zbog čega treba obustaviti reviziju Zakona na ovaj način.	
		Primjedbe na regulisanje odnosa kod DOO Primjedba/predlog/sugestija 3: U članu 297. stav 1. ZOPD se mijenja i glasi: Obavezni organ u društvu je izvršni direktor. Članovi društva mogu formirati Skupštinu društva. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Ovom izmjenom bi se članovi društva oslobodili od imperativne obaveze formiranja skupštine kao organa društva i svih pratećih peripetija koje su vezane za suvišna proceduralna pitanja prilikom donošenja odluka u društvu. Članovi društva koji to žele upravljati bi društvom neposredno što je i bila višegodišnja dobra praksa u CG pozitivnom privrednom pravu. Time bi se eventualno formiranje skupštine društva prepustilo cjelishodnosti i volji članova društva. Samim tim, sve odredbe koje su vezane za rad i funkcionisanje skupštine društva postale bi irelevantne za članove društva koji ne žele da upravljaju društvom preko posebnog organa i time limitiraju svoju operativnost i izlažu se nepotrebnim upravljačkim teretima.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Odredba ovakve sadržine ne postoji ni u jednoj iole ozbiljnijoj državi. Skupština ne može biti fakultativni organ DOO.
		Primjedba/predlog/sugestija 3 : Predlog da se obriše predloženi stav 1. u članu 298đ.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ne može se dati status primarnog sazivača članovima, već samo

		Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3 : _Apsurdno je da sazivanje sjednice skupštine bude u isključivoj nadležnosti direktora društva. Članovi društva moraju imati neotuđivo pravo da sami sazivaju sjednicu skupštine na koju nijesu ni obavezni da pozivaju direktora društva ukoliko to ne smatraju neophodnim. Podsjećamo da je direktor lice koje postavljaju i razrješavaju članovi društva i da je bilo kakva supremativna pozicija direktora besmislena.	najstručnijem i najpućenijem licu – direktoru. Članovi su sekundarni sazivači.
		Primjedba/predlog/sugestija 3: U članu 537. revizije ZOPD kojim se definišu ovlašćenja Skupštine treba vratiti naziv Izvršni direktor i posljedično uskladiti to u svim odredbama koje se odnose na rad i aktivnosti Izvršnog direktora kao zakonskog zastupnika društva. U CG preko dvije decenije izvršni direktori su zakonski zastupnici privrednih društava i ne postoji razumljiv razlog zašto bi se mijenjao ovaj naziv i dodatno vršile registracione promjene i kompanije izlagale nepotrebnim troškovima zbog terminološkog usklađivanja i tzv. osnaživanja izvršnog kompanijskog organa. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Gore navedeno.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Podjela na izvršne i neizvršne direktore je podjela koja se vrši samo kod akcionarskih društava. Direktor kod DOO je po logici stvari izvršni direktor.
		Primjedba/predlog/sugestija 3: Član 301. revizije ZOPD brisati. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Odredba o predlaganju kandidata sa izloženim obavezujućim detaljima je besmislena. Članovi društva treba da biraju izvršnog direktora na način koji oni smatraju relevantnim i u granicama koje su zakonom dopuštene (uslovi imenovanja).	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena. Ne postoji ništa besmisleno u tome da kada predlažete direktora priložite i njegovu biografiju i eventualno druge podatke koji mogu biti relevantni članovima prilikom donošenja odluke o njegovom izboru.
		Primjedba/predlog/sugestija 3:	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

		Član 302g revizije ZOPD obavezno brisati. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Ovom odredbom se ukida višedecenijsko rješenje kojim su izvršni direktori u obavezi da zaključe ugovor o radu i zasnaju radni odnos. To je i sada važeće rješenje u ZOPD (član 301. stav 2) i ujedno tradicionalna odredba iz Zakona o radu i Zakona o strancima kojim se uređuje status direktora u privrednim društvima i pravnim licima. U predloženom slučaju radni odnos postaje neobavezujući i direktoru se potencijalno isplaćuje tzv. naknada za angažman (po uzoru na članove kolektivnih kompanijskih tijela) što sa zaradom iz radnog odnosa nema dodirnih tačaka. Ujedno ovakvo očigledno štetno rješenje je u direktnoj koliziji sa Zakonom o radu i Zakonom o strancima. Ukoliko bi se favorizovalo ovakvo rješenje to bi, osim systemske pravne kolizije, u praksi značilo ukidanje na desetine hiljada radnih mjesta u smislu gašenja radno-pravnih odnosa i istovremeno bi državni budžet bio oštećen za višemilionske iznose po osnovu poreskih i paraporeskih gubitaka. Primarno, brojni strani biznismeni i značajan broj domaćih preduzetnika bi iskoristili mogućnost da angažuju direktore izvan radnog odnosa (ili da sebe postave na pozicije neplaćenih direktora) radi očigledne poslovne uštede i time bi država pretrpjela enormne fiskalne gubitke. S druge strane, neodrživa je pravna i poslovna logika da u privrednom društvu izvršni direktori obavljaju neplaćene poslove ili da budu plaćeni kroz finansijski tretman koji isključuje radni odnos, upućuje na ad hoc angažman i analogan je poziciji poslenika u ugovoru o djelu.	
26.	Erste Banka AD Podgorica (e – mail od Duške Šubarić, Služba za sekretarske poslove i	<u>Primjedba/predlog/sugestija 1:</u> Iz člana 175 stav 2 brisati „i mora biti neparan“ za članove upravnog odbora tj. obavezu postojanja neparnog broja vezati samo za članove nadzornog odbora.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

	praćenje usklađenosti, 20.07.2023. godine)	<u>Objasnenje primjedbe/predloga/sugestije 1:</u> Imajući u vidu činjenicu da se broj članova određuje Statutom društva (uz zakonom propisan minimum) mišljenja smo da je određenje „neparnog broja“, kod članova upravnog odbora - UO suvišno: 1) Radi se o dvodomnom sistemu upravljanja, i kroz Nadzorni odbor je već definisan neparan broj članova čime se obezbjeđuje većinski glas, ako je to bio cilj neparnog broja članova;2) Imajući u vidu dobru korporativnu praksu, svaka kompanija treba da utvrdi najadekvatniju veličinu kako bi ostvarila ključne ciljeve koji obuhvataju efektivno vršenje funkcije kontrole i upravljačkih ovlašćenja, a što može podrazumjevati i paran broj članova. Drugi faktori koji treba da opredijele sastav i veličinu UO uključuju potrebe kompanije da bude konkurentna, da odgovori na druge faktore koji mogu biti specifični za poslovanje određenih kompanija u različitim sektorima, itd. Time je bitno istaći da se veličina UO ne treba širiti do tačke kada veličina utiče na efektivno funkcionisanje, a samim tim i uslovljavanjem izbora neparnim brojem članova. Pitanje optimalne brojnosti članova je veoma diskutovano u praksi kao i u uporednom pravu. Smatra se da su veliki odbori manje efektivni. Ovo je svakako tačno kada je riječ o ekstremno velikim odborima. Manji odbori mogu biti harmoničniji, ali opasnost leži u činjenici da prevelika harmoničnost ide na uštrb dubini diskusije. Stoga ne postoji opšte rješenje, već veličina odbora varira od kompanije do kompanije zavisno od njene veličine, poslovanja i stepena razvoja.3) Uporedna regulativa u zemljama u okruženju (Hrvatska i Srbija npr) ne predviđa obavezu broja članova Uprave / Izvršnog odbora sa neparnim brojem, već to samo važi za	

		nadzorni odbor: a) Zakon o trgovačkim društvima Republike Hrvatske, članak 254 i članak 422 b) Zakon o privrednim društvima Srbije član 417.	
		<u>Primjedba/predlog/sugestija 2:</u> Član 183 stav 5 brisati ili dopuniti sa „ ili opunomoćiti drugog zaposlenog“ <u>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2:</u> 1) Davanjem ovlašćenja jednog člana UO drugom članu UO ostaje nejasno i neprezino da li član koji je dobio ovlašćenje može dati glas i u svoje ime i u ime člana koji ga je ovlastio. Predmeno je potrebno precizirati. 2) U praksi velikih sistema, Upravni odbori imaju mogućnost davanja ovlašćenja i drugim zaposlenima (sa odgovarajućim znanjem i radnim iskustvom) da ih mijenjaju u slučaju privremenih odsustva (odmori, kraća bolovanja, poslovni put i dr.) ukoliko zamjenici nisu imenovani.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.
27.	Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore (dopis br. 008- 323/23-5359/1 od 11.08.2023. godine)	Član 15, stav (2) (2) Privredna društva koja posluju elektronskim putem dužna su da koriste elektronski pečat, u skladu sa propisima kojima se uređuje korišćenje elektronskog pečata. Potrebno je ovaj član Zakona usaglasiti sa ostalim Zakonima koji regulišu pitanja upotrebe pečata.	Primjedba nije opravdana i nije prihvaćena, jer je eksplicitno određenje ZOPDa u ovom smislu potpuno nepotrebno, budući da je sasvim jasno i opšte poznato, da se elektronski pečat jedino može koristiti u skladu sa posebnim propisima, koji se odnose na korišćenje elektronskog pečata (u prvom redu Zakon o elektronskom dokumentu).

28.		Član 175 (1) Nadzorni odbor, odnosno upravni odbor, ima najmanje tri člana.(2) Broj članova nadzornog odbora, odnosno upravnog odbora, određuje se statutom i mora biti neparan.(3) Umjesto upravnog odbora, akcionarsko društvo može da ima jednog direktora.(4) Ako akcionarsko društvo ima jednog direktora u smislu stave 3 ovog člana, na to lice se shodno primjenjuju odredbe ovog zakona o upravnom odboru. Iz člana 175, stav 2, brisati "I mora biti neparan" za članove upravnog odbora tj. Obavezu postojanja neparnog broja vezati samo za članove nadzornog odbora. Imajući u vidu činjenicu da se broj članova određuje Statutom društva (uz zakonom propisan minimum) mišljenja smo da je određenje "neparnog broja", kod članova upravnog odbora – UO suvišno: 1) Radi se o dvodnomnom sistemu upravljanja, I kroz Nadzorni odbor je već definisan neparan broj članova čime se obezbjeđuje većinski glas, ako je to bio cilj neparnog broja članova;2) Imajući u vidu dobru korporativnu praksu, svaka kompanija treba da utvrdi najadekvatniju veličinu kako bi ostvarila ključne ciljeve koji obuhvataju efektivno vršenje funkcije kontrole I upravljačkih ovlašćenja, a što može podrazumijevati I paran broj članova. Drugi faktori koji treba da opredijele sastav I veličinu UO uključuju potrebe kompanije da bude konkurentna, da odgovori na druge faktore koji mogu biti specifični za poslovanje određenih kompanija u različitim sektorima, itd. Time je bitno istaći da se veličina UO ne treba širiti do tačke kada veličina utiče na efektivno funkcionisanje, a samim tim I uslovljavanjem izbora neparnim brojem članova. Pitanje optimalne brojnosti članova je veoma diskutovano u praksi kao I u uporednom pravu. Smatra se da su veliki odbori manje efektivni. Ovo je svakako tačno kada je riječ o ekstremno velikim odborima. Manji odbori mogu biti harmoničniji, ali opasnost leži u činjenici da	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

		prevelika harmoničnost ide na uštrb diskusije. Stoga ne postoji opšte rješenje, već veličina odbora varira od kompanije do kompanije zavisno od njene veličine, poslovanja i stepena razvoja. 3) Uporedna regulative u zemljama u okruženju (Hrvatska i Srbija npr.) ne predviđa obavezu broja članova Uprave/Izvršnog direktora sa neparnim brojem, već to samo važi za nadzorni odbor: a) Zakon o trgovačkim društvima Republike Hrvatske, član 254 i član 422. b) Zakon o privrednim društvima Srbije, član 417.	
29.		Član 183 (1) Statutom se može dati pravo skupštini akcionara da imenuje i zamjenike članova odbora direktora, odnosno upravnog odbora. (2) Ako je statutom dozvoljeno imenovanje zamjenika članova odbora direktora, odnosno upravnog odbora, potrebno je odrediti da li zamjenik mijenja samo određenog člana ili određenu vrstu članova organa uprave ili zamjenik može da mijenja bilo kog člana uprave. (3) Odredbe ovog zakona, koje se odnose na članove organa uprave, primjenjuju se i na zamjenike članova. (4) Ako član organa uprave ne može da učestvuje u radu sjednice, zbog sukoba interesa ili nekog drugog privremenog razloga, sjednici može da prisustvuje zamjenik člana. (5) U slučaju privremene spriječenosti da prisustvuje jednoj ili nekolicini sjednica, član organa uprave može dati punomoćje drugom članu organa uprave. (6) Članovi nadzornog odbora u dvodomnom sistemu ne mogu imati zamjenike.	Primjedba je opravdana i prihvaćena.

		Član 183 stav 5 brisati ili dopuniti sa "ili opunomoćiti drugog zaposlenog". 1) Davanjem ovlaštenja jednog člana UO drugom članu UO ostaje nejasno i neprecizno da li član koji je dobio ovlaštenje može dati glas i u svoje ime i u ime člana koji ga je ovlastio. Predmetno je potrebno precizirati.2) U praksi velikih sistema, UO imaju mogućnost davanja ovlaštenja i drugim zaposlenima (sa odgovarajućim znanjem i radnim iskustvom) da ih mijenjaju u slučaju privremenih odsustva (odmori, kraća bolovanja, poslovni put i dr.) ukoliko zamjenici nisu imenovani.	

DIREKTORAT ZA INDUSTRIJSKI I REGIONALNI RAZVOJ

Generalna direktorica

mr Renata Milutinović

Prilog:

Lista učesnika sa Okruglog stola (12.06.2023. godine, Hotel CUE, Podgorica)